

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI

**DLA GMINY KOTLIN
DO ROKU 2035**

OPRACOWANIE:

Urząd Gminy Kotlin

we współpracy z Wielkopolską Akademią
Nauki i Rozwoju Spółka z ograniczoną
odpowiedzialnością, Spółka komandytowa
oraz Krajowym Instytutem Jakości.

Autorzy opracowania:

Skład zespołu:

mgr Irma Kuznetsova – kierownik zespołu,
mgr inż. Iwona Nowacka – recenzent,
mgr Marcin Najewski,
mgr inż. Dominik Heydrych – koordynator projektu,
mgr. Tomasz Michałowicz,
inż. Bartosz Pluciński.

*Szczególne podziękowania kierujemy dla
wszystkich osób – mieszkańców,
przedsiębiorców, przedstawicieli organizacji
pozarządowych, instytucji publicznych, którzy
przyczynili się do powstania niniejszego
dokumentu.*

1 SPIS TREŚCI

1	Wprowadzenie.....	5
2.	Delimitacja obszaru rewitalizacji	7
3.	Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji	16
3.1.	Wprowadzenie	16
3.2.	Struktura przestrzenno-funkcjonalna	17
3.3.	Przyczyny degradacji obszaru	21
3.3.1.	Sfera społeczna	21
3.3.2.	Sfera gospodarcza	38
3.3.3.	Sfera środowiskowa.....	42
3.3.4.	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	48
3.3.5.	Sfera techniczna.....	58
3.4.	Lokalne potencjały obszaru	62
3.5.	Skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych	72
4.	Opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji	75
5.	Cele rewitalizacji i odpowiadające im kierunki działań.....	77
6.	Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych	79
6.1.	Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	80
6.2.	Charakterystyka pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	98
7.	Opis sposobu realizacji przez gminny program rewitalizacji dokumentów strategicznych na poziomie regionalnym i lokalnym	100
8.	Mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych	116
8.1.	Kompleksowość programu	116
8.2.	Koncentracja programu.....	116
8.3.	Komplementarność przedsięwzięć rewitalizacyjnych	116
8.3.1.	Komplementarność przestrzenna	117
8.3.2.	Komplementarność problemowa	118
8.3.3.	Komplementarność proceduralno-instytucjonalna	121
8.3.4.	Komplementarność międzyokresowa	122
8.3.5.	Komplementarność źródeł finansowania	123
9.	Ramy finansowe Gminnego Programu Rewitalizacji	126
10.	Wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji	129
10.1.	Struktura zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji	129
10.2.	Koszty zarządzania.....	132
10.3.	Ramowy harmonogram realizacji programu	132

11.	Opis sposobu zapewnienia udziału interesariuszy w procesie rewitalizacji	134
12.	System monitorowania i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji.....	141
12.1.	<i>Monitoring programu</i>	141
12.2.	<i>Ocena skuteczności działań rewitalizacyjnych</i>	141
12.3.	<i>System wprowadzania modyfikacji do programu</i>	142
13.	Określenie zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie kodeksu cywilnego.....	143
14.	Określenie niezbędnych zmian w uchwale dot. Komitetu Rewitalizacji	144
15.	Specjalna Strefa Rewitalizacji	144
16.	Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego 145	
16.1.	<i>Wskazanie zakresu zmian w planie ogólnym gminy</i>	145
16.2.	<i>Wskazanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo zmiany</i> 146	
17	Załączniki	147
	<i>Załącznik nr 1: Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji</i>	147
	<i>Załącznik nr 2: Tabela ewaluacyjna</i>	148
	<i>Załącznik nr 3: Karta oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego</i>	149
	<i>Spis tabel</i>	150
	<i>Spis rycin</i>	152

1 WPROWADZENIE

Zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

Definicja ta odwołuje się do najważniejszych zasad skutecznej rewitalizacji. Przede wszystkim jest to proces wieloletni, kompleksowy, zakładający włączenie społeczne, partnerstwo i wielopoziomowe zarządzanie oraz adresowany jest tylko do obszarów znajdujących się w głębokim kryzysie. Kluczową płaszczyzną wyboru działań rewitalizacyjnych jest sfera społeczna, która następnie musi być przedmiotem koordynacji działań w tym, i w innych obszarach: gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym. Z tego względu, nadawanie nowych funkcji, remonty lub modernizacja techniczna infrastruktury muszą stanowić jedynie narzędzie, a nie cel rewitalizacji.

Osią działań rewitalizacyjnych jest społeczność lokalna i jej potrzeby. Należy zapewnić włączenie wszystkich zainteresowanych (mieszkańców, przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, instytucje publiczne) na każdym etapie programowania i realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, ponieważ to ich ostatecznie będą dotyczyć rezultaty rewitalizacji. Dlatego też bez ich udziału nie uda się zapewnić trwałej poprawy obszaru. Podobnie konieczne jest, by działania rewitalizacyjne w gminie nie były działaniami punktowymi, ale by ujęte były w ramy kompleksowego i zintegrowanego podmiotowo i przedmiotowo programu rewitalizacji.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Kotlin do roku 2035 został opracowany na podstawie ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. z 2024 r. poz. 278). Stanowi on narzędzie umożliwiające prowadzenie kompleksowych działań rewitalizacyjnych na obszarze rewitalizacji wyznaczonym uchwałą Nr X/77/2025 Rady Gminy Kotlin z dnia 29 stycznia 2025 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Kotlin. Jednocześnie pełni funkcję strategii IIT (innego instrumentu terytorialnego), wdrażanej po raz pierwszy w perspektywie finansowej Unii Europejskiej na lata 2021-2027, w odniesieniu do przewidzianych w niej działań finansowych ze środków polityki spójności.

Jedynym dotychczas sformalizowanym okresem, w którym Gmina Kotlin prowadziła rewitalizację były lata 2017-2023, kiedy to obowiązywał Lokalny Program Rewitalizacji tj. „Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Kotlin na lata 2017-2023”. Zmieniający się sposób rozumienia procesów rewitalizacji oraz doświadczenia polskich samorządów w tym zakresie, przyczyniły się do widocznej zmiany podejścia w metodyce wyprowadzania ze stanu

kryzysowego obszarów zdegradowanych. Coraz częściej działania rewitalizacyjne odznaczają wieloaspektowy i zintegrowany charakter. Wzmocnienie roli interesariuszy rewitalizacji z jednoczesnym zwiększeniem partycypacji społecznej sprawiło, że Gminny Program Rewitalizacji stał się kluczową pozycją w systemie dokumentów strategicznych jednostek samorządu terytorialnego.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Kotlin do roku 2035, opracowany w oparciu o Ustawę o rewitalizacji, stanowi dla gminy zaawansowane narzędzie, które w sposób ciągły, uporządkowany i spójny, nie tylko wyprowadzi ze stanu kryzysowego obszar zdegradowany, ale będzie także przeciwdziałać pogłębianiu się negatywnych zjawisk zdiagnozowanych na tym obszarze oraz zapobieganie realizacji zagrożeń.

By móc niniejszy Program traktować jako narzędzie praktyczne i zrozumiałe, konieczne jest wyjaśnienie kluczowych pojęć z zakresu rewitalizacji, które będą pojawiać się w poszczególnych częściach dokumentu:

INTERESARIUSZE REWITALIZACJI – mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczystości nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, społeczne inicjatywy mieszkaniowe, towarzystwa budownictwa społecznego oraz członkowie kooperatywy mieszkaniowej współdziałający w celu realizacji na obszarze rewitalizacji inwestycji mieszkaniowej w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o kooperatywach mieszkaniowych oraz zasadach zbywania nieruchomości należących do gminnego zasobu nieruchomości w celu wsparcia realizacji inwestycji mieszkaniowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 28); inni mieszkańcy gminy; podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą; podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne; jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne oraz organy doradcze i konsultacyjne gminy; organy władzy publicznej; inne niż wymienione wyżej podmioty, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

KOMITET REWITALIZACJI – stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą Burmistrza, wójta albo prezydenta miasta.

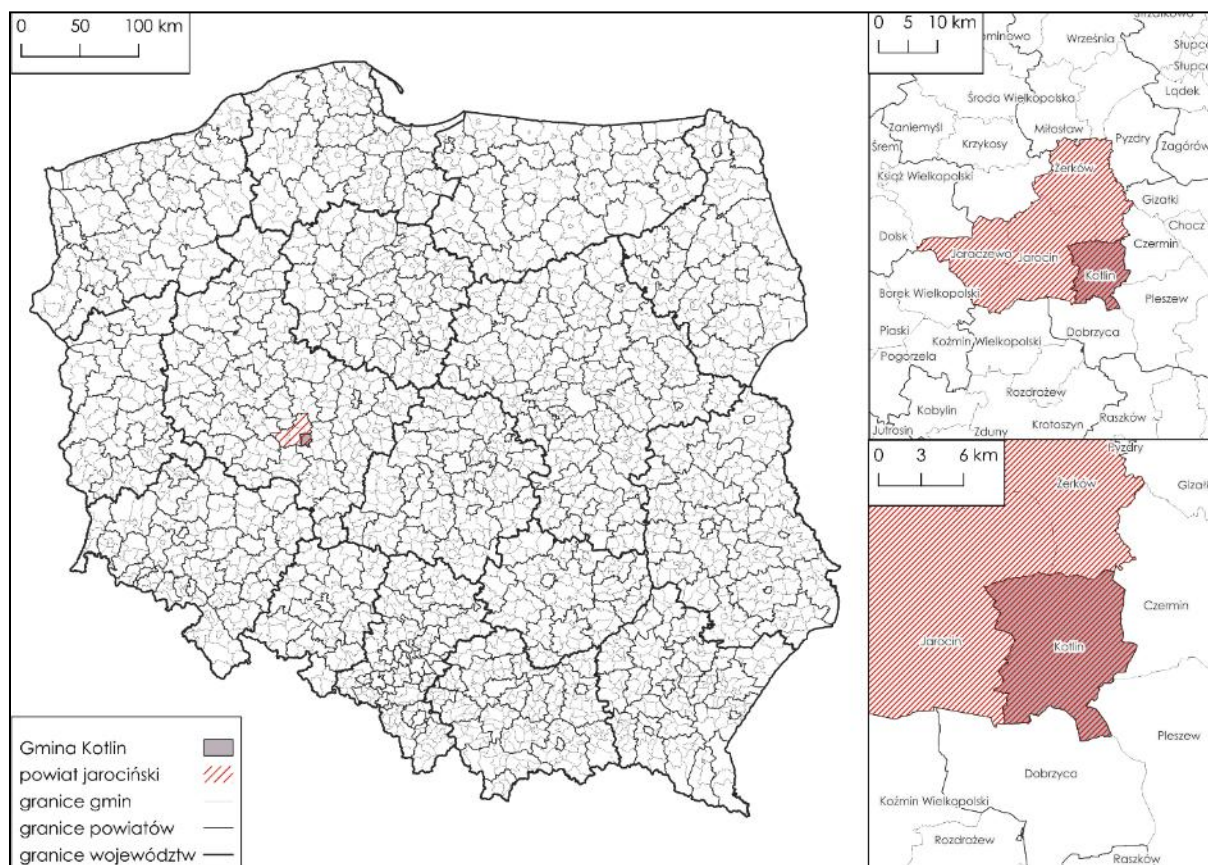
OBSZAR REWITALIZACJI – to obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby jej mieszkańców. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.

2. DELIMITACJA OBSZARU REWITALIZACJI

Podstawowe informacje

Gmina Kotlin jest gminą wiejską położoną w centralnej części województwa wielkopolskiego w powiecie jarocińskim. Na zachodzie graniczy ona z gminą miejsko-wiejską Jarocin, na północy z gminą miejsko-wiejską Żerków, na wschodzie z gminą wiejską Czermin i gminą miejsko-wiejską Pleszew, a na południu z gminą wiejską Dobrzyca.

W skład Gminy wchodzi 12 sołectw: Kotlin, Kurcew, Magnuszewice, Orpiszewek, Parzew, Racendów, Sławoszew, Twardów, Wilcza, Wola Książęca, Wysogotówek i Wyszki. Siedzibą Gminy jest wieś Kotlin, w której w 2024 r. mieszkało 3 155 osób. Pozostałe miejscowości liczyły wtedy między 120 (Orpiszewek) a 688 mieszkańców (Wola Książęca). Łącznie Gminę Kotlin, według danych pozyskanych od Urzędu Gminy, w 2024 r. zamieszkiwało 7 004 osoby, co stanowiło około 10% populacji całego powiatu. Powierzchnia Gminy wynosi 83,49 km².

Rycina 1 Położenie Gminy Kotlin

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Zgodnie z przedstawioną w powyższym rozdziale metodyką prac, przyjętą w procesie delimitacji obszarów zdegradowanych, etap pierwszy dotyczył podziału Gminy na niepodzielne jednostki analityczne, stanowiące całość pod względem funkcjonalnym i społecznym. Takie działanie umożliwiło zebranie i przetworzenie, a w kolejnym kroku zagregowanie danych opisujących sfery: społeczną, gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną oraz techniczną.

Dokonując podziału obszaru wiejskiego Gminy Kotlin na jednostki analityczne, zdecydowano się wykorzystać istniejący podział na obręby ewidencyjne. Analizując dane dotyczące liczby mieszkańców wsi Kotlin zauważono, że zamieszkuje ją 3 183 osoby (stan na 31 grudnia 2023 r. według danych Urzędu Gminy Kotlin), co odpowiada 45,2% ogółu mieszkańców Gminy. Zgodnie z ustawą o rewitalizacji, taka jednostka nie mogłaby stanowić obszaru rewitalizacji. W związku z tym zdecydowano się podzielić wieś na dwie mniejsze jednostki, spełniając tym samym kryterium ustawowe. Granice nowych jednostek na terenie Kotliny wydzielono wzdłuż granic działek ewidencyjnych oraz ciągów komunikacyjnych, dzięki czemu wytyczono obszar zachodni i wschodni wsi. W ten sposób powstały jednostki: „Kotlin 1” oraz „Kotlin 2”. Łącznie na terenie Gminy Kotlin wyodrębniono 13 jednostek analitycznych.

Dodatkową przesłanką do wydzielenia mniejszych jednostek w obrębie tych obszarów ewidencyjnych jest koncentracja funkcji, będąca przyczyną występowania instytucji o istotnym znaczeniu dla lokalnej społeczności. Granice jednostek na terenie tych miejscowości wydzielono wzdłuż granic działek ewidencyjnych oraz ciągów komunikacyjnych, co pozwoliło na uwzględnienie struktury funkcjonalno-przestrzennej. Uzyskane w procesie delimitacji jednostki analityczne powinny także odzwierciedlać specyfikę danego terenu, ze szczególnym uwzględnieniem funkcji dominującej, a także sposobu zagospodarowania przestrzennego. Ważnym jest również, aby w trakcie dokonywania podziału uwzględnić intensywność użytkowania danego obszaru.

Dane wyjściowe, które przyporządkowano dla ulic położonych na obszarze kilku jednostek analitycznych (np. ulice stanowiące granice pomiędzy jednostkami), zostały do nich rozdzielone proporcjonalnie do długości ulicy znajdującej się w danej jednostce analitycznej. Wykaz jednostek analitycznych wraz z ulicami wchodzącymi w ich skład, zaprezentowano w poniższej tabeli.

Tabela 1 Jednostki analityczne wyznaczone na terenie Gminy Kotlin

Oznaczenie jednostki analitycznej	Miejscowości i ulice wchodzące w skład jednostki analitycznej
Kotlin 1	Kotlin: ul.: Bolesława Prusa, Cicha, Cypriana Kamila Norwida, Dworcowa (częściowo), Elizy Orzeszkowej, Fryderyka Chopina, Henryka Sienkiewicza, Jana Kochanowskiego (częściowo), Jana Matejki (częściowo), Jana Pawła II, Juliusza Słowackiego, Kpt. Józefa Sobczaka, Ks. Stanisława Rymarkiewicza (częściowo), Leśna, Piotra Syszki, Polna,

	Poznańska (częściowo), Różana, Słoneczna, Twardowska, Waliszewska, Wiosenna, Wojciecha Kosińskiego
Kotlin 2	Kotlin: ul.: 11 listopada, 15 sierpnia, 27 grudnia, 28 czerwca, 3 maja, Adama Mickiewicza, Buchalińska, Hugona Kołłątaja, Ignacego Krasickiego, Jana i Jędrzeja Śniadeckich, Ks. Piotra Wawrzyniaka, Łąkowa, Marii Konopnickiej, Marii Skłodowskiej-Curie, Parkowa, Powstańców Wielkopolskich, Sławoszewska, Spółdzielców, Stanisława Moniuszki, Stanisława Staszica, Tadeusza Kościuszki, Teodorowska, Wąska, Władysława Reymonta, Dworcowa (częściowo), Jana Kochanowskiego (częściowo), Jana Matejki (częściowo), Ks. Stanisława Rymarkiewicza (częściowo), Poznańska (częściowo)
Kurcew	Kurcew
Magnuszewice	Magnuszewice
Orpiszewek	Orpiszewek
Parzew	Parzew
Racendów	Racendów
Sławoszew	Sławoszew
Twardów	Twardów
Wilcza	Wilcza
Wola Książęca	Wola Książęca
Wysogotówek	Wysogotówek
Wyszki	Wyszki

Źródło: opracowanie własne.

Szczegółowe dane demograficzne i powierzchniowe dotyczące jednostek analitycznych wyznaczonych na terenie Gminy Kotlin przedstawia poniższa tabela. Najludniejszą jednostką jest „Kotlin 2”, zamieszkiwana przez 2 077 osób. Z kolei najmniejszą pod względem liczby mieszkańców jest „Orpiszewek”, liczący 122 osoby. Pod względem powierzchni największą jednostką jest „Wola Książęca”, zajmująca około 10,9 km², co stanowi 13% powierzchni Gminy. Najmniejszą natomiast jest „Wysogotówek” o powierzchni około 3,2 km², co odpowiada 3,8% powierzchni Gminy.

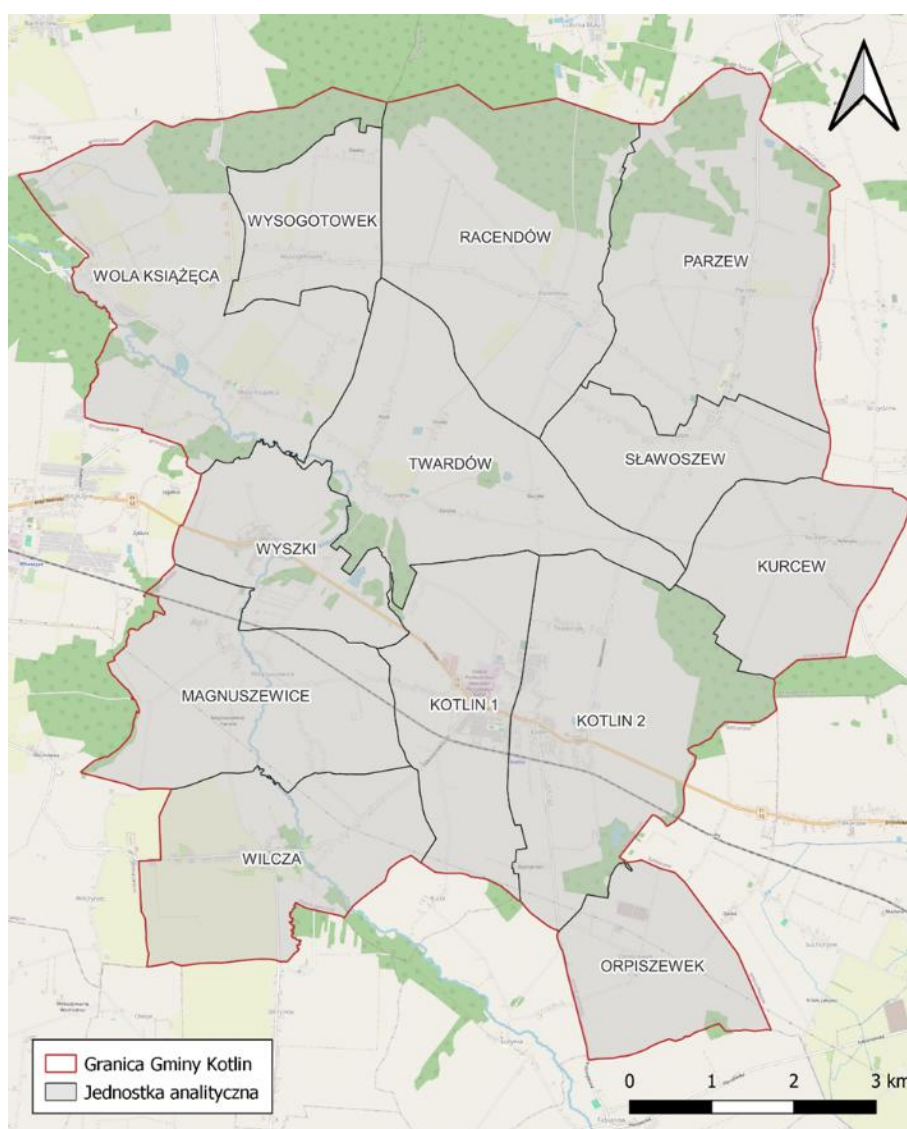
Tabela 2 Jednostki analityczne wyznaczone na terenie Gminy Kotlin

Jednostka analityczna		Powierzchnia jednostki (km ²)	Udział w całkowitej powierzchni Gminy (%)	Liczba mieszkańców	Udział w całkowitej liczbie mieszkańców Gminy (%)
Lp.	Nazwa				
1	Kotlin 1	5,33	6,35%	1 106	15,7%
2	Kotlin 2	8,82	10,51%	2 077	29,5%
3	Kurcew	4,60	5,48%	248	3,5%
4	Magnuszewice	6,68	7,96%	541	7,7%
5	Orpiszewek	3,96	4,72%	122	1,7%
6	Parzew	9,36	11,15%	200	2,8%
7	Racendów	9,25	11,02%	256	3,6%
8	Sławoszew	4,06	4,84%	353	5,0%

9	Twardów	7,45	8,88%	516	7,3%
10	Wilcza	6,16	7,34%	267	3,8%
11	Wola Księżęca	10,92	13,01%	693	9,8%
12	Wysogotówek	3,19	3,80%	266	3,8%
13	Wyszki	4,13	4,92%	401	5,7%

Źródło: opracowanie własne.

Przedstawiony powyżej podział Gminy Kotlin na jednostki analityczne daje możliwość prowadzenia analiz porównawczych, a także obserwacji zjawisk kryzysowych w dłuższym okresie czasu. Poniżej przedstawiono podział Gminy na jednostki analityczne w ujęciu przestrzennym.

Rycina 2 Jednostki analityczne na terenie Gminy Kotlin

Źródło: opracowanie własne.

W kolejnym kroku dla wyznaczonych jednostek zebrane i obliczone zostały wskaźniki opisujące sferę: społeczną, gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną oraz techniczną. Następnie na ich podstawie wyznaczone zostały wskaźniki syntetyczne, które posłużyły do

określenia natężenia zjawisk kryzysowych dla każdej ze sfer. Zgodnie z przyjętą metodyką, do obszaru zdegradowanego włączone mogły zostać jednostki analityczne, których wskaźnik syntetyczny w sferze społecznej był niższy niż 0 oraz dla których zidentyfikowano nagromadzenie negatywnych zjawisk w przynajmniej jednej z pozostałych sfer. W poniższej tabeli przedstawiono jednostki analityczne, które spełniały powyższe kryteria wraz z wartością wskaźnika syntetycznego dla sfery społecznej oraz oznaczeniem występowania negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej (gdzie „-” oznacza występowanie negatywnych zjawisk a „+” ich brak).

Były to jednostki: „Orpiszówek”, „Twardów”, „Kotlin 2”, „Kurcew” oraz „Sławoszew”.

Szczegółowe wyniki analizy wskaźnikowej jak i informacje dotyczące metodyki delimitacji przedstawiono w Diagnozie służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Kotlin.

Tabela 3 Obszary zdegradowane na terenie Gminy Kotlin, tj. jednostki, dla których wskaźnik syntetyczny przyjął w sferze społecznej wartości poniżej 0 oraz dla których stwierdzono występowanie zjawisk kryzysowych w co najmniej jednej z pozostałych sfer

Jednostka analityczna	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera techniczna
Orpiszówek	-1,155	+	-	+	-
Twardów	-0,338	-	+	+	-
Kotlin 2	-0,124	+	+	-	+
Kurcew	-0,087	+	-	+	+
Sławoszew	-0,086	+	-	+	+

Źródło: opracowanie własne na podstawie Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Kotlin.

W konsekwencji dało to podstawę do zakwalifikowania tych jednostek do obszaru zdegradowanego, którego łączna powierzchnia wynosi 28,89 km², stanowiąc 34,43% powierzchni Gminy i zamieszkuje go 3 316 osób, które stanowią 47% wszystkich mieszkańców Gminy.

Tabela 4 Przedstawienie wyników analizy wskaźnikowej przeprowadzonej dla Gminy Kotlin w podziale na jednostki analityczne

Jednostka analityczna	Sfera społeczna	Liczba pozostałych sfer, w których stwierdzono występowanie zjawisk kryzysowych	Liczba ludności w jednostce analitycznej (os.)	Udział wśród całkowitej ludności Gminy (%)	Powierzchnia jednostki analitycznej (km ²)	Udział w całkowitej powierzchni Gminy (%)
Jednostki zaliczone do obszaru zdegradowanego						
Orpiszewek	-1,155	2	122	1,7%	3,96	4,72
Twardów	-0,338	2	516	7,3%	7,45	8,88
Kotlin 2	-0,124	1	2 077	29,5%	8,82	10,51
Kurcew	-0,087	1	248	3,5%	4,60	5,48
Sławoszew	-0,086	1	353	5,0%	4,06	4,84
SUMA			3 316	47,1%	28,89	34,43

Źródło: opracowanie własne na podstawie Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Kotlin.

Z ustawy o rewitalizacji wynika, że aby dany obszar gminy mógł zostać uznany za obszar rewitalizacji konieczne jest, by występowała na nim koncentracja negatywnych zjawisk oraz by był on istotny dla rozwoju lokalnego całej gminy.

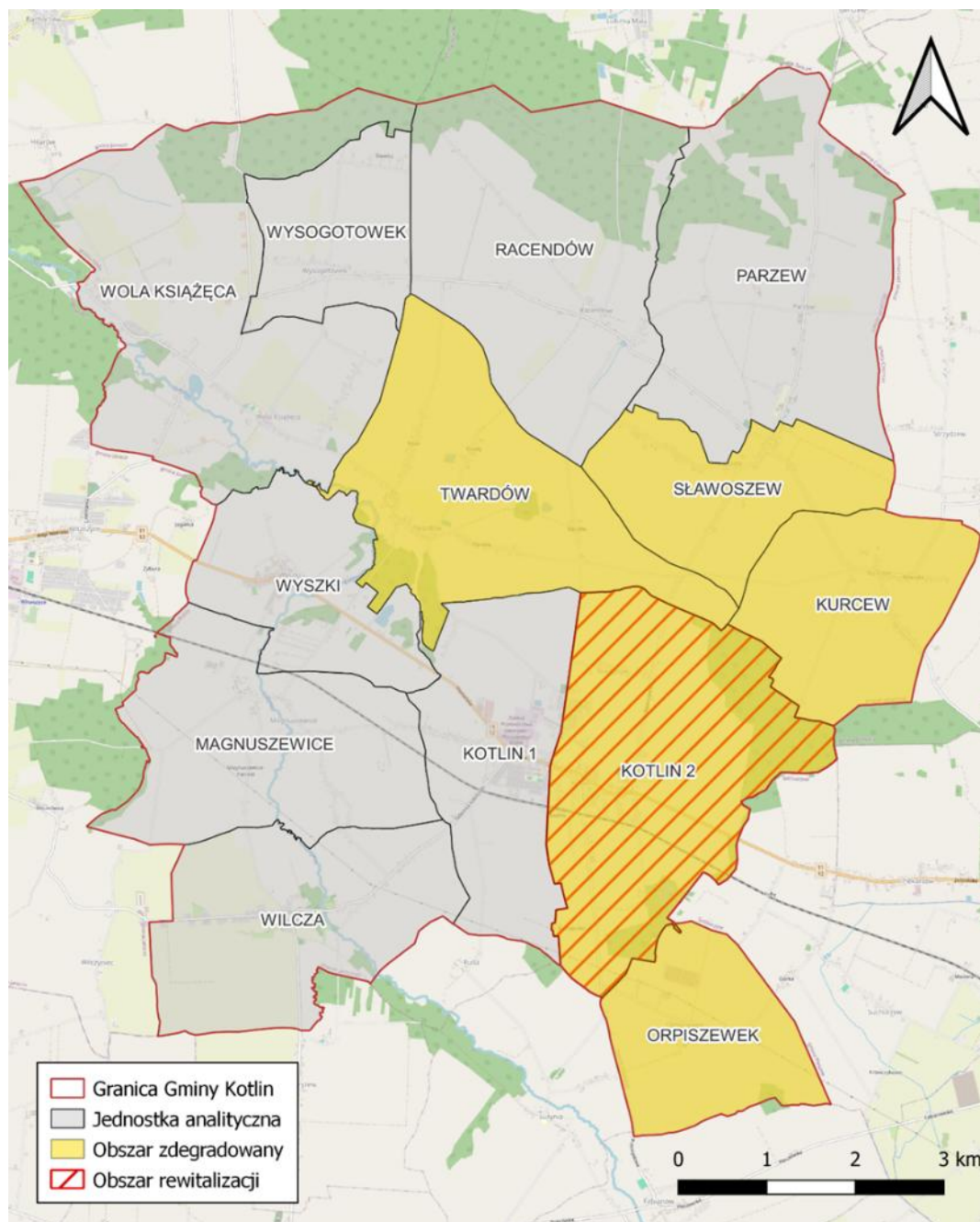
Wyznaczając obszar rewitalizacji na terenie Gminy Kotlin kierowano się również zasadą nieprzekraczalności ustawowych wartości 20% powierzchni gminy oraz 30% liczby mieszkańców. Obszar rewitalizacji może być ponadto podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.

Zgodnie z przeprowadzoną analizą wskaźnikową **jako obszar rewitalizacji przyjęto jednostkę analityczną Kotlin 2**. Wyboru dokonano na podstawie łącznego spełnienia następujących kryteriów:

- jednostka jest istotna z punktu widzenia rozwoju lokalnego,
- jednostka posiada wysoką gęstość zaludnienia,
- zachodzi na niej koncentracja negatywnych zjawisk w sferze społecznej,
- w jednostce stwierdzono współwystępowanie zjawisk kryzysowych przynajmniej w jednej z pozostałych sfer.

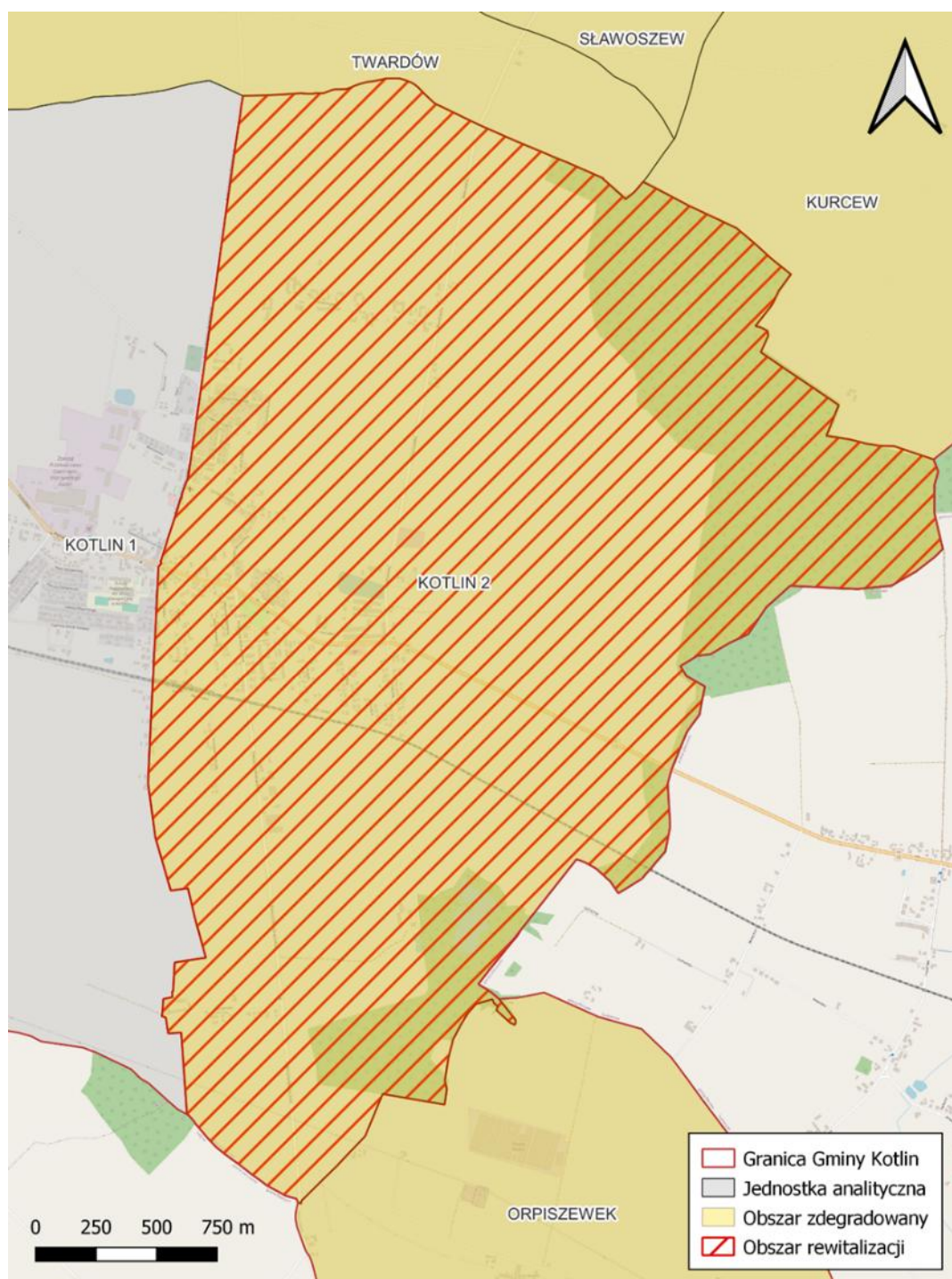
Kotlin 2 – to jednostka znajdująca się w południowo-wschodniej części Gminy. Jej powierzchnia wynosi 8,8 km², co daje 10,51% powierzchni Gminy. Jednostkę tę zamieszkuje 2 077 osób, czyli 29,5% populacji Gminy. Gęstość zaludnienia na terenie jednostki Kotlin 2 wynosi 235,5 os./km². Zachodzi tam koncentracja zjawisk w sferze społecznej oraz gospodarczej i przestrzenno-funkcjonalnej. Na jej terenie znajdują się m.in. Urząd Gminy, Kotlińskie Centrum Kultury i Biblioteka, kościół, stacja kolejowa oraz wiele punktów handlowo-usługowych. Z tego względu jednostkę należy uznać za istotną z punktu widzenia rozwoju lokalnego.

Wyznaczony obszar rewitalizacji wpisuje się w ustawowe ramy wyznaczania takich obszarów, co umożliwi koncentrację terytorialną działań rewitalizacyjnych. Obszar zdegradowany wraz z obszarem rewitalizacji prezentuje mapa sporządzona zgodnie z art. 11 ust. 4 ustawy o rewitalizacji, stanowiąca załącznik nr 1 do uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Uproszczoną mapę zamieszczono poniżej.

Rycina 3 Poglądowa mapa obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla Gminy Kotlin

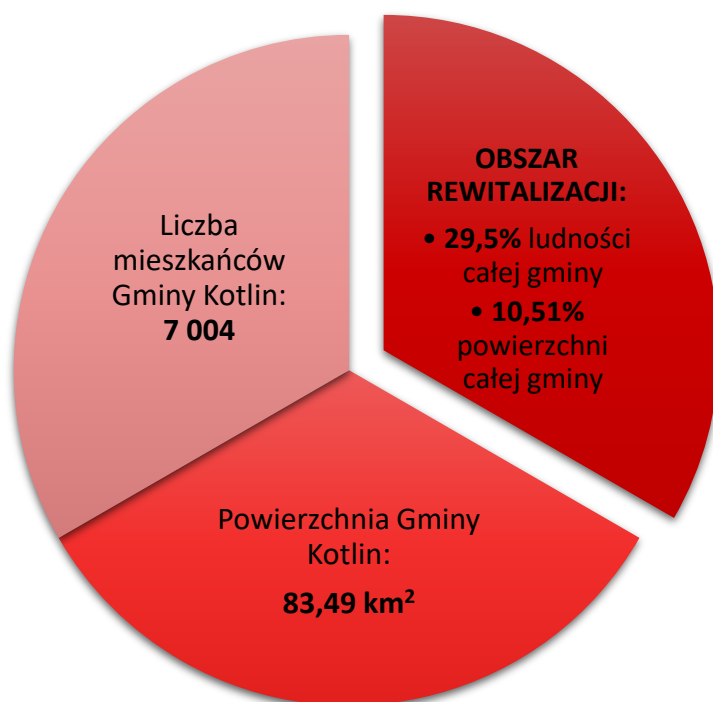
Źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Kotlin.

Rycina 4 Poglądowa mapa obszaru rewitalizacji Gminy Kotlin

Źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Kotlin.

Wyznaczony obszar rewitalizacji spełnia wymogi formalne określone w ustawie o rewitalizacji: jego powierzchnia stanowi 10,51% (8,8 km²) powierzchni całej Gminy i jest zamieszkiwany przez 29,5% (2 077 osób) ludności Gminy.

Rycina 5 Udział ludności i powierzchni obszaru rewitalizacji w strukturze Gminy Kotlin

Źródło: Opracowanie własne.

3. SZCZEGÓŁOWA DIAGNOZA OBSZARU REWITALIZACJI

3.1. WPROWADZENIE

Diagnoza szczegółowa opracowana w niniejszym rozdziale dotyczy wyznaczonego **obszaru rewitalizacji** przyjętego w Uchwale Nr X/77/2025 Rady Gminy Kotlin z dnia 29 stycznia 2025 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Kotlin i wyznaczonego na podstawie Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji gminy Kotlin oraz konsultacji społecznych.

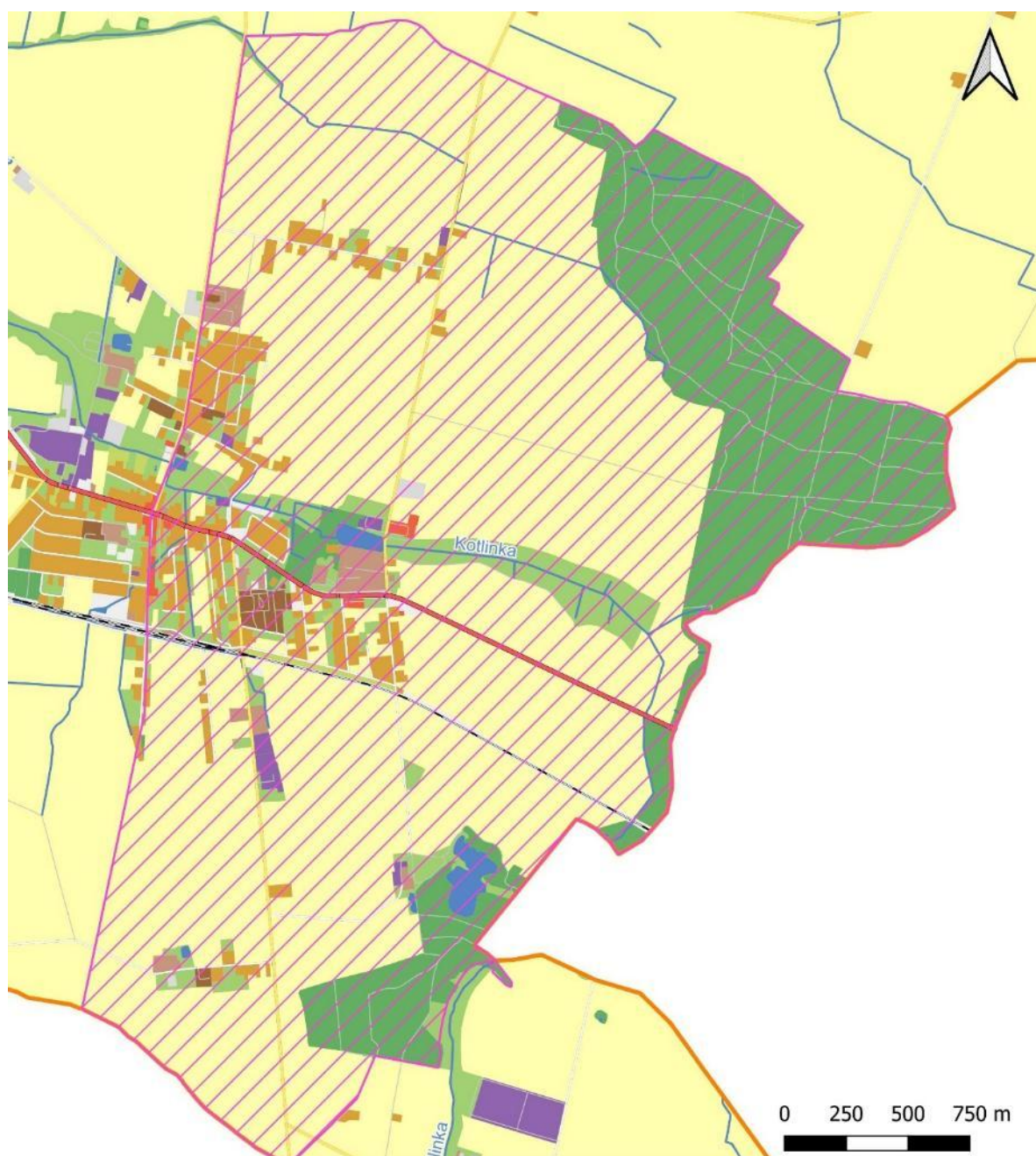
Celem diagnozy szczegółowej **jest zbadanie występujących zjawisk kryzysowych na obszarze rewitalizacji wraz ze wskazaniem ich przyczyny**, a także lokalnych potencjałów, które ułatwią rozwiązanie istniejących problemów.

Problemy, trendy i tendencje opisane za pomocą danych ilościowych, uszczegółowione zostały analizą jakościową, w której wykorzystano różnorodne metody diagnostyczne (w tym ankiety, wywiady, dyskusje, rozmowy, warsztaty) zapewniając tym samym **włączenie interesariuszy rewitalizacji** już na etapie diagnozowania.

Należy mieć na względzie, że ankietyzacja, w której udział wzięło 27 osób nie jest w pełni miarodajna. Niemniej wynik ten świadczy o występującym problemie niskiego zaangażowania mieszkańców w życie społeczności lokalnej oraz rozwój swojego miejsca zamieszkania. Pomimo tego, w dalszych częściach dokumentu postanowiono zawrzeć omówienie poszczególnych pytań ankietowanych, stanowiących pewnego rodzaju wskazanie i zwrócenie uwagi na poszczególne problemy. Intencją autorów było również poszanowanie czasu poświęconego przez mieszkańców na wypełnienie ankiety.

3.2. STRUKTURA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA

Obszar Kotliny, na którym znajduje się obszar rewitalizacji, ma swoje korzenie w odkryciach archeologicznych, które miały kluczowy wpływ na kształtowanie się współczesnej sieci osadniczej. W szczególności istotne są znaleziska z okresu 1200 - 400 p.n.e., w tym osada w Kotlinie z wczesnego okresu epoki żelaza (VI w. p.n.e.), zamieszkiwana przez ludność kultury łużyckiej. Te wczesne ślady osadnictwa stanowią fundament historii miejscowości, świadcząc o jej znaczeniu już w starożytności. Z danych historycznych wynika, że Kotlin uzyskał prawa średzkie przed 1283 rokiem, a źródła z lat 1262-1434 dokumentują istnienie innych miejscowości w obrębie dzisiejszej gminy. W średniowieczu wieś Kotlin była siedzibą rodu Powatów-Ogończyków, który pieczętował się herbem Ogończyk. Później miejscowość była związana z rodziną Kotlińskich, również noszącą ten herb. W okresie zaboru pruskiego, Kotlin wchodził w skład terenów podlegających administracji niemieckiej, co miało istotny wpływ na rozwój wsi. W XIX wieku, w wyniku działań pruskich władz, w Kotlinie wprowadzono zmiany w strukturze gospodarczej i społecznej, które miały wpływ na wygląd miejscowości oraz zachowanie jej kulturowych dóbr materialnych. Na tym etapie powstały liczne obiekty użyteczności publicznej, takie jak szkoły, szpital, przytułek dla ubogich i starców, a także obiekty sakralne. Wznoszono także budynki związane z przemysłem i folwarkami, w tym gorzelnie, płatkarnie, mleczarnie oraz młyny. W wyniku późniejszych przemian w Kotlinie nie udało się zachować pierwotnego schematu zabudowy. Dzisiejszy krajobraz wsi został zdominowany przez nowoczesną zabudowę, związaną z rozwojem działalności produkcyjnej. Na obszarze rewitalizacji przeważa zabudowa jednorodzinna, ale znajdują się tu także budynki wielorodzinne oraz budynki przemysłowe i magazynowe. Zmiany te, w tym oczyszczanie i uwłaszczenie w XIX wieku, miały wpływ na obecną strukturę własnościową gruntów, co widoczne jest w współczesnych schematach planistycznych. Obecny charakter Kotliny, z dominującą współczesną zabudową, jest wynikiem długotrwałych procesów, które miały miejsce na przestrzeni wieków, począwszy od wczesnych osadnictw po zmiany strukturalne w XX wieku. Znaczna część obszaru rewitalizacji pozostaje jednak niezabudowana i stanowi głównie tereny rolnicze, w tym pola uprawne, które stanowią istotny element krajobrazu całej gminy.

obszar rewitalizacji	ciek wodny	tereny wyrobisk i zwałowisk
granice Gminy Kotlin	użytkowanie terenu:	grunty orne
droga:	zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna	łąki i tereny trawiaste
krajowa	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	sady i plantacje
wojewódzka	zabudowa przemysłowo-składowa	lasy i zadrzewienia
powiatowa	zabudowa handlowo-usługowa	wody powierzchniowe
gminna	pozostała zabudowa	nieużytki
wewnętrzna	tereny komunikacyjne	
kolej	tereny obsługi technicznej	

Rycina 6 Struktura przestrzenno-funkcjonalna obszaru rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDOT10k.

W granicach obszaru rewitalizacji nie znajdują się żadne formy ochrony przyrody ani korytarze ekologiczne. Na omawianym obszarze ani jego najbliższej okolicy, nie znajdują się również żadne istotne ciekі wodne, mogące zwiększać ryzyko wystąpienia powodzi. Tym samym w granicach jednostki analitycznej Kotlin 2 nie występują obszary zagrożenia powodziowego.

Na obszarze rewitalizacji znajdują się obiekty i przestrzenie mające istotne znaczenie z punktu widzenia historii i kultury regionu. W jego granicach zlokalizowane są następujące obiekty wpisane do Wojewódzkiego Rejestru Zabytków:

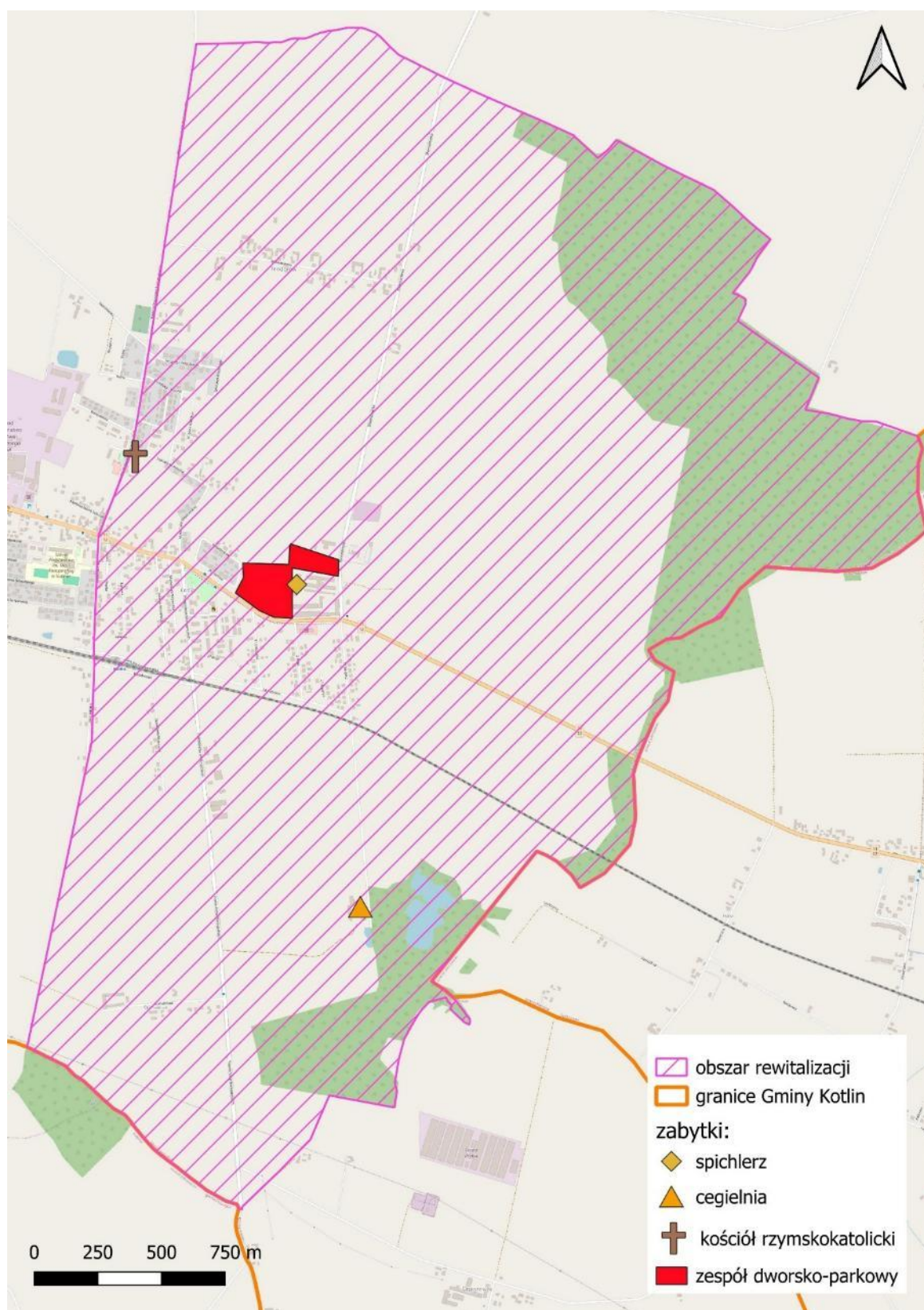
- kościół par. pw. św. Kazimierza, 1858, nr rej.: 1505/A z 28.03.1974,
- zespół dworski, ul. Parkowa 1, nr rej.: 560/Wlkp/A z 15.05.1954 i 28.11.2007:

- dwór, szach, 2 poł. XVIII, 2 poł. XIX,

- park, 2 poł. XVIII, XIX, nr rej.: jw.

- spichrz, 1847, nr rej.: 166/239/A z 11.09.1968,
- piec wypalowy, kręgowy systemu Hoffmanna, z terenem cegielni, 1888, 1910-11, nr rej.: 754/Wlkp/A z 25.06.2009.

Położenie zabytków w granicach obszaru rewitalizacji prezentuje poniższa rycina.

Rycina 7 Mapa istniejących zabytków nieruchomych znajdujących się na obszarze rewitalizacji wpisanych do Rejestru Zabytków

Źródło: opracowanie własne na podstawie serwisu Narodowego Instytutu Dziedzictwa, <https://mapy.zabytek.gov.pl/nid/> (dostęp na 10.05.2025 r.).

3.3. PRZYCZYNY DEGRADACJI OBSZARU

Aby skutecznie zaprogramować działania rewitalizacyjne odpowiadające na zdiagnozowane problemy, niezbędne jest uzupełnienie analizy wskaźnikowej o diagnozę przyczyn degradacji obszaru. Tego typu pogłębiona analiza umożliwia lepsze zrozumienie charakteru zidentyfikowanych zjawisk problemowych oraz pozwala dostrzec kwestie, których sama analiza wskaźnikowa – oparta wyłącznie na danych ilościowych – nie była w stanie uchwycić. W celu przeprowadzenia kompleksowej diagnozy obszaru rewitalizacji, oprócz analizy danych statystycznych, wykorzystano również inne narzędzia badawcze, takie jak wizja lokalna, warsztaty rewitalizacyjne z udziałem mieszkańców i interesariuszy, analiza dokumentów strategicznych i planistycznych oraz wywiady pogłębione z osobami dobrze zaznajomionymi z lokalną sytuacją społeczną, gospodarczą i przestrzenną. Dzięki temu możliwe było zidentyfikowanie rzeczywistych przyczyn degradacji oraz pełniejsze uchwycenie lokalnego kontekstu, co stanowi solidną podstawę do planowania trafnych i skutecznych działań rewitalizacyjnych.

3.3.1. Sfera społeczna

Wyznaczony w Gminie Kotlin obszar rewitalizacji charakteryzuje się znaczną koncentracją negatywnych zjawisk w sferze społecznej. Zjawiska te zdiagnozowane zostały w przeprowadzonej dla sfery społecznej analizy wskaźnikowej, w której pod uwagę wzięte zostały następujące obszary problematyczne: **bezrobocie, ubóstwo, alkoholizm, przestępczość, osoby ze szczególnymi potrzebami, kapitał społeczny oraz poziom uczestnictwa w życiu publicznym.**

Poniższa tabela prezentuje porównanie analizowanych wskaźników dotyczących sfery społecznej pomiędzy poszczególnymi podobszarami rewitalizacji, a średnią dla obszaru całej Gminy Kotlin.

Tabela 5 Porównanie wskaźników dla sfery społecznej obszaru rewitalizacji oraz Gminy Kotlin

Strefa społeczna			
Zjawisko	Wskaźnik	Obszar rewitalizacji	Średnia dla gminy
BEZROBOCIE	Liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	2,41	2,90
	Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych	68,2%	60,8%
	Udział osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie bezrobotnych	14,1%	9,2%
ALKOHOLIZM	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej dotkniętych problemem alkoholizmu w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej	36,4%	35,5%

UBÓSTWO	Kwota wypłaconych zasiłków w przeliczeniu na gospodarstwo domowe	213,04	270,38
	Kwota wypłaconych zasiłków w przeliczeniu na liczbę osób korzystających z pomocy społecznej	5 358,95	4 374,12
PRZESTĘPCZOŚĆ	Liczba osób objętych procedurą "Niebieskiej Karty" w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,32	0,40
OSOBY ZE SZCZEGÓLNYMI PORZEBAMI	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej	37,4%	30,8%
	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej	31,0%	35,5%
KAPITAŁ SPOŁECZNY	Udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	20,5%	21,0%
	Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	22,9%	20,2%
	Udział dzieci w wieku 0-3 lat w ogólnej liczbie mieszkańców	3,9%	3,9%
	Udział dzieci w wieku 3-6 lat w ogólnej liczbie mieszkańców	4,6%	4,7%
	Dynamika zmiany liczby mieszkańców 2023/2018	97,5%	95,7%
POZIOM UCZESTNICTWA W ŻYCIU PUBLICZNYM	Liczba kół gospodyń wiejskich na 100 mieszkańców	0,05	0,16

Źródło: opracowanie własne na podstawie Diagnostyki służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Kotlin.

Bezrobocie

Bezrobocie stanowi istotne zjawisko społeczne, które może przerodzić się w poważny problem, zwłaszcza gdy utrzymuje się na wysokim poziomie przez dłuższy czas. W zależności od czasu trwania, można wyróżnić bezrobocie krótkookresowe, długookresowe, chroniczne oraz sezonowe. Z kolei, biorąc pod uwagę czynniki wywołujące oraz konsekwencje, wyróżnia się bezrobocie strukturalne, koniunkturalne, technologiczne, frykcyjne i naturalne. Bezrobocie naturalne jest zjawiskiem stałym i występuje niezależnie od pory roku czy fazy cyklu koniunkturalnego. Wynika z ciągłych zmian zachodzących na rynku pracy oraz z faktu, że zawsze istnieje pewna liczba wolnych miejsc pracy i osób poszukujących zatrudnienia lub zmieniających pracę. Ze względu na dynamikę tych procesów, całkowite wyeliminowanie bezrobocia nie jest możliwe. Kluczowym problemem nie jest więc samo jego występowanie,

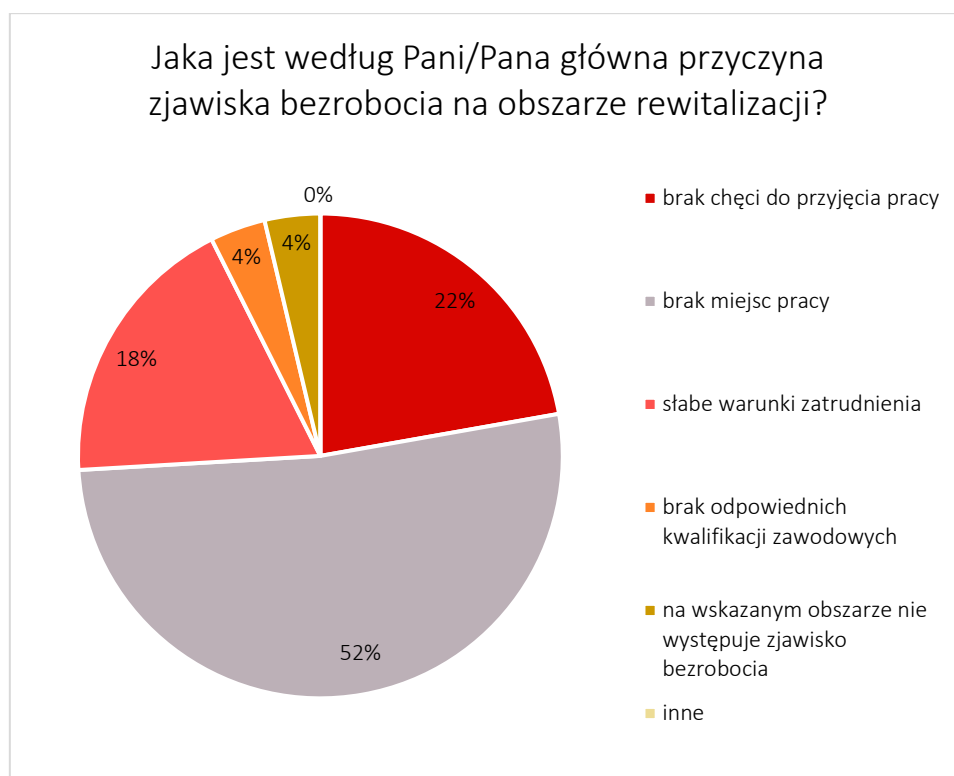
lecz utrzymywanie się wysokiego poziomu bezrobocia przez dłuższy czas. Szczególnie niepokojące jest bezrobocie długookresowe, czyli sytuacja, w której dana osoba pozostaje bez pracy powyżej 12 miesięcy. Taki stan rzeczy niesie ze sobą wiele negatywnych skutków, zarówno dla jednostek, jak i całych społeczności. Długotrwały brak zatrudnienia może prowadzić do ubóstwa, wykluczenia społecznego, pogorszenia stanu zdrowia, spadku samooceny, występowania depresji, uzależnień, a w skrajnych przypadkach także do konfliktów z prawem.

Zgodnie z danymi Powiatowego Urzędu Pracy w Jarocinie, na dzień 31 grudnia 2023 roku, na obszarze rewitalizacji zarejestrowanych było 51 osób bezrobotnych. Z tego aż 35 osób, co stanowiło 68,2% ogółu, pozostawało bez pracy dłużej niż 12 miesięcy. Dla porównania, w całej gminie odsetek osób długotrwale bezrobotnych wynosił 60,8%. W kontekście wykształcenia, 8 bezrobotnych z obszaru rewitalizacji (14,1% ogółu) posiadało jedynie wykształcenie podstawowe, podczas gdy średnia dla gminy wynosiła 9,2%. Choć ogólny poziom bezrobocia na tym obszarze wynosił 2,41 osoby na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym, co było niższe od średniej gminnej (2,9), problem bezrobocia przybiera tu znacznie bardziej długotrwały charakter.

Długotrwałe bezrobocie to zjawisko, które dotyka nie tylko osoby nim objęte, ale również ich rodziny i najbliższe otoczenie. Brak stałego dochodu powoduje obniżenie poziomu życia, ogranicza dostęp do podstawowych usług, pogarsza relacje społeczne i rodzinne, a także przyczynia się do marginalizacji społecznej. Uczestnicy warsztatów rewitalizacyjnych zwrócili uwagę, że jednym z kluczowych czynników wpływających na wysokie bezrobocie jest brak dostępnych miejsc pracy dostosowanych do poziomu kwalifikacji zawodowych mieszkańców. W regionie tym, ze względu na niski poziom wykształcenia, w tym duży odsetek osób z wykształceniem podstawowym, istnieje wyraźny brak ofert pracy, które odpowiadałyby ich kompetencjom. Niskie kwalifikacje zawodowe mieszkańców, nieadekwatne do potrzeb rynku pracy, utrudniają im znalezienie zatrudnienia, szczególnie w świetle dynamicznych zmian wymagań zawodowych. Potwierdzają to także dane dotyczące poziomu wykształcenia bezrobotnych, które wskazują na większy udział osób z wykształceniem podstawowym na obszarze rewitalizacji w porównaniu do średniej gminnej. Sytuacja ta wskazuje na potrzebę podejmowania działań ukierunkowanych na poprawę kwalifikacji zawodowych mieszkańców, tworzenie odpowiednich miejsc pracy dla pracowników oraz wsparcie w aktywizacji zawodowej, co może przyczynić się do ograniczenia skali zjawiska i jego negatywnych skutków społecznych.

W przeprowadzonej ankiecie respondenci zostali poproszeni o wskazanie głównych przyczyn występowania bezrobocia na obszarze rewitalizacji. Najwięcej ankietowanych (52%) uznało, że głównym powodem jest brak miejsc pracy. Dla 24% uczestników badania przyczyną bezrobocia jest brak chęci do podjęcia zatrudnienia. Kolejne 18% wskazało na słabe warunki pracy. Natomiast po 4% respondentów zwróciło uwagę na brak odpowiednich kwalifikacji zawodowych lub zadeklarowało, że problem bezrobocia na tym obszarze nie występuje. Struktura odpowiedzi wyraźnie pokazuje złożoność problemu, co sprawia, że jego

przezwyciężenie może być szczególnie trudne dla osób nim dotkniętych. Z jednej strony mamy do czynienia z niedoborem miejsc pracy, z drugiej zaś — z ofertami zatrudnienia, które nie spełniają oczekiwań, co skutkuje mniejszą chęcią ich podejmowania.

Rycina 8 Główna przyczyna zjawiska bezrobocia w obszarze rewitalizacji według ankietowanych

Źródło: opracowanie własne.

Alkoholizm

W Gminie Kotlin, podobnie jak w wielu innych społecznościach, trudna sytuacja materialna, bezrobocie czy wykluczenie społeczne mogą prowadzić do poważniejszych problemów, w tym uzależnień. Jednym z najczęściej obserwowanych zjawisk tego typu jest alkoholizm, który nierzadko stanowi reakcję na brak perspektyw i przewlekły stres towarzyszący codziennemu funkcjonowaniu osób znajdujących się w kryzysie.

Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kotlinie wynika, że na terenie Gminy Kotlin odnotowuje się przypadki osób korzystających z pomocy społecznej z powodu problemów związanych z uzależnieniem od alkoholu, w tym również wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji. Odsetek osób dotkniętych tym problemem wśród wszystkich korzystających z pomocy społecznej na obszarze rewitalizacji wynosi 36,4%, podczas gdy dla całej Gminy wskaźnik ten kształtuje się na poziomie 35,5%. Należy jednak zaznaczyć, że rzeczywista skala zjawiska może być wyższa niż pokazują to dostępne statystyki. Alkoholizm często bywa problemem ukrywanym – ze względu na wstyd, lęk przed stygmatyzacją lub brak świadomości własnego uzależnienia, wiele osób nie decyduje się na skorzystanie z dostępnych form wsparcia.

Kwestia nadużywania alkoholu była również poruszana podczas warsztatów rewitalizacyjnych, gdzie mieszkańcy zwracali uwagę, że zjawisko to jest szczególnie widoczne w miejscach bardziej odizolowanych, słabo uczęszczanych i niewystarczająco oświetlonych – często są to zaniedbane przestrzenie publiczne, oddalone od głównych ciągów komunikacyjnych i bez stałego nadzoru społecznego. Wśród przyczyn wskazywano przede wszystkim powielanie negatywnych wzorców wyniesionych z domu rodzinnego oraz brak atrakcyjnych i bezpiecznych alternatyw do spędzania wolnego czasu i rozwijania zainteresowań.

Nadmierna konsumpcja alkoholu wpływa negatywnie nie tylko na życie osób uzależnionych, ale również na otoczenie – zarówno w wymiarze społecznym, jak i przestrzennym. Spożywanie alkoholu w przestrzeni publicznej skutkuje często zaśmiecaniem, dewastacją infrastruktury oraz pogorszeniem ogólnego wizerunku miejsc wspólnych. Zwiększa się również poczucie zagrożenia wśród mieszkańców. Zjawisko to może przyczyniać się do narastania innych problemów, w tym przemocy, konfliktów czy drobnej przestępczości. Statystyki krajowe pokazują, że nawet co trzecie przestępstwo ma związek z nadużywaniem alkoholu.

Rycina 9 Pozostawione opakowania po napojach alkoholowych w miejscach publicznych

Źródło: materiały z wizji lokalnej przeprowadzonej dnia 07.04.2025 r.

W Gminie Kotlin problem uzależnień, w szczególności alkoholizmu, stanowi jedno z istotnych wyzwań społecznych, wpływających negatywnie na różne aspekty życia lokalnej społeczności. Zjawisku temu sprzyja obecność zaniedbanych, nieoświetlonych i słabo zagospodarowanych przestrzeni publicznych, które stają się miejscami spotkań sprzyjającymi nadużywaniu alkoholu, szczególnie wśród osób młodych. Niewystarczająco rozwinięta jest także infrastruktura oraz oferta zajęć umożliwiających mieszkańcom – zarówno młodzieży, jak i dorosłym – konstruktywne i atrakcyjne spędzanie wolnego czasu. Skutkuje to ograniczonymi możliwościami budowania pozytywnych relacji społecznych oraz niskim poziomem integracji lokalnej społeczności.

Ubóstwo

Ubóstwo to zjawisko rozumiane przede wszystkim jako ograniczenie środków do życia, skutkujące obniżeniem poziomu egzystencji poniżej społecznie akceptowanego minimum. Zgodnie z danymi pozyskanymi z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kotlinie, w 2023 roku z pomocy społecznej na obszarze rewitalizacji korzystało łącznie 19 mieszkańców. Łączna kwota wypłaconych zasiłków w analizowanym roku wyniosła tam 100 212,4 zł. Dodatkowo 45 uczniów z tego terenu korzystało z posiłków finansowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej.

Analiza wskaźnikowa wykazała, że zjawisko ubóstwa jest obecne na wyznaczonym obszarze rewitalizacji. W przeliczeniu na jedno gospodarstwo domowe objęte pomocą społeczną kwota wypłaconych świadczeń była niższa na obszarze rewitalizacji i wyniosła 213,04 zł, natomiast na poziomie całej gminy ten sam wskaźnik osiągnął wartość 270,38 zł. Z kolei w przeliczeniu na jedną osobę korzystającą ze wsparcia społecznego, kwota wypłat była wyższa na obszarze rewitalizacji – 5 358,95 zł, w porównaniu do wartości obliczonej dla całej gminy, która wyniosła 4 374,12 zł.

Ubóstwo bywa często łączone ze zjawiskiem bezrobocia, jednak jego przyczyny są znacznie bardziej złożone. Uczestnicy warsztatów rewitalizacyjnych wskazali, że jedną z głównych przyczyn ubóstwa na omawianym terenie jest problem alkoholizmu. Zdaniem interesariuszy, uzależnienie to może wynikać z braku pozytywnych wzorców, niewystarczającego zaangażowania w rozwijanie zainteresowań oraz braku motywacji i chęci do zmiany własnej sytuacji życiowej. Kolejnym istotnym źródłem problemu są niskie zarobki, które nie pozwalają mieszkańcom na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych, co prowadzi do konieczności korzystania ze wsparcia instytucji pomocy społecznej.

Zjawisko ubóstwa niesie za sobą szereg negatywnych konsekwencji społecznych. W rodzinach dotkniętych tym problemem często obserwuje się spadek aspiracji zawodowych wśród dorosłych, co w dalszej perspektywie przekłada się na ograniczenie ambicji edukacyjnych dzieci. W efekcie dochodzi do utrwalania niekorzystnych schematów międzypokoleniowych i powstawania tzw. „ubóstwa dziedzicznego”. Ubóstwo wpływa również na poczucie odrzucenia społecznego i marginalizacji, obniżając poczucie własnej

wartości oraz przyczyniając się do rozwoju zaburzeń psychicznych, takich jak depresja, a także problemów zdrowotnych o innym podłożu.

Przestępczość

Pojęcie przestępczości odnosi się do czynów uznawanych przez prawo za sprzeczne z obowiązującymi normami prawnymi, popełnianych na określonym terenie w danym czasie. Zgodnie z danymi uzyskanymi z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kotlinie, w 2023 roku siedmiu mieszkańców obszaru rewitalizacji zostało objętych procedurą „Niebieskiej Karty”, co wskazuje na problem przemocy w środowisku lokalnym.

Przeprowadzona analiza wskaźnikowa potwierdziła obecność problemu przestępczości na badanym obszarze. Wskaźnik liczby osób objętych procedurą "Niebieskiej Karty" w przeliczeniu na 100 mieszkańców wyniósł 0,32, co jest nieznacznie niższą wartością niż w skali całej Gminy, gdzie wskaźnik ten wyniósł 0,4. Pomimo niższego wskaźnika, przestępczość na obszarze rewitalizacji pozostaje zjawiskiem istotnym, zwłaszcza w kontekście zaobserwowanych przejawów i ich wpływu na jakość życia mieszkańców.

Zjawisko przestępczości jest wynikiem wielu powiązanych ze sobą czynników, zarówno wewnętrznych, jak i zewnętrznych, które wpływają na postawy i zachowania sprzeczne z prawem. Szczególne znaczenie mają czynniki społeczne, takie jak ubóstwo, uzależnienie od alkoholu i narkotyków, które często sprzyjają pojawianiu się zachowań przestępczych, a także prowadzą do zaburzenia relacji społecznych i osłabienia kontroli społecznej.

Na podstawie przeprowadzonych warsztatów rewitalizacyjnych oraz lokalnej wizji terenu ustalono, że szczególnie widocznym przejawem przestępczości na obszarze rewitalizacji jest wandalizm. Działania te, polegające na niszczeniu mienia publicznego i prywatnego, bardzo często są kojarzone z osobami znajdującymi się pod wpływem alkoholu lub środków odurzających, a także z brakiem sensownej alternatywy dla spędzania wolnego czasu. Do aktów wandalizmu najczęściej dochodzi w godzinach wieczornych i nocnych, w miejscach mniej uczęszczanych i słabiej oświetlonych, co ułatwia sprawcom anonimowe działanie. Nietrzeźwość sprzyja nie tylko niszczeniu infrastruktury, ale również zaśmiecaniu terenu, co w znaczący sposób wpływa na estetykę i postrzeganie przestrzeni publicznej.

Rycina 10 Zaśmiecone przestrzenie publiczne w Kotlinie

Źródło: materiały z wizji lokalnej przeprowadzonej dnia 07.04.2025 r.

Brak dostępnych i atrakcyjnych miejsc spotkań oraz ograniczona oferta zajęć pozalekcyjnych i rekreacyjnych dla młodzieży powodują, że część osób – szczególnie młodych – sięga po destrukcyjne formy spędzania czasu z braku alternatywnych możliwości. Jak wskazali uczestnicy warsztatów rewitalizacyjnych, zjawisko wandalizmu często wynika po prostu „z nudy”. Dodatkowo zwrócono uwagę, że zaniedbana przestrzeń, pozbawiona funkcji społecznych i estetycznych, jest postrzegana jako niczyja, a nie jako wspólna. Taki stan rzeczy sprzyja braku poczucia odpowiedzialności za otoczenie i pogłębia procesy degradacji, zarówno fizycznej, jak i społecznej.

Rycina 11 Przykłady aktów wandalizmu w postaci graffiti na obszarze rewitalizacji

Źródło: materiały z wizji lokalnej przeprowadzonej dnia 07.04.2025 r.

Wsparcie osób ze szczególnymi potrzebami

Problem wykluczenia społecznego w dużym stopniu dotyczy osób ze szczególnymi potrzebami, które w codziennym życiu napotykają różnorodne bariery ograniczające ich pełne uczestnictwo w społeczeństwie. Zgodnie z ustawą z dnia 19 lipca 2019 roku o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, są to osoby, które z uwagi na swoje cechy wewnętrzne, zewnętrzne lub życiowe okoliczności muszą podejmować dodatkowe działania lub stosować specjalne środki, aby przezwyciężyć bariery i funkcjonować na równi z innymi.

Zgodnie z zapisami ustawy o rewitalizacji, analiza sytuacji osób ze szczególnymi potrzebami jest obowiązkowym elementem diagnozy obszaru rewitalizacji. Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kotlinie z 2023 roku wskazują na istotną skalę tego zjawiska. Na obszarze

rewitalizacji z pomocy społecznej korzystało łącznie 19 mieszkańców, w tym 7 osób z tytułu niepełnosprawności oraz 6 osób ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę.

Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności na obszarze rewitalizacji wyniósł 37,4%, co stanowi wynik wyższy niż w skali całej gminy, gdzie wskaźnik ten kształtował się na poziomie 30,8%. Taka różnica wskazuje na zwiększone potrzeby w zakresie wsparcia tej grupy mieszkańców na obszarze rewitalizacji w porównaniu do pozostałych części gminy.

Analiza wskaźnikowa potwierdza więc, że udział osób ze szczególnymi potrzebami na tym terenie jest istotnie wyższy, co przekłada się na konkretne wyzwania w zakresie planowania i dostosowania przestrzeni publicznej. Jak wskazano w dalszej części opracowania, wiele miejsc na obszarze rewitalizacji wciąż charakteryzuje się niskim poziomem dostępności architektonicznej, co utrudnia codzienne funkcjonowanie osobom z ograniczeniami ruchowymi lub niepełnosprawnościami.

Konsekwencją takiego stanu jest ryzyko dalszego wykluczenia społecznego – brak odpowiedniej infrastruktury zmusza mieszkańców do podejmowania dodatkowego wysiłku, aby móc korzystać z usług, uczestniczyć w wydarzeniach czy poruszać się po przestrzeni publicznej. Ma to bezpośredni wpływ na ich jakość życia oraz poczucie przynależności do lokalnej wspólnoty. Obecność licznej grupy osób wymagających szczególnego wsparcia przekłada się również na rosnące zapotrzebowanie na usługi zdrowotne, opiekuńcze oraz działania integracyjne.

Kapitał społeczny

Kapitał społeczny to pojęcie z pogranicza socjologii i ekonomii, które odnosi się do jakości relacji społecznych w danej zbiorowości. Obejmuje on poziom zaufania, współpracy, zaangażowania mieszkańców oraz zdolność do budowania trwałych, konstruktywnych więzi społecznych. W kontekście działań samorządowych kapitał społeczny wiąże się ściśle z analizą struktury demograficznej, zastępowalnością pokoleń, aktywnością lokalną oraz dostępnością przestrzeni i usług sprzyjających integracji społecznej.

W Gminie Kotlin, podobnie jak w wielu innych jednostkach samorządu terytorialnego, kapitał społeczny poddawany jest wpływowi przemian demograficznych oraz wyzwań związanych z wykluczeniem społecznym. Zjawiska takie jak spadek liczby dzieci i młodzieży, wzrost odsetka osób starszych oraz odpływ młodego pokolenia w poszukiwaniu lepszych warunków życia, mają bezpośredni wpływ na osłabienie więzi społecznych i zmniejszenie potencjału wspólnotowego.

Osoby w wieku przedprodukcyjnym, czyli dzieci i młodzież, odgrywają istotną rolę w kształtowaniu kapitału społecznego – są beneficjentami procesu edukacji i wychowania, w ramach którego uczą się współpracy, komunikacji oraz uczestnictwa w życiu społecznym. Dane demograficzne wskazują na niski udział tej grupy wiekowej na obszarze rewitalizacji w Gminie Kotlin, co może świadczyć o postępującym procesie starzenia się społeczeństwa. W szczególności zauważalny jest niski odsetek dzieci w wieku 0–3 lat oraz 3–6

lat, co ogranicza naturalny przepływ pokoleniowy i może wpłynąć negatywnie na rozwój lokalnej wspólnoty w przyszłości.

Osoby w wieku poprodukcyjnym stanowią natomiast istotne ogniwo kapitału społecznego – dzięki doświadczeniu, wolnemu czasowi i często wysokiemu zaangażowaniu w życie społeczne mogą wspierać lokalne inicjatywy, pielęgnować tradycje oraz pomagać młodszym pokoleniom. Z danych wynika, że na obszarze rewitalizacji Gminy Kotlin udział tej grupy jest wysoki, co – mimo pozytywnego wpływu seniorów na życie społeczne – wiąże się także z wyzwaniami, takimi jak potrzeba dostosowania infrastruktury i usług społecznych do ich potrzeb.

Jednym z kluczowych problemów jest brak odpowiednich miejsc spotkań i inicjatyw aktywizujących seniorów, takich jak kluby seniora, świetlice czy ośrodki aktywności, które pozwoliłyby im na regularne kontakty, rozwijanie zainteresowań oraz udział w życiu społecznym. Brak takich przestrzeni prowadzi do izolacji społecznej, co negatywnie wpływa na zdrowie psychiczne i fizyczne osób starszych oraz ogranicza ich zaangażowanie w lokalne inicjatywy.

W efekcie seniorzy tracą możliwość dzielenia się swoim doświadczeniem i tradycjami, co osłabia potencjał społeczny i kulturowy gminy. Dodatkowo niedostateczna oferta kulturalna i społeczna, niedopasowana do potrzeb osób starszych, utrudnia integrację międzypokoleniową, osłabiając więzi między pokoleniami i ograniczając możliwość budowania silnej, zintegrowanej wspólnoty lokalnej. Brak aktywności i miejsc do integracji seniorów może prowadzić do fragmentaryzacji społeczeństwa oraz zmniejszenia jego odporności na wyzwania rozwojowe.

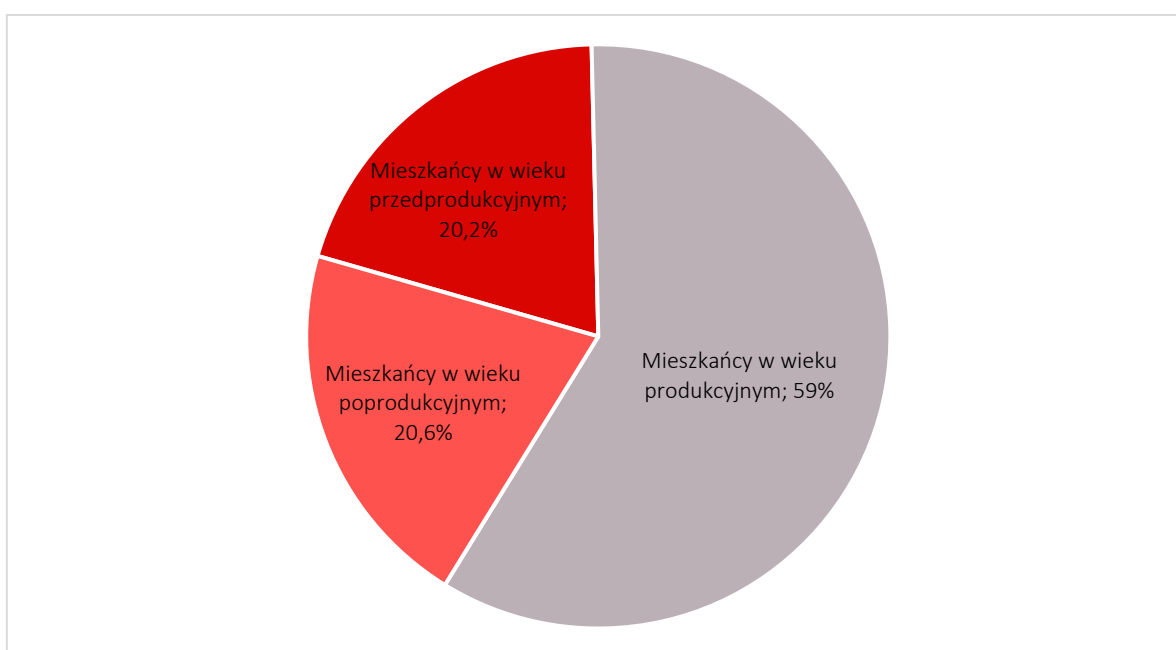
Uczestnicy warsztatów rewitalizacyjnych zwracali uwagę na narastający problem braku przestrzeni do integracji mieszkańców, szczególnie młodszych i starszych pokoleń. Zidentyfikowano niewystarczającą liczbę miejsc spotkań i działań międzypokoleniowych, co osłabia relacje społeczne i ogranicza możliwość budowania lokalnej tożsamości. Podkreślano także niski poziom uczestnictwa mieszkańców w wydarzeniach kulturalnych, co może wynikać z ubogiej oferty lub jej niedostosowania do potrzeb różnych grup wiekowych.

Sytuację demograficzną pogłębia dodatkowo odpływ mieszkańców z obszaru rewitalizacji Gminy Kotlin, zwłaszcza osób młodych, które decydują się na osiedlenie w większych ośrodkach miejskich. Migracje te związane są głównie z poszukiwaniem zatrudnienia i lepszych warunków życia. Niedostateczny rozwój lokalnego rynku pracy oraz brak atrakcyjnej oferty edukacyjnej, kulturalnej i mieszkaniowej mają wpływ na decyzje o wyjeździe i niepowracaniu do rodzinnej miejscowości.

Wśród problemów wskazywanych przez mieszkańców i interesariuszy warsztatów znalazła się również kwestia ograniczonej mobilności, która w istotny sposób wpływa na codzienne funkcjonowanie, szczególnie osób starszych, z niepełnosprawnościami oraz z ograniczeniami ruchowymi. Brak odpowiednio rozwiniętej sieci transportu publicznego oraz niedostateczne rozwiązania w zakresie transportu indywidualnego sprawiają, że osoby te napotykają trudności w przemieszczaniu się zarówno w obrębie gminy, jak i poza jej granice. Utrudniony

dostęp do podstawowych usług, urzędów, placówek edukacyjnych czy miejsc aktywności społecznej skutkuje pogłębianiem izolacji i ogranicza możliwości uczestnictwa w życiu lokalnej społeczności. Problem mobilności jest więc jednym z czynników sprzyjających wykluczeniu społecznemu, zwłaszcza wśród mieszkańców o niższej sprawności fizycznej oraz braku dostępu do własnego środka transportu.

Poniższy wykres przedstawia strukturę demograficzną obszaru rewitalizacji według grup wieku. Największą grupę stanowią mieszkańcy w wieku produkcyjnym (59,2%), co wskazuje na znaczny potencjał aktywności zawodowej w badanym obszarze. Osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowią 20,2% populacji, natomiast osoby w wieku poprodukcyjnym to 20,6% mieszkańców. Taka struktura demograficzna świadczy o stosunkowo zrównoważonym rozkładzie populacji, jednak wysoki udział osób w wieku poprodukcyjnym zwiększa zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze oraz działania związane z aktywizacją seniorów.

Rycina 12 Sytuacja demograficzna w granicach obszaru rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne.

Poziom uczestnictwa w życiu publicznym

Aktywność społeczna jest jednym z kluczowych elementów kapitału społecznego i wyraża się poprzez zaangażowanie mieszkańców w życie publiczne, uczestnictwo w inicjatywach lokalnych oraz działalność organizacji pozarządowych. W Gminie Kotlin funkcjonują fundacje, stowarzyszenia oraz Koła Gospodyń Wiejskich, które prowadzą działania na rzecz integracji społecznej i aktywizacji mieszkańców, jednak ich rozwój często ogranicza brak odpowiedniej infrastruktury lokalowej oraz przestrzeni do prowadzenia działalności.

Na obszarze rewitalizacji zauważalny jest jednak niższy poziom aktywności społecznej w porównaniu z innymi częściami gminy. Potwierdza to niski wskaźnik liczby kół gospodyń wiejskich przypadających na 100 mieszkańców. W opinii uczestników warsztatów przyczyn takiego stanu rzeczy należy upatrywać w braku dostępnej, przyjaznej przestrzeni do

spotkań i prowadzenia dialogu społecznego, jak również w ograniczonym poczuciu tożsamości lokalnej – osłabionym przez zły stan techniczny części przestrzeni publicznych oraz ograniczoną liczbę miejsc sprzyjających budowaniu wspólnoty.

Warto dodać, że Koło Gospodyń Wiejskich w Kotlinie, które odgrywa ważną rolę w integracji społecznej i pielęgnowaniu lokalnych tradycji, napotyka na poważny problem braku odpowiednich pomieszczeń do swojej działalności. W Kotlinie brakuje świetlicy wiejskiej, która mogłaby pełnić funkcję przestrzeni spotkań, organizowania warsztatów, wydarzeń kulturalnych i innych aktywności społecznych. Brak takiej przestrzeni ogranicza możliwości organizowania regularnych spotkań i działań integracyjnych, które są kluczowe dla wzmocnienia więzi społecznych i budowania wspólnoty.

W rezultacie, Koła Gospodyń Wiejskich i inne organizacje lokalne nie mają odpowiednich warunków do rozwoju swojej działalności, co znacząco utrudnia realizację ich inicjatyw. Brak sal spotkań czy przestrzeni warsztatowych powoduje, że potencjał społeczny i kulturowy mieszkańców nie jest w pełni wykorzystywany. Takie niedobory w infrastrukturze ograniczają również międzypokoleniową integrację, co ma wpływ na spójność społeczności lokalnej.

Jednocześnie należy podkreślić potencjał istniejących organizacji i inicjatyw, które – mimo ograniczeń – aktywizują różne grupy społeczne, w tym młodzież, dorosłych i seniorów. Oferta kierowana przez nie do mieszkańców jest zróżnicowana tematycznie i dostosowana do wieku odbiorców, co sprzyja międzypokoleniowej integracji. Niemniej jednak brak odpowiedniego zaplecza – sal spotkań, przestrzeni warsztatowych, nowoczesnych narzędzi – ogranicza możliwości rozwoju tych inicjatyw i wdrażania nowych działań.

Podczas warsztatów rewitalizacyjnych szczególnie często wskazywano na niski poziom integracji międzypokoleniowej oraz niewystarczającą liczbę miejsc spotkań i przestrzeni do twórczego spędzania wolnego czasu. Zwracano uwagę na potrzebę stworzenia atrakcyjnych, nowoczesnych przestrzeni, które mogłyby odpowiadać na potrzeby mieszkańców – umożliwiając im rozwój pasji i zainteresowań – oraz ułatwiać nawiązywanie relacji między pokoleniami. Istotne wydaje się także dostosowanie istniejących obiektów kulturalnych do współczesnych oczekiwań, tak aby mogły one pełnić funkcję integrującą lokalną społeczność, sprzyjającą zarówno aktywności twórczej, jak i integracji osób o różnych potrzebach. Wśród miejsc o niewykorzystanym potencjale wskazywano m.in. organistówkę, budynek dworca PKP oraz teren przy ul. ks. Stanisława Rymarkiewicza, które mogłyby stać się przestrzeniami integrującymi lokalną społeczność i wspierającymi rozwój kapitału społecznego w Gminie Kotlin. Zaznaczono również, że obecnie budynek Kotlińskiego Centrum Kultury i Biblioteki pełni istotną rolę w życiu społecznym i kulturalnym Gminy Kotlin, jednak ze względu na wymienione wcześniej czynniki – takie jak ograniczone możliwości przestrzenne, stan techniczny obiektu oraz brak odpowiednich udogodnień – nie jest w stanie w pełni wykorzystać swojego potencjału.

Po zapoznaniu się z granicami obszaru rewitalizacji mieszkańcy zostali poproszeni o ocenę zasadności podejmowania działań mających na celu ożywienie społeczno-gospodarcze oraz

poprawę jakości przestrzeni publicznej. Aż 78% respondentów udzieliło odpowiedzi „zdecydowanie tak” lub „raczej tak”, co potwierdza potrzebę realizacji działań rewitalizacyjnych na wyznaczonym terenie.

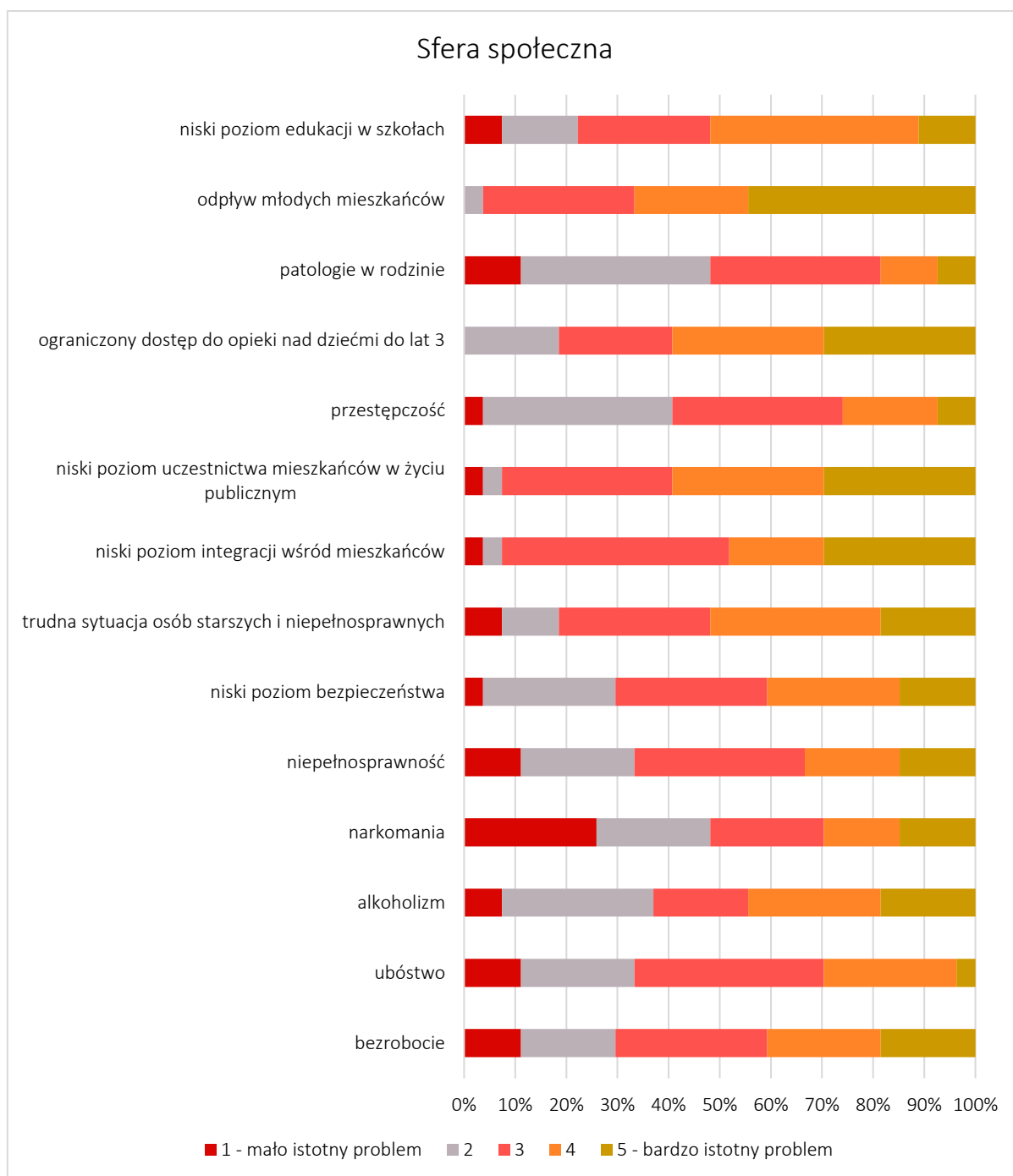
Rycina 13 Ocena potrzeb działań rewitalizacyjnych według ankietowanych

Źródło: opracowanie własne.

Badania społeczne

Ponadto uczestnicy badania oceniali stopień istotności problemów występujących w obrębie obszaru rewitalizacji, uwzględniając podział na sfery: społeczną, gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną oraz techniczną. Szczegółowe wyniki tych ocen przedstawiono w dalszej części opracowania.

W toku przeprowadzonej ankiety mieszkańcy zostali poproszeni o ocenę istotności poszczególnych problemów występujących na obszarze rewitalizacji, przy użyciu skali od 1 (problem mało istotny) do 5 (problem bardzo istotny). Za najpoważniejszy problem w sferze społecznej ankietowani uznali odpływ młodych mieszkańców, co wskazuje na rosnące wyzwania związane z utrzymaniem potencjału demograficznego i rozwojowego obszaru. Wysoko oceniono również znaczenie problemu niskiego poziomu uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym oraz ograniczonej integracji społecznej.

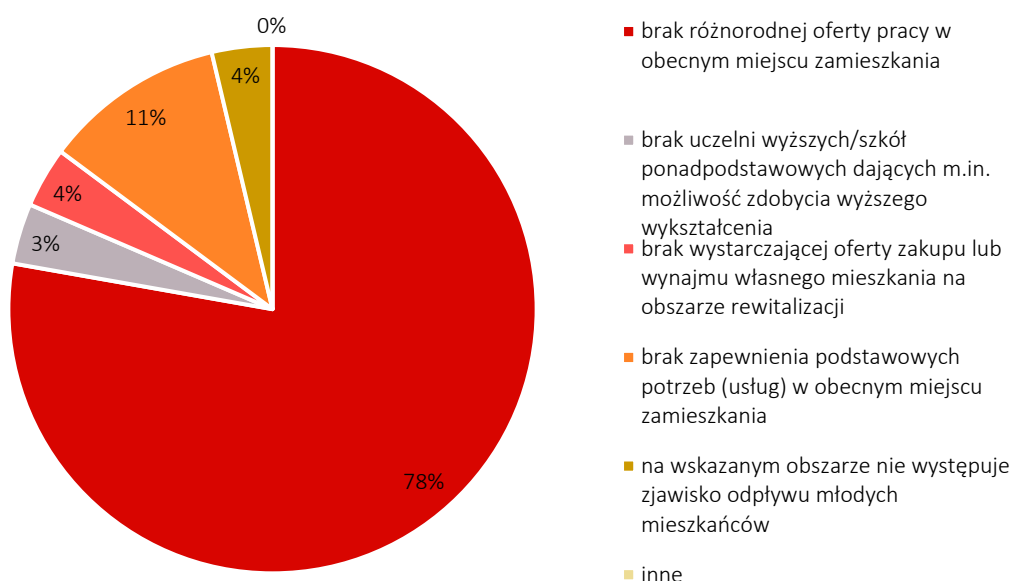

Rycina 14 Ocena problemów występujących na obszarze rewitalizacji w sferze społecznej według ankietowanych

Źródło: opracowanie własne.

Struktura udzielonych odpowiedzi znajduje odzwierciedlenie w dyskusjach prowadzonych podczas warsztatów rewitalizacyjnych, w trakcie których interesariusze zwracali uwagę na szczególną wagę wskazanych zagadnień. Zbieżność wyników ankiety i wniosków warsztatowych została dodatkowo potwierdzona poprzez analizę wskaźnikową.

Jaka jest według Pani/Pana główna przyczyna zjawiska odpływu młodych mieszkańców z obszaru rewitalizacji?

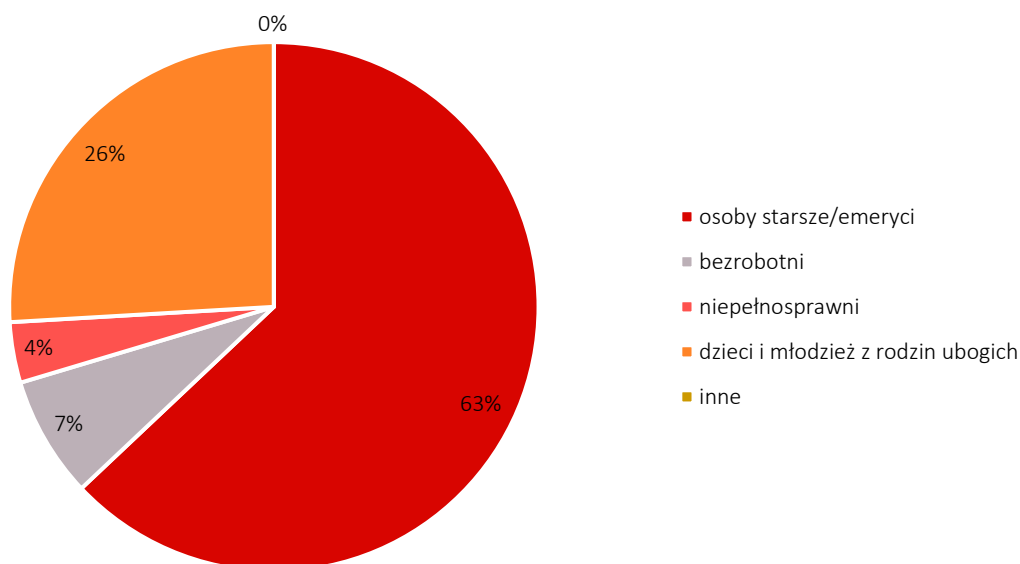

Rycina 15 Przyczyny zjawiska odpływu młodych mieszkańców z obszaru rewitalizacji według ankietowanych

Źródło: opracowanie własne.

W ramach przeprowadzonej ankiety respondenci zostali poproszeni o wskazanie, jaka ich zdaniem jest główna przyczyna odpływu mieszkańców z obszaru rewitalizacji. Zdaniem 78% ankietowanych, kluczowym czynnikiem jest brak różnorodnej oferty pracy w miejscu zamieszkania, co znacząco ogranicza możliwości zatrudnienia oraz rozwoju zawodowego. Z kolei 11% respondentów wskazało na niewystarczające zaspokojenie podstawowych potrzeb, w tym ograniczony dostęp do usług na terenie obszaru rewitalizacji. Problemy te znalazły również odzwierciedlenie w dyskusjach prowadzonych podczas warsztatów rewitalizacyjnych, podczas których interesariusze podkreślali znaczenie zarówno rozwoju lokalnego rynku pracy, jak i poprawy dostępności podstawowych usług dla mieszkańców.

Która grupa społeczna zamieszkująca obszar rewitalizacji jest według Pani/Pana w największym stopniu zagrożona wykluczeniem społecznym?

Rycina 16 Grupy społeczne najbardziej narażone wykluczeniem społecznym w obszarze rewitalizacji według ankietowanych

Źródło: opracowanie własne.

W przeprowadzonej ankiecie respondenci zostali poproszeni również o wskazanie, która grupa społeczna zamieszkująca obszar rewitalizacji jest, ich zdaniem, w największym stopniu zagrożona wykluczeniem społecznym. Najczęściej wskazywaną grupą były osoby starsze i emeryci — odpowiedzi w ten sposób udzieliło 63% ankietowanych. Na drugim miejscu znaleźli się dzieci i młodzież z rodzin ubogich, które jako szczególnie narażone na wykluczenie społeczne wskazało 26% respondentów. Wyniki ankiety odzwierciedlają obawy mieszkańców związane zarówno z procesem starzenia się społeczeństwa, jak i z trudną sytuacją materialną niektórych rodzin, co może wpływać na ograniczone szanse rozwojowe młodego pokolenia.

3.3.2. Sfera gospodarcza

Aktywność gospodarcza

Analiza wskaźnikowa przeprowadzona dla obszaru rewitalizacji Gminy Kotlin nie wskazuje na występowanie stanu kryzysowego w sferze gospodarczej. Mimo neutralnych wyników wskaźnikowych, podczas warsztatów i wizji lokalnej zwracano uwagę na występowanie problemów w sferze gospodarczej. Wskazuje to na potrzebę pogłębionej analizy i uwzględnienia szerszego kontekstu. Zgodnie z danymi Urzędu Gminy, w 2023 roku na tym terenie zarejestrowano 6 nowych podmiotów gospodarczych, podczas gdy 3 zostały wyrejestrowane. Może to świadczyć o ograniczonej trwałości działalności oraz o trudnościach, z jakimi mierzą się lokalni przedsiębiorcy w utrzymaniu swojej aktywności.

Choć poziom aktywności gospodarczej na obszarze rewitalizacji jest zbliżony do średniego poziomu dla całej Gminy Kotlin, to należy zaznaczyć, że wskaźniki te pozostają istotnie niższe w porównaniu do wartości odnotowanych na poziomie powiatu jarocińskiego oraz całego województwa wielkopolskiego. Świadczy to o relatywnie słabszym potencjale gospodarczym gminy na tle otoczenia regionalnego i wskazuje na potrzebę podejmowania działań wspierających rozwój lokalnej przedsiębiorczości, zwłaszcza na obszarach zdegradowanych.

Porównanie podstawowych wskaźników gospodarczych dla obszaru rewitalizacji i całej Gminy Kotlin zostało przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 6 Porównanie wskaźników dla sfery gospodarczej obszaru rewitalizacji oraz Gminy Kotlin

Strefa gospodarcza			
Zjawisko	Wskaźnik	Obszar rewitalizacji	Średnia dla gminy
Aktywność gospodarcza	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2023 roku na 100 mieszkańców	0,26	0,23
	Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2023 roku na 100 mieszkańców	0,12	0,23

Źródło: opracowanie własne na podstawie Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Kotlin.

Podczas warsztatów rewitalizacyjnych przeprowadzonych w Gminie Kotlin uczestnicy zwracali uwagę na szereg problemów gospodarczych, szczególnie widocznych na obszarze rewitalizacji. Wskazywano przede wszystkim na niską aktywność gospodarczą, która przejawia się m.in. stopniowym zanikiem lokalnego handlu oraz likwidacją niewielkich punktów usługowych i sklepów spożywczych. Mieszkańcy podkreślali, że jeszcze kilka-kilkanaście lat temu funkcjonowało więcej małych przedsiębiorstw, w tym lokalnych wytwórców i kupców,

co sprzyjało codziennemu życiu społeczności i pozwalało na dokonywanie zakupów „blisko domu”.

Obecnie obserwuje się wyraźny spadek dostępności takich usług, zwłaszcza na obszarze rewitalizacji, gdzie zamknięcie lokalnych sklepów zmusza mieszkańców – zwłaszcza osoby starsze i niemobilne – do pokonywania większych odległości w celu zrobienia podstawowych zakupów. Dla wielu osób, które przyzwyczały się do lokalnego handlu i możliwości szybkiego załatwiania sprawunków w najbliższej okolicy, obecna sytuacja jest uciążliwa i negatywnie wpływa na jakość codziennego życia.

Uczestnicy warsztatów wskazywali, że mimo istniejącego potencjału rozwojowego, lokalna przedsiębiorczość rozwija się powoli. Brakuje nowych inicjatyw gospodarczych, a wielu mieszkańców obawia się otworzyć własną działalność z powodu ryzyka finansowego, braku wiedzy o formalnościach oraz obawy przed niepowodzeniem. Problem ten pogłębia również brak dostępu do podstawowego wsparcia doradczego i informacyjnego, które mogłoby zachęcać do podejmowania działalności na etapie planowania. Dodatkowo, mieszkańcy borykają się z brakiem dostępnych przestrzeni lokalowych, które mogłyby być wykorzystywane do rozwoju drobnych inicjatyw gospodarczych, takich jak rzemiosło, usługi czy sprzedaż lokalnych wyrobów. Niedostateczna infrastruktura znacząco ogranicza rozwój mikroprzedsiębiorstw i podejmowanie działalności na niewielką skalę, dostosowaną do lokalnych potrzeb.

W Kotlinie brakuje również centrum, które mogłoby skupić życie społeczne i gospodarcze, stanowiąc przestrzeń integrującą mieszkańców, organizacje oraz przedsiębiorców. Takie centrum mogłoby pełnić rolę punktu spotkań, wymiany doświadczeń oraz organizowania działań społecznych, kulturalnych i gospodarczych. Brak takiej przestrzeni powoduje, że działalność lokalna jest rozproszona, a mieszkańcy nie mają jednego miejsca, które mogłoby stanowić centrum wspólnoty.

Brak tego rodzaju infrastruktury utrudnia wspólne działanie lokalnych inicjatyw, takich jak przedsiębiorstwa, koła gospodyń wiejskich czy grupy aktywizacyjne, które nie mają odpowiednich warunków do organizowania wydarzeń czy rozwijania swojej działalności w sposób skoordynowany. Brak przestrzeni do integracji ogranicza możliwości angażowania się mieszkańców w życie lokalne, co w dłuższym czasie prowadzi do osłabienia więzi społecznych i utrudnia budowanie lokalnej tożsamości. W konsekwencji brak centrum wspierającego zarówno działalność społeczną, jak i gospodarczą, prowadzi do stagnacji gospodarczej i ograniczonej różnorodności lokalnych usług, co wpływa na komfort życia mieszkańców oraz spójność społeczną na obszarze rewitalizacji.

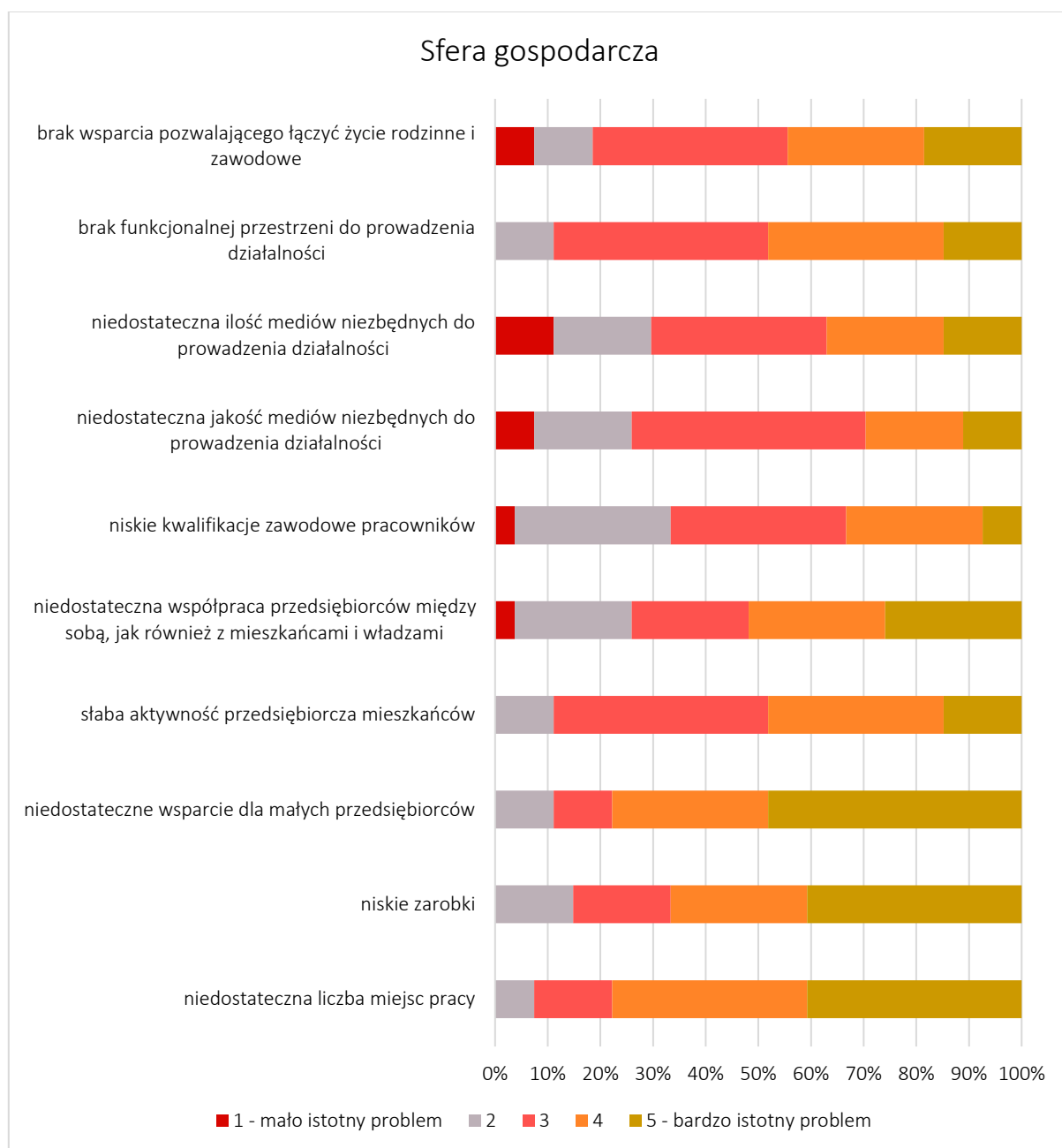

Rycina 17 Przykłady przedsiębiorstw świadczących usługi występujących na obszarze rewitalizacji

Źródło: materiały z wizji lokalnej przeprowadzonej w dniu 07.04.2025 r.

W toku przeprowadzonej ankiety interesariusze zostali poproszeni o ocenę znaczenia problemów gospodarczych występujących na terenie objętym rewitalizacją. Oceny dokonywano w pięciostopniowej skali, gdzie 1 oznaczało problem mało istotny, a 5 – problem o bardzo dużym znaczeniu. Na podstawie uzyskanych wyników jako szczególnie istotne lub bardzo istotne wskazano następujące kwestie: niewystarczającą liczbę miejsc pracy dostępnych na lokalnym rynku, brak funkcjonalnych i odpowiednio przystosowanych przestrzeni umożliwiających prowadzenie działalności gospodarczej, zbyt ograniczone wsparcie skierowane do małych przedsiębiorców, a także niską aktywność gospodarczą samych mieszkańców. Zidentyfikowane problemy uznano za kluczowe bariery ograniczające rozwój lokalnej przedsiębiorczości oraz poprawę warunków życia w obszarze rewitalizacji.

Szczegółową strukturę odpowiedzi przedstawia poniższa rycina.

Rycina 18 Ocena problemów występujących na obszarze rewitalizacji w sferze gospodarczej według ankietowanych

Źródło: opracowanie własne.

3.3.3. Sfera środowiskowa

Przeprowadzona analiza wskaźnikowa, uzupełniona o ocenę stanu środowiska, nie wykazała występowania stanu kryzysowego w sferze środowiskowej na obszarze rewitalizacji. Jednocześnie jednak, wnioski z warsztatów oraz obserwacje terenowe sugerują, że niektóre zagadnienia środowiskowe mogą wymagać pogłębionej analizy opartej na danych jakościowych. Porównanie wskaźników dla obszaru rewitalizacji i średniej gminnej przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 7 Porównanie wskaźników dla sfery środowiskowej obszaru rewitalizacji oraz Gminy Kotlin

Strefa środowiskowa			
Zjawisko	Wskaźnik	Obszar rewitalizacji	Średnia dla gminy
Pokrycie azbestem	Liczba budynków mieszkalnych pokrytych płytami azbestowocementowymi na 100 mieszkańców	2,78	8,02
Jakość powietrza	Liczba indywidualnych źródeł ciepła na paliwa stałe (węgiel, miał, ekogroszek) na 100 mieszkańców	28,78	33,86
Natężenie ruchu drogowego	Liczba stwierdzonych zdarzeń drogowych na 100 mieszkańców	0,49	0,77

Źródło: opracowanie własne na podstawie *Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Kotlin*.

Pokrycie azbestem

Azbest, ze względu na swoje właściwości fizykochemiczne – odporność na ogień, mróz, działanie substancji chemicznych oraz dużą wytrzymałość mechaniczną – był powszechnie wykorzystywany w budownictwie w drugiej połowie XX wieku. Stosowano go m.in. do produkcji pokryć dachowych, osłon elewacyjnych oraz rur wodociągowych i kanalizacyjnych. Azbest składa się z cienkich, mikroskopijnych włókien – uwodnionych krzemianów magnezu, wapnia, żelaza i sodu – które w przypadku uszkodzenia materiału mogą przedostawać się do powietrza, a następnie do organizmu człowieka, głównie przez układ oddechowy. Długotrwała ekspozycja na włókna azbestowe prowadzi do ich gromadzenia się w płucach, co wiąże się z wysokim ryzykiem rozwoju chorób układu oddechowego, w tym pylicy azbestowej i nowotworów. Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008, azbest został zakwalifikowany jako substancja rakotwórcza kategorii 1A.

Choć materiały zawierające azbest zostały wycofane z produkcji i obrotu, wciąż stanowią poważne zagrożenie środowiskowe i zdrowotne, szczególnie na terenach wiejskich, gdzie były powszechnie stosowane w budownictwie mieszkaniowym. Według danych z końca 2023 roku, na obszarze rewitalizacji w Gminie Kotlin zidentyfikowano 58 budynków mieszkalnych

pokrytych płytami cementowo-azbestowymi. Przekłada się to na wskaźnik 2,78 budynku na 100 mieszkańców. Choć wynik ten jest korzystniejszy niż średnia dla całej gminy, gdzie wskaźnik wynosi 8,02, obecność azbestu na obszarze rewitalizacji nadal stanowi istotny problem. Materiał ten, szczególnie w przypadku uszkodzeń lub postępującej degradacji, zwiększa ryzyko emisji szkodliwych włókien do środowiska, co negatywnie wpływa zarówno na jakość powietrza, jak i na bezpieczeństwo sanitarne mieszkańców. Obecność azbestu ma również wpływ na estetykę i postrzeganie przestrzeni – stare, zdegradowane pokrycia dachowe obniżają atrakcyjność wizualną zabudowy i mogą pogłębiać wrażenie zaniedbania obszaru. Problem ten stanowi więc istotny element kryzysu środowiskowego i przestrzennego na terenie objętym rewitalizacją.

W odpowiedzi na te wyzwania Gmina Kotlin prowadzi działania wspierające usuwanie materiałów zawierających azbest. Mieszkańcy mają możliwość uzyskania dofinansowania na demontaż, transport i unieszkodliwienie wyrobów azbestowych. Wsparcie to jest kluczowe dla poprawy warunków środowiskowych, bezpieczeństwa zdrowotnego oraz estetyki przestrzeni publicznej i prywatnej na obszarze rewitalizacji.

Jakość powietrza

Na jakość powietrza na obszarze rewitalizacji Gminy Kotlin wpływa szereg czynników lokalnych, wśród których szczególne znaczenie mają źródła tzw. niskiej emisji, czyli zanieczyszczenia pochodzące głównie z indywidualnych systemów grzewczych oraz transportu drogowego.

Podczas warsztatów rewitalizacyjnych mieszkańcy zwracali uwagę na powszechne stosowanie przestarzałych kotłów opalanych paliwami stałymi, takimi jak węgiel, miał czy drewno, a w niektórych przypadkach również odpadami komunalnymi. Praktyki te przyczyniają się do emisji szkodliwych substancji, takich jak pyły zawieszone PM10, tlenki azotu, dwutlenek siarki oraz rakotwórczy benzo(a)piren. Problem nasila się szczególnie w sezonie grzewczym i jest odczuwalny zarówno pod względem zdrowotnym, jak i zapachowym.

Choć liczba indywidualnych źródeł ciepła na obszarze rewitalizacji Gminy Kotlin jest niższa od średniej gminnej, to jakość wykorzystywanych instalacji pozostaje niska. W wielu przypadkach są to urządzenia stare, niespełniające współczesnych norm emisji. Dodatkowo, znaczna część zabudowy, zwłaszcza starszej, charakteryzuje się niską efektywnością energetyczną – budynki posiadają nieszczelne okna, nieocieplone elewacje i przestarzałe systemy wentylacyjne, co powoduje zwiększone zużycie opału, a tym samym nasila emisję zanieczyszczeń.

Problemem jest również ograniczone zainteresowanie programami dofinansowań, takimi jak „Czyste Powietrze”. Podczas wywiadów i spotkań z mieszkańcami wskazywano, że barierą w korzystaniu z dostępnych środków jest brak wiedzy na temat zasad wsparcia oraz obawy przed skomplikowanymi procedurami.

Tabela 8 Realizacja Programu „Czyste Powietrze” w Gminie Kotlin na stan 31.12.2024 r.

Liczba złożonych wniosków o dofinansowanie (szt.)	Kwota wypłaconych dotacji dla przedsiębiorstw z terenu gminy (zł.)	Liczba zrealizowanych przedsiębiorstw (szt.)
184	2 744 721,37	69

Źródło: Biuletyn Informacji Publicznej Gminy Kotlin [dostęp z dnia 22.04.2025 r.].

Dodatkowym źródłem zanieczyszczeń powietrza jest ruch samochodowy, szczególnie wzdłuż głównych tras komunikacyjnych przebiegających przez Gminę Kotlin. Emisja liniowa związana z transportem drogowym, zwłaszcza starszymi pojazdami, przyczynia się do wzrostu stężenia szkodliwych związków w powietrzu, w tym benzo(a)pirenu. Problem ten łączy się również z hałasem komunikacyjnym, który negatywnie wpływa na jakość życia mieszkańców – powodując rozdrażnienie, problemy ze snem oraz ogólny dyskomfort.

Choć Gmina Kotlin podejmuje działania w zakresie promocji zrównoważonego transportu, m.in. poprzez rozwój infrastruktury rowerowej, mieszkańcy sygnalizują brak wystarczającego zaplecza, takiego jak stojaki rowerowe, zadaszenia czy punkty serwisowe. Ograniczenia te mogą zniechęcać do codziennego korzystania z roweru jako środka transportu, mimo rosnącej świadomości ekologicznej.

Tabela 9 Stan powietrza atmosferycznego w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi w strefie wielkopolskiej w 2023 roku

OCHRONA ZDROWIA LUDZI											
Symbol klasy strefy dla poszczególnych substancji											
SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	pył PM ₁₀	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	pył PM _{2.5}
A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1

klasa A – stężenia zanieczyszczenia nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych

klasa B – stężenia zanieczyszczenia przekraczają poziomy dopuszczalne, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji

klasa C – stężenia zanieczyszczeń przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, a w przypadku, gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe ż

Źródło: opracowanie własne na podstawie Tabeli 7.28. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C oraz A1, C1 dla pyłu zawieszonego PM_{2,5}) z „Rocznej oceny jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2023”, opracowanej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska – Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu.

Natężenie ruchu drogowego

Natężenie ruchu drogowego stanowi jeden z istotnych problemów środowiskowych i przestrzennych obszaru rewitalizacji Gminy Kotlin. Przez teren ten przebiega droga krajowa nr 12 (DK12), będąca jednym z głównych szlaków komunikacyjnych regionu. Jej obecność, choć zapewnia dobrą dostępność transportową, wiąże się z dużym natężeniem ruchu pojazdów – zarówno osobowych, jak i ciężarowych – co generuje szereg negatywnych zjawisk wpływających na codzienne funkcjonowanie mieszkańców.

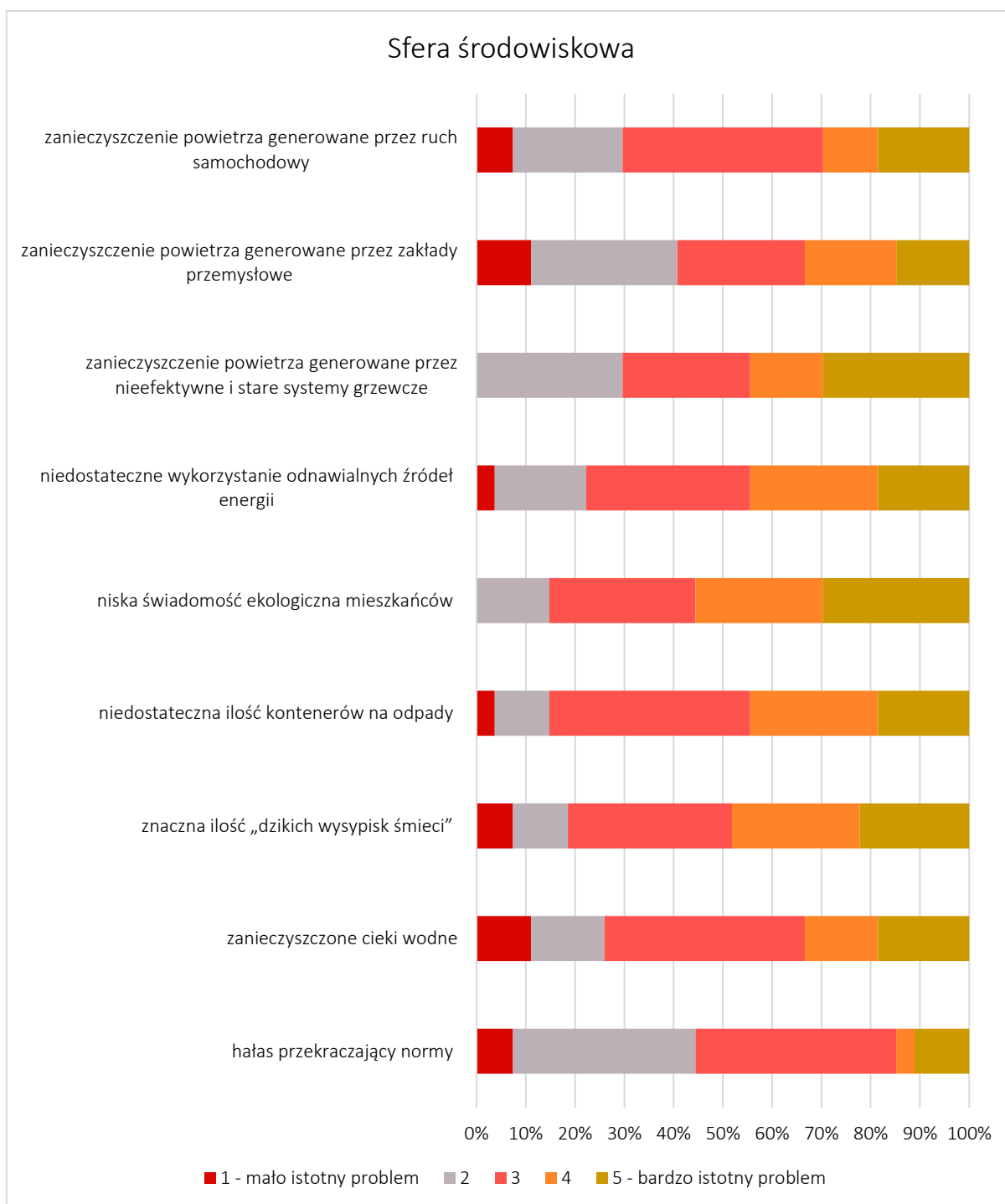
W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę na wpływ ruchu samochodowego na jakość powietrza. Duży udział starszych, mniej ekologicznych pojazdów przekłada się na emisję szkodliwych substancji, takich jak pyły zawieszone, tlenki azotu czy benzo(a)piren. Zanieczyszczenia te mają negatywny wpływ na zdrowie mieszkańców, szczególnie osób starszych, dzieci oraz osób z chorobami układu oddechowego.

Ruch drogowy jest również źródłem hałasu komunikacyjnego, który szczególnie silnie odczuwalny jest w bezpośrednim sąsiedztwie DK12. Uciążliwości akustyczne powodują dyskomfort, zakłócają wypoczynek, wpływają na jakość snu oraz mogą prowadzić do długofalowych skutków zdrowotnych, takich jak podwyższone ciśnienie krwi, przewlekły stres czy problemy z koncentracją.

Mimo relatywnie niższego poziomu zagrożenia wypadkowego – w 2023 roku wskaźnik zdarzeń drogowych na obszarze rewitalizacji wyniósł 0,49 na 100 mieszkańców, podczas gdy dla całej gminy wynosił 0,77 – obecność intensywnego ruchu w sąsiedztwie zabudowy mieszkalnej, szkół czy obiektów usługowych budzi uzasadnione poczucie zagrożenia wśród mieszkańców. Szczególnie dotyczy to pieszych i rowerzystów, których bezpieczeństwo jest utrudnione w warunkach dominacji ruchu samochodowego.

Dodatkowo, mieszkańcy wskazują na niewystarczające rozwinięcie infrastruktury rowerowej. Obecne warunki nie sprzyjają bezpiecznemu i komfortowemu poruszaniu się rowerem, co ogranicza możliwość korzystania z alternatywnych form przemieszczania się. Brakuje zarówno spójnej sieci dróg rowerowych, jak i infrastruktury towarzyszącej, co dodatkowo pogłębia uzależnienie od transportu samochodowego i związane z nim negatywne skutki środowiskowe i społeczne.

Nasilony ruch drogowy, jego wpływ na jakość powietrza, hałas, poczucie zagrożenia oraz niedostateczne warunki dla ruchu rowerowego łącznie tworzą złożony problem przestrzenno-środowiskowy na obszarze rewitalizacji Gminy Kotlin. Problemy te mają charakter wielowymiarowy i oddziałują zarówno na stan środowiska, jak i codzienne funkcjonowanie lokalnej społeczności.

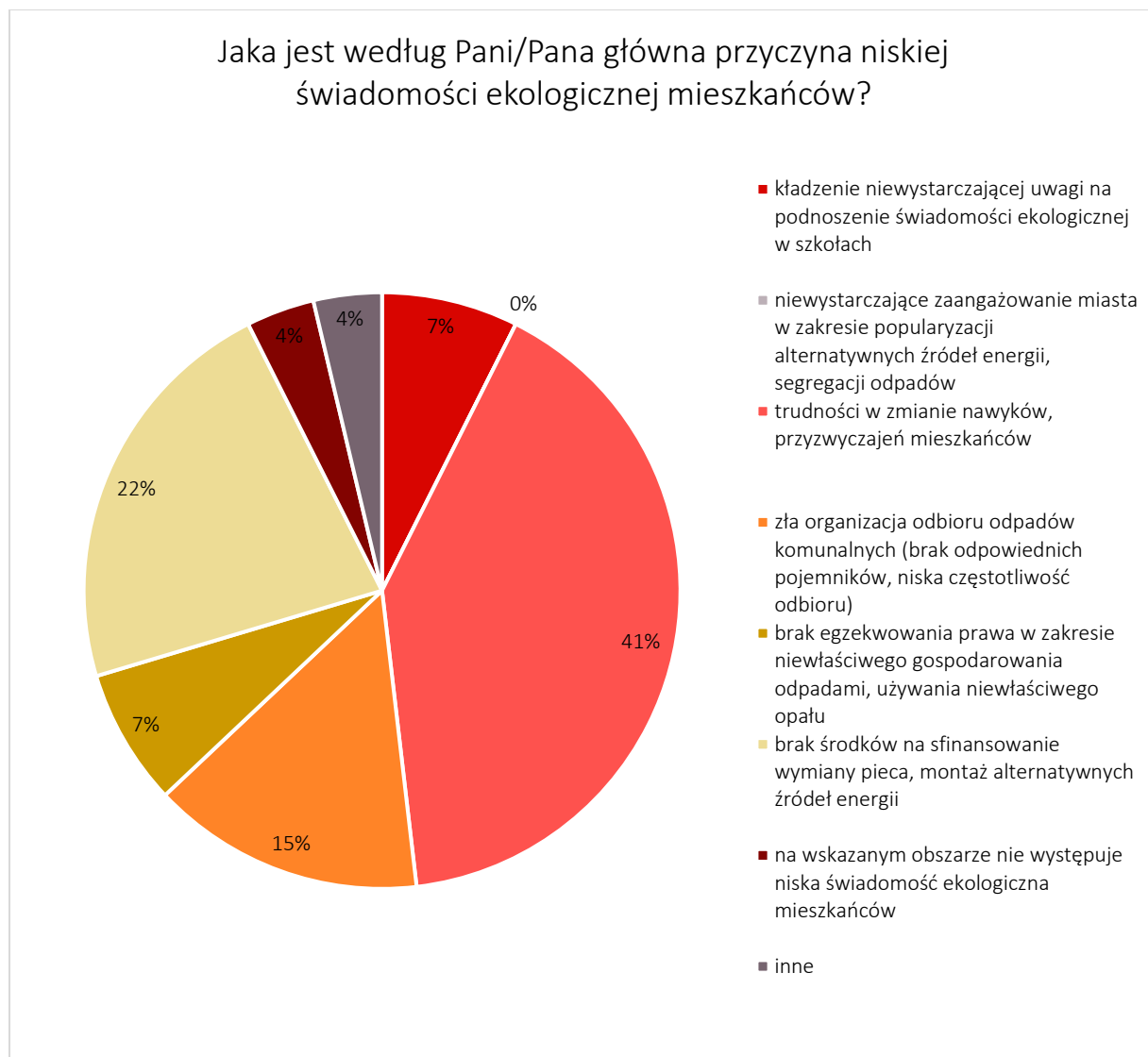

Rycina 19 Ocena problemów występujących na obszarze rewitalizacji w sferze środowiskowej według ankietowanych

Źródło: opracowanie własne.

W ramach przeprowadzonej ankiety respondenci zostali poproszeni o ocenę wagi problemów środowiskowych występujących na obszarze objętym rewitalizacją. Ocen dokonywano w skali od 1 (problem mało istotny) do 5 (problem bardzo istotny). Na podstawie udzielonych odpowiedzi ustalono, że za najbardziej istotne problemy środowiskowe mieszkańcy uznali: niski poziom świadomości ekologicznej wśród społeczności lokalnej, niewystarczającą liczbę pojemników na odpady komunalne, a także obecność dzikich wysypisk śmieci – rozumianych

zarówno jako większe skupiska odpadów, jak i porzucanie pojedynczych śmieci w przestrzeni publicznej. Obecność takich nielegalnych składowisk została dodatkowo potwierdzona podczas wizji lokalnej przeprowadzonej na obszarze rewitalizacji. Zjawisko to, jak wskazują wyniki badania, pozostaje ściśle powiązane z brakiem dostatecznej wiedzy i świadomości ekologicznej wśród mieszkańców.

Rycina 20 Przyczyny niskiej świadomości ekologicznej na obszarze rewitalizacji według ankietowanych

Źródło: opracowanie własne.

W obliczu powyższych wyzwań środowiskowych istotnym problemem na obszarze rewitalizacji jest brak odpowiednio rozwiniętej błękitno-zielonej infrastruktury. Niedostateczna ilość terenów zielonych, systemów retencji wód opadowych oraz zadrzewień znacząco ogranicza możliwości skutecznego łagodzenia negatywnych skutków zmian klimatycznych, wpływa na pogorszenie jakości powietrza oraz zwiększa ryzyko lokalnych podtopień. Brak tych elementów ma również negatywny wpływ na estetykę przestrzeni publicznych i prywatnych, co przekłada się na obniżenie komfortu życia mieszkańców oraz ogranicza możliwości rekreacji i wypoczynku na świeżym powietrzu. Podczas wizji lokalnej oraz

warsztatów rewitalizacyjnych mieszkańcy wyraźnie wskazywali na pilną potrzebę rozwoju i modernizacji błękitno-zielonej infrastruktury, podkreślając deficyt miejsc zielonych, które sprzyjałyby nie tylko rekreacji i wypoczynkowi, ale także ochronie bioróżnorodności oraz poprawie mikroklimatu.

3.3.4. Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Przeprowadzona analiza wskaźnikowa, wsparta pogłębioną oceną jakości przestrzeni, wykazała występowanie stanu kryzysowego w sferze przestrzenno-funkcjonalnej na obszarze rewitalizacji Gminy Kotlin.

Wyniki analizy jednoznacznie wskazują na znaczną koncentrację negatywnych zjawisk – wszystkie wskaźniki osiągnęły wartości wyraźnie bardziej negatywne niż średnia dla całej gminy. Potwierdza to pogarszający się stan przestrzeni publicznej oraz ograniczoną funkcjonalność i dostępność infrastruktury na obszarze objętym rewitalizacją. Szczegółowe porównanie wartości wskaźników dla obszaru rewitalizacji względem średnich gminnych przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 10 Porównanie wskaźników dla sfery przestrzenno-funkcjonalnej obszaru rewitalizacji oraz Gminy Kotlin

Strefa przestrzenno-funkcjonalna			
Zjawisko	Wskaźnik	Obszar rewitalizacji	Średnia dla gminy
Dostępność infrastruktury publicznej	Liczba obiektów infrastruktury sportowej (boiska, place zabaw, siłownie zewnętrzne, place sportowe, orliki, sale gimnastyczne, hale widowiskowe, baseny itp.) na 100 mieszkańców	0,29	0,51
	Liczba ogólnodostępnych placów zabaw (bez szkolnych) na 100 mieszkańców	0,07	0,18
	Liczba centrów aktywności mieszkańców (świetlice, domy kultury, biblioteki, filie, remizy, itp.) na 100 mieszkańców	0,14	0,33
Dostępność komunikacyjna	Liczba czynnych przystanków autobusowych na 100 mieszkańców	0,13	0,44

Jakość terenów publicznych	Liczba punktów sprzedaży alkoholu na 100 mieszkańców	0,34	0,23
-----------------------------------	--	------	------

Źródło: opracowanie własne na podstawie Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Kotlin.

Dostępność infrastruktury publicznej

Na obszarze rewitalizacji Gminy Kotlin zidentyfikowano szereg problemów związanych z dostępnością i jakością infrastruktury publicznej. Choć na jego terenie zlokalizowane są istotne instytucje, takie jak Urząd Gminy czy Kotlińskie Centrum Kultury i Biblioteka, przestrzeń ta nadal nie zaspokaja w pełni potrzeb mieszkańców w zakresie dostępu do usług społecznych, edukacyjnych, kulturalnych i rekreacyjnych.

Analiza wskaźnikowa wykazała, że dostępność podstawowych elementów infrastruktury publicznej na obszarze rewitalizacji jest znacząco niższa niż średnia dla całej gminy. Liczba obiektów infrastruktury sportowej takiej jak boiska, siłownie plenerowe, sale gimnastyczne czy orliki wynosi jedynie 0,29 na 100 mieszkańców, podczas gdy średnia gminna to 0,51. Wskaźnik dostępności ogólnodostępnych placów zabaw (z wyłączeniem szkolnych) na tym obszarze osiąga wartość 0,07, przy średniej gminnej wynoszącej 0,18. Również liczba centrów aktywności lokalnej, takich jak świetlice, biblioteki czy domy kultury, jest ograniczona – wskaźnik wynosi zaledwie 0,14 na 100 mieszkańców, wobec średniej gminnej 0,33.

Niska dostępność tych form infrastruktury ogranicza możliwości mieszkańców w zakresie integracji społecznej, aktywnego spędzania czasu wolnego oraz uczestnictwa w życiu kulturalnym. Dotyczy to w szczególności dzieci, młodzieży, osób starszych oraz mieszkańców o ograniczonej mobilności. Problemy te zostały potwierdzone zarówno podczas warsztatów rewitalizacyjnych, jak i w trakcie wizji lokalnej.

Mieszkańcy zwracali również uwagę na brak odpowiedniego zagospodarowania istniejących przestrzeni oraz niewykorzystany potencjał obiektów, których zły stan techniczny negatywnie wpływa na estetykę otoczenia i poczucie bezpieczeństwa. Szczególnie podkreślano postępującą degradację budynku dworca kolejowego, który – mimo swojego potencjału funkcjonalnego – pozostaje niezagospodarowany i stanowi miejsce występowania niepożądanych zjawisk społecznych.

Rycina 21 Budynek dworca PKP oraz jego najbliższe otoczenie

Źródło: materiały z wizji lokalnej przeprowadzonej w dniu 07.04.2025 r.

Estetykę przestrzeni publicznej dodatkowo obniżają akty wandalizmu takie jak malowanie graffiti oraz zaśmiecanie – w tym przypadki dzikich wysypisk. Zjawiska te wpływają na ogólne obniżenie standardu przestrzeni wspólnej i osłabiają identyfikację mieszkańców z miejscem zamieszkania. Uczestnicy warsztatów wskazywali również na brak dostosowania infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, co zauważalne jest chociażby w rejonach o wysokim znaczeniu, takich jak okolice Urzędu Gminy Kotlin, Kotlińskiego Centrum Kultury i Biblioteki, a także starego dworca.

Dostępność komunikacyjna

Dostępność komunikacyjna stanowi jeden z kluczowych czynników kształtujących jakość życia mieszkańców. Oznacza ona łatwość przemieszczania się w obrębie gminy oraz dostęp do podstawowych usług – takich jak edukacja, opieka zdrowotna, kultura czy miejsca pracy. Ograniczenia w tej sferze prowadzą do wzrostu poczucia izolacji, pogłębiania nierówności społecznych oraz utrudniają integrację mieszkańców ze społecznością lokalną. Skutki niskiej dostępności komunikacyjnej są szczególnie dotkliwe dla osób starszych, młodzieży, osób z niepełnosprawnościami, a także mieszkańców pozbawionych własnych środków transportu.

Analiza dostępności komunikacyjnej na obszarze rewitalizacji Gminy Kotlin wykazała znaczne deficyty w infrastrukturze transportu publicznego w porównaniu do średnich wartości dla gminy. Na terenie całej gminy funkcjonuje 31 czynnych przystanków autobusowych, z czego zaledwie 3 znajdują się w granicach obszaru rewitalizacji. Wskaźnik liczby przystanków na 100 mieszkańców w obszarze rewitalizacji wynosi 0,13, natomiast średnia dla całej Gminy Kotlin to 0,44. Różnica ta świadczy o znacznym niedoposażeniu analizowanego obszaru w elementarną infrastrukturę komunikacyjną.

Kolejnym obszarem problemowym w zakresie komunikacji jest brak rozwiniętej infrastruktury rowerowej. Mieszkańcy zwracają uwagę na całkowity brak bezpiecznych tras rowerowych, co znacząco ogranicza możliwość wykorzystywania roweru jako środka codziennego transportu. Szczególnie dotkliwie odczuwają to dzieci i młodzież, które dojeżdżają do szkoły często wzdłuż ruchliwych, nieprzystosowanych do tego typu ruchu ulic. Brak wydzielonych pasów rowerowych czy ścieżek zwiększa ryzyko wypadków i skutecznie zniechęca do korzystania z tej formy przemieszczania się.

Równocześnie wskazywano na zły stan techniczny lokalnych dróg oraz traktów pieszych, które często nie posiadają utwardzonej nawierzchni. W okresie intensywnych opadów deszczu stają się one nieprzejezdne lub bardzo trudne do pokonania – szczególnie dla osób starszych, opiekunów z wózkami dziecięcymi czy osób z niepełnosprawnościami. Brak utwardzenia, odpowiedniego oświetlenia czy odwodnienia sprawia, że nawet podstawowa infrastruktura pieszka nie spełnia standardów bezpieczeństwa i komfortu użytkowania.

Rycina 22 Przykład ciągów komunikacyjnych w złym stanie technicznym na terenie Kotlina

Źródło: materiały z wizji lokalnej przeprowadzonej w dniu 07.04.2025 r.

Wszystkie te czynniki składają się na obraz obszaru rewitalizacji jako przestrzeni o ograniczonej mobilności, w której przemieszczanie się – zarówno w skali lokalnej, jak i poza granice miejscowości – jest utrudnione lub wymaga dużego wysiłku organizacyjnego. Problemy w tej sferze przekładają się bezpośrednio na dostępność edukacji, opieki zdrowotnej, oferty kulturalnej czy rekreacyjnej, a tym samym – na ogólną jakość życia mieszkańców.

Jakość terenów publicznych

Przestrzenie publiczne znajdujące się na obszarze rewitalizacji Gminy Kotlin w dużej mierze nie odpowiadają na potrzeby lokalnej społeczności. Mieszkańcy zwracają uwagę na istotne braki w ich funkcjonalności – szczególnie w zakresie infrastruktury sprzyjającej integracji

społecznej, dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz estetyki, która w licznych lokalizacjach pozostaje na niezadowalającym poziomie.

Jednym z kluczowych wyzwań, które odczuwają mieszkańcy, jest brak parku lub większej, zorganizowanej przestrzeni rekreacyjnej — miejsca, które mogłoby stać się sercem spotkań, wypoczynku i różnorodnych aktywności na świeżym powietrzu dla wszystkich grup wiekowych. Kotlin rozwijał się przez setki lat jako wieś, bez wyraźnego wyodrębnienia centrum miejscowości, co w dzisiejszych czasach znacząco odbija się na jakości życia mieszkańców. Brak takiego centralnego, zintegrowanego punktu spotkań sprawia, że mieszkańcy nie mają naturalnego miejsca do wspólnego spędzania czasu, organizacji wydarzeń społecznych, sportowych czy kulturalnych. Ten deficyt przestrzeni rekreacyjnej osłabia więzi społeczne, ogranicza możliwości integracji oraz wpływa negatywnie na ogólne poczucie przynależności i tożsamości lokalnej, obniżając tym samym komfort życia i atrakcyjność miejscowości.

Wśród najczęściej wskazywanych problemów znalazły się także niezagospodarowane i zdegradowane tereny publiczne, które — mimo posiadanego potencjału — nie są wykorzystywane na potrzeby społeczności lokalnej. Dotyczy to w szczególności otoczenia starego dworca kolejowego oraz terenu pomiędzy ulicami ks. Stanisława Rymarkiewicza i Marii Skłodowskiej-Curie. Miejsca te, zamiast sprzyjać aktywności społecznej, ulegają stopniowej degradacji, stając się przestrzeniami opuszczonymi i niebezpiecznymi.

Kolejnym obszarem zdegradowanym, na który wielokrotnie zwracali uwagę mieszkańcy w trakcie warsztatów rewitalizacyjnych, są tak zwane „Glinianki”. Jest to rozległy teren zielony obejmujący największy zbiornik wodny w granicach obszaru rewitalizacji, który mimo dużego znaczenia dla lokalnej społeczności od wielu lat pozostaje zaniedbany i niedoinwestowany. Głównym problemem tego miejsca jest brak elementarnego zagospodarowania przestrzeni i uporządkowanej organizacji funkcji rekreacyjnych. Teren nie posiada podstawowej infrastruktury sprzyjającej bezpiecznemu i komfortowemu wypoczynkowi. Skutkuje to ograniczoną dostępnością przestrzeni, zwłaszcza dla rodzin z dziećmi, osób starszych oraz osób o ograniczonej mobilności, a także utrwalaniem wizerunku miejsca zaniedbanego.

Jednym z najczęściej zgłaszanych przez mieszkańców problemów jest poczucie zagrożenia, szczególnie w godzinach wieczornych i nocnych. Brak odpowiedniego oświetlenia sprzyja gromadzeniu się osób spożywających alkohol i podejmowaniu zachowań aspołecznych, w tym aktów wandalizmu. Sytuacja ta obniża poczucie bezpieczeństwa i skutecznie zniechęca do korzystania z terenu przez szersze grupy mieszkańców, zwłaszcza kobiety i osoby starsze, które wskazują na obawy związane z samotnym przebywaniem w tym miejscu po zmroku. Negatywne doświadczenia użytkowników pogłębiają przekonanie o niebezpiecznym charakterze „Glinianek” i przyczyniają się do utrwalenia społecznego dystansu wobec przestrzeni, która w innych warunkach mogłaby pełnić funkcję integrującą i sprzyjającą aktywności lokalnej społeczności.

Brak wydzielonych stref funkcjonalnych prowadzi do chaotycznego i często konfliktowego użytkowania terenu, niedostateczne utrzymanie czystości oraz brak regularnych działań pielęgnacyjnych przyczyniają się do postępującej degradacji środowiska przyrodniczego, w tym zanieczyszczenia zbiornika wodnego i otoczenia, niszczenia roślinności oraz dewastacji istniejących elementów małej architektury.

Rycina 23 Otoczenie stawu na terenie „Glinianek”

Źródło: materiały ze zbioru UG Kotlin.

Niedobór elementów małej architektury, takich jak kosze na odpady, oświetlenie uliczne czy infrastruktura rekreacyjna widoczny jest również na całym obszarze rewitalizacji. Brak tych udogodnień szczególnie dotyka centralną część miejscowości, która nie pełni przez to roli spójnej i zadbanej przestrzeni publicznej.

Warto podkreślić, że tam, gdzie elementy małej architektury występują, są one często w złym stanie technicznym – zniszczone, zaniedbane lub niekompletne. Nieużytkowane przez dłuższy czas ławki czy stare kosze na śmieci nie spełniają swojej funkcji użytkowej ani estetycznej. Taki stan rzeczy dodatkowo potęguje poczucie zaniedbania przestrzeni i wpływa negatywnie na wizerunek miejscowości.

Rycina 24 Przykłady zaniedbanych przestrzeni i elementów małej architektury na terenie Kotlina

Źródło: materiały z wizji lokalnej przeprowadzonej w dniu 07.04.2025 r.

Dodatkowo, przestrzenie publiczne w niektórych lokalizacjach – zwłaszcza w pobliżu punktów sprzedaży alkoholu – są miejscem występowania zjawisk problemowych. Wskaźnik liczby punktów sprzedaży alkoholu na 100 mieszkańców w obszarze rewitalizacji wynosi 0,344, podczas gdy średnia dla całej Gminy Kotlin to 0,23. Tak duże zagęszczenie może sprzyjać nadużywaniu alkoholu w przestrzeni publicznej, co obniża poczucie bezpieczeństwa oraz wpływa negatywnie na odbiór przestrzeni wspólnej, szczególnie przez osoby starsze, kobiety oraz rodziny z dziećmi.

Wskazywano również na niedostateczne dostosowanie przestrzeni do potrzeb osób z ograniczoną mobilnością – zarówno w zakresie infrastruktury, jak i jakości nawierzchni. W połączeniu z ograniczoną dostępnością komunikacyjną, problemy te prowadzą do wykluczenia części mieszkańców z aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym.

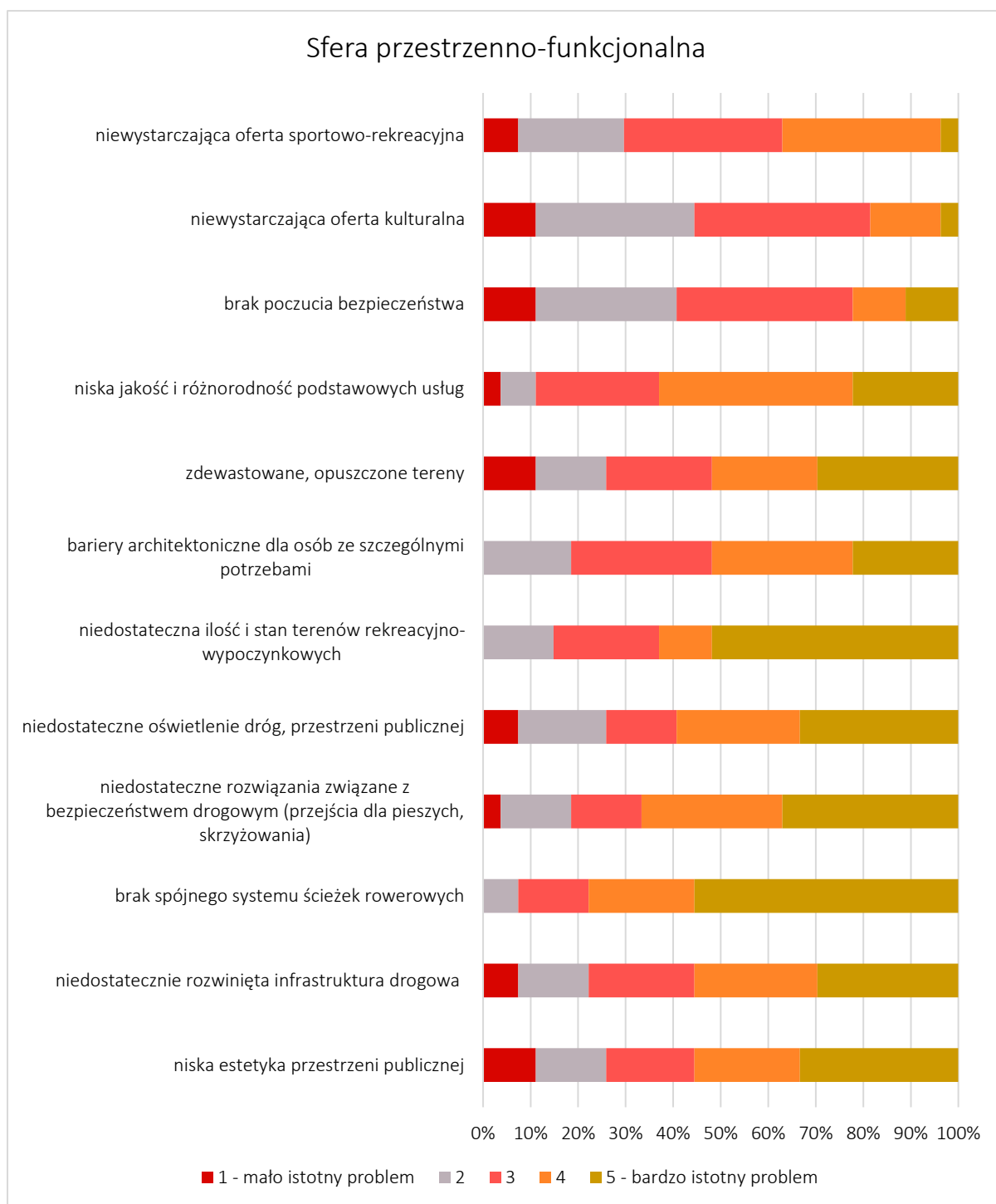
Rycina 25 Przykłady przestrzeni o niskiej dostępności na terenie Kotlina

Źródło: materiały z wizji lokalnej przeprowadzonej w dniu 07.04.2025 r.

Brak atrakcyjnych i funkcjonalnych przestrzeni publicznych – szczególnie tych przeznaczonych do integracji, rekreacji i spędzania wolnego czasu – przekłada się na niską aktywność społeczną mieszkańców oraz osłabienie relacji sąsiedzkich. Obszar rewitalizacji, zamiast sprzyjać wspólnym działaniom i budowaniu więzi społecznych, pozostaje miejscem słabo zintegrowanym i pozbawionym przestrzeni wspólnotowych.

W przeprowadzonej ankiecie mieszkańcy zostali poproszeni o ocenę znaczenia wybranych problemów dotyczących sfery przestrzenno-funkcjonalnej na obszarze rewitalizacji. Ocen dokonywano w skali od 1 (problem mało istotny) do 5 (problem bardzo istotny). Wśród kwestii ocenionych jako najbardziej znaczące znalazły się: brak spójnego i dobrze powiązanego systemu ścieżek rowerowych, niska jakość oraz ograniczona różnorodność dostępnych usług podstawowych, a także niewystarczająca liczba i zły stan techniczny terenów rekreacyjno-wypoczynkowych. Respondenci zwrócili również uwagę na obecność barier architektonicznych, które utrudniają funkcjonowanie osobom ze szczególnymi potrzebami. Dodatkowo wskazano na niedostateczne rozwiązania w zakresie bezpieczeństwa drogowego, w szczególności dotyczące przejść dla pieszych oraz nieprzystosowanych lub nieczytelnych skrzyżowań.

Strukturę odpowiedzi prezentuje poniższa rycina.

Rycina 26 Ocena problemów występujących na obszarze rewitalizacji w sferze przestrzenno-funkcjonalnej według ankietowanych

Źródło: opracowanie własne.

3.3.5. Sfera techniczna

W ramach analizy wskaźnikowej przeprowadzonej na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Kotlin dokonano oceny stanu technicznego przestrzeni publicznej. Wyniki analizy nie potwierdziły występowania zjawisk kryzysowych w sferze technicznej na obszarze planowanym do rewitalizacji. Należy jednak zaznaczyć, że w trakcie wizji lokalnych oraz warsztatów rewitalizacyjnych zidentyfikowano pewne problemy i potrzeby zgłaszane przez mieszkańców, które mogą wskazywać na konieczność pogłębionej analizy wybranych aspektów technicznych. Wartości poszczególnych wskaźników przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 11 Porównanie wskaźników dla sfery technicznej obszaru rewitalizacji oraz Gminy Kotlin

Strefa techniczna			
Zjawisko	Wskaźnik	Obszar rewitalizacji	Średnia dla gminy
Stan techniczny przestrzeni publicznej	Liczba obiektów komunalnych wymagających remontów z wyłączeniem urządzeń sieciowych (mieszkania komunalne, obiekty użyteczności publicznej, oczyszczalnie ścieków itp.) na 100 mieszkańców	0,09	0,14
	Liczba obiektów przestrzeni publicznej (place zabaw, skwery, zieleńce, place, inne ogólnodostępne przestrzenie publiczne) w złym stanie technicznym na 100 mieszkańców	0,14	0,35

Źródło: opracowanie własne na podstawie Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Kotlin.

W 2023 roku na terenie Gminy Kotlin funkcjonowało 10 obiektów komunalnych, z czego 2 znajdowały się w granicach wyznaczonego obszaru rewitalizacji. Z danych wskaźnikowych wynika, że na tym obszarze na 100 mieszkańców przypada 0,09 obiektu komunalnego wymagającego remontu, podczas gdy średnia dla całej gminy wynosi 0,14. Oznacza to, że problem ten w większym stopniu dotyczy obszarów poza granicami rewitalizacji. Natomiast w zakresie przestrzeni publicznych, takich jak place zabaw, skwery czy zieleńce, wskaźnik obiektów w złym stanie technicznym wynosi 0,14 dla obszaru rewitalizacji, przy średniej gminnej na poziomie 0,35.

Choć dane statystyczne sugerują relatywnie lepszą kondycję techniczną przestrzeni i budynków w obszarze rewitalizacji, mieszkańcy niejednokrotnie wskazywali na liczne bariery w codziennym funkcjonowaniu, szczególnie w odniesieniu do dostępności obiektów komunalnych. Brak wind, podjazdów czy szerokich przejść znacząco ogranicza możliwość samodzielnego poruszania się osób starszych i z niepełnosprawnościami.

Wśród budynków komunalnych znajdujących się w złym stanie technicznym na obszarze rewitalizacji należy wymienić przede wszystkim stary dworzec PKP, organistówkę oraz budynek dawnej szkoły, w którym obecnie mieszczą się mieszkania zarządzane przez wspólnotę mieszkaniową. Obiekty te, mające istotne znaczenie dla lokalnej historii i społeczności, wymagają pilnych działań remontowych i adaptacyjnych. Ich obecny stan ogranicza nie tylko możliwość pełnego wykorzystania tych miejsc, ale także negatywnie wpływa na estetykę okolicy oraz poczucie bezpieczeństwa mieszkańców.

Zaniedbane przestrzenie oraz zdegradowane budynki mają również wpływ na osłabienie tożsamości lokalnej i negatywny odbiór przestrzeni publicznej. Mieszkańcy zwracają uwagę, że takie otoczenie zniechęca szczególnie młodsze pokolenia do osiedlania się w danym miejscu. Podkreślano również, że niewłaściwie zagospodarowane tereny publiczne często stają się miejscem występowania wandalizmu, a wrażenie, że przestrzeń jest niczyja i opuszczona, pogłębia zjawisko społecznej alienacji.

Rycina 27 Przykłady budynków w złym stanie technicznym na terenie Kotlina

Źródło: materiały z wizji lokalnej przeprowadzonej w dniu 07.04.2025 r.

Wśród najczęściej zgłaszanych problemów wskazywano również niski poziom efektywności energetycznej budynków oraz ich niedostosowanie do współczesnych potrzeb mieszkańców. Mimo że w niektórych przypadkach wskaźniki techniczne budynków były stosunkowo dobre, mieszkańcy podkreślali konieczność przeprowadzenia modernizacji, które pozwoliłyby na bardziej funkcjonalne i oszczędne użytkowanie tych obiektów.

Stan techniczny infrastruktury rekreacyjnej również pozostaje przedmiotem troski. Choć w ujęciu liczbowym wskaźnik obiektów wymagających interwencji jest niższy niż średnia dla całej gminy, lokalna społeczność sygnalizuje potrzebę nie tylko remontów, ale też tworzenia nowych przestrzeni sprzyjających integracji i aktywnemu spędzaniu czasu wolnego.

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji konieczne jest również przeprowadzenie analizy pod kątem zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Wizja lokalna ujawniła, że przestrzeń jest niedostatecznie dostosowana do potrzeb osób z ograniczoną mobilnością, co dotyczy zarówno infrastruktury, jak i jakości nawierzchni. W połączeniu z ograniczoną dostępnością komunikacyjną, problemy te prowadzą do wykluczenia części mieszkańców z aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym.

Warto zaznaczyć, że mimo iż sfera techniczna nie stanowi głównego filaru działań rewitalizacyjnych, jej wpływ na życie społeczne, atrakcyjność inwestycyjną oraz środowisko jest nie do przecenienia. Braki w dostępności architektonicznej pogłębiają wykluczenie, a przestarzała infrastruktura generuje wysokie koszty eksploatacyjne i środowiskowe.

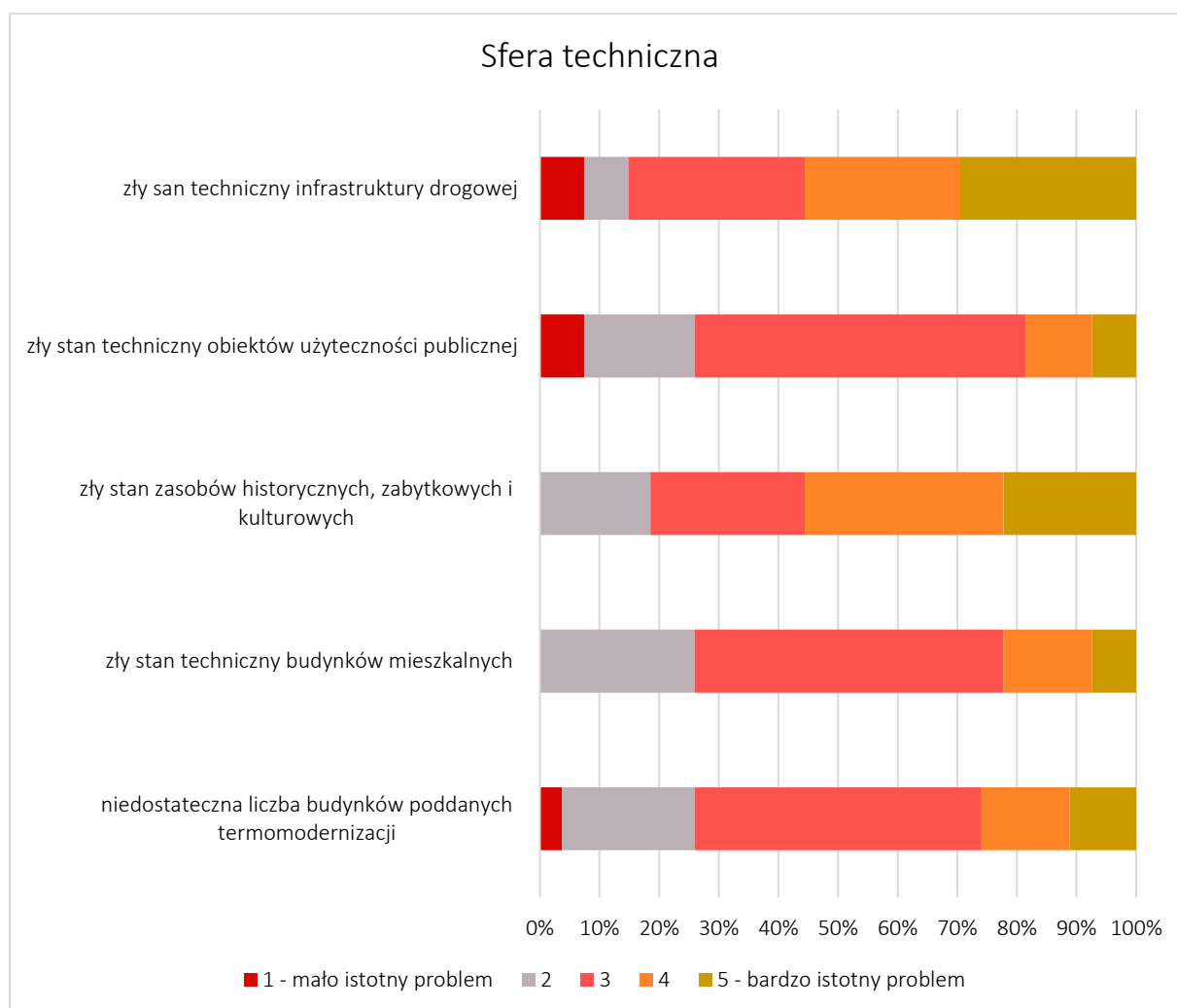

Rycina 28 Przykłady przestrzeni wymagających poprawy stanu technicznego na obszarze rewitalizacji

Źródło: materiały z wizji lokalnej przeprowadzonej w dniu 07.04.2025 r.

W ramach przeprowadzonej ankiety respondenci zostali poproszeni o ocenę znaczenia wybranych problemów występujących na obszarze objętym rewitalizacją. Skala ocen wynosiła od 1 (oznaczającej problem o niskim znaczeniu) do 5 (oznaczającej problem bardzo istotny). Na podstawie zebranych odpowiedzi ustalono, że w sferze technicznej za najpoważniejsze uznane zostały dwa zagadnienia: zły stan infrastruktury drogowej, który wpływa negatywnie na codzienne funkcjonowanie mieszkańców, oraz zły stan zasobów o wartości historycznej, zabytkowej i kulturowej, wymagających pilnych działań konserwatorskich i modernizacyjnych. Problemy te wskazano jako szczególnie istotne z punktu widzenia dalszego rozwoju oraz poprawy jakości życia na obszarze rewitalizowanym.

Szczegółową strukturę odpowiedzi prezentuje poniższa rycina.

Rycina 29 Ocena problemów występujących na obszarze rewitalizacji w sferze technicznej według ankietowanych

Źródło: opracowanie własne.

3.4. LOKALNE POTENCJAŁY OBSZARU

Zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji lokalne potencjały, czyli silne strony i możliwości danego obszaru, powinny zostać zawarte w szczegółowej diagnozie obszaru rewitalizacji. Potencjały te widoczne są w różnych analizowanych sferach: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej czy środowiskowej. Zidentyfikowane potencjały przyczyniają się do pobudzenia lokalnego rozwoju obszaru rewitalizacji, nie zawsze występując wyłącznie na jego obszarze.

W Gminie Kotlin istnieją różne instytucje publiczne i organizacje pozarządowe, które pracują wspólnie, aby wspierać rozwój społeczności lokalnej. Ich działania obejmują rozszerzanie dostępu do kultury, możliwości rozrywki, aktywnych form spędzania czasu, w tym uprawiania

sportu oraz pomoc dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Te jednostki, które działają w obszarze rewitalizacji, mają duży potencjał do rozwiązywania problemów zidentyfikowanych na tym obszarze i przyczyniają się do poprawy jakości życia mieszkańców.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kotlinie – jest podstawową jednostką organizacyjną gminy, której głównym celem jest wspieranie mieszkańców w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych. Ośrodek, zlokalizowany przy ul. Poznańskiej 22, oferuje kompleksową pomoc dla osób i rodzin, które zmagają się z problemami, które wykraczają poza ich własne możliwości – zarówno finansowe jak i emocjonalne. Do głównych zadań GOPS należy zapewnienie pomocy materialnej, a także doradztwo dla osób znajdujących się w kryzysie. Ośrodek angażuje się w rozwiązywanie problemów społecznych takich jak ubóstwo, bezrobocie, przemoc domowa oraz marginalizacja. Działa na rzecz osób wykluczonych społecznie, integrując je z lokalną wspólnotą i tworząc dostosowane do ich potrzeb sieci usług socjalnych. GOPS w Gminie Kotlin pełni również ważną rolę w rozwijaniu infrastruktury socjalnej, analizie zjawisk społecznych oraz wdrażaniu nowych form pomocy społecznej. W ramach swojej działalności, GOPS zatrudnia pracowników specjalizujących się w różnych dziedzinach wsparcia, którzy wspierają mieszkańców w rozwiązywaniu trudności życiowych. Pracownicy ds. świadczeń rodzinnych zajmują się przyznawaniem i wypłacaniem zasiłków oraz dodatków, oferując doradztwo, szczególnie dla rodzin wielodzietnych i osób samotnie wychowujących dzieci. Aspirant pracy socjalnej wspiera osoby i rodziny w kryzysie, diagnozując ich potrzeby i pomagając w procesie usamodzielnienia. Referent ds. księgowości zarządza dokumentacją finansową, dbając o zgodność procedur przy wypłacaniu świadczeń. Pomoc administracyjna zapewnia sprawną obsługę ośrodka, organizując dokumentację i wspierając codzienną działalność. W 2023 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej udzielił wsparcia 107 osobom, z których najczęstszymi przyczynami korzystania z pomocy były alkoholizm i długotrwałe lub ciężkie choroby. GOPS zapewnia pomoc w postaci świadczeń socjalnych, pracy socjalnej, organizowania szkoleń, wsparcia psychologicznego oraz rozwoju infrastruktury społecznej, odpowiadając na potrzeby osób dotkniętych trudnościami życiowymi.

Dom Pomocy Społecznej im. Marii Kaczyńskiej w Kotlinie – zlokalizowany przy ul. Parkowej 5, to placówka, która zapewnia kompleksową opiekę osobom starszym, przewlekle chorym oraz niepełnosprawnym, wymagającym całodobowego wsparcia. Placówka zajmuje 4,69 ha, z czego część stanowi park rekreacyjny. Budynek oferuje 67 pokoi mieszkalnych, przestrzeń wspólną, kuchnię, pralnię oraz pomieszczenia dla opiekunów. W placówce znajdują się również pomieszczenia medyczne, terapeutyczne, jadalnia, biblioteka, kaplica i sala ćwiczeń. Dom Pomocy Społecznej zapewnia opiekę pielęgniarstwa, dostęp do lekarzy, psychologa i rehabilitację fizyczną. Pobyt jest odpłatny, a wysokość opłaty ustala Ośrodek Pomocy Społecznej, uwzględniając sytuację finansową osoby ubiegającej się o przyjęcie. W razie trudnej sytuacji finansowej rodziny, możliwe jest pokrycie kosztów przez Ośrodek. Aby ubiegać się o miejsce, należy skontaktować się z odpowiednim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, który przeprowadzi wywiad środowiskowy i pomoże w uzyskaniu

wymaganej dokumentacji. Obecnie, na dzień 08.04.2025 r., placówka nie dysponuje wolnymi miejscami.

Kotlińskie Centrum Kultury i Biblioteka – do 2025 roku na terenie Gminy Kotlin funkcjonowały dwie samorządowe instytucje kultury: Dom Kultury w Kotlinie oraz Biblioteka Publiczna Gminy Kotlin. Obie placówki odgrywały istotną rolę w życiu kulturalnym i edukacyjnym mieszkańców, oferując bogaty program zajęć, wydarzeń i działań integracyjnych. W dniu 5 czerwca 2025 roku, na podstawie Uchwały Rady Gminy Kotlin z dnia 29 kwietnia 2025 r., instytucje zostały połączone w jedną jednostkę organizacyjną pod nazwą Kotlińskie Centrum Kultury i Biblioteka.

Dom Kultury w Kotlinie został powołany w odpowiedzi na duże zapotrzebowanie kulturalne mieszkańców gminy. Siedziba placówki mieści się w centralnej części miejscowości, przy ul. Powstańców Wielkopolskich 3a, jednak swoimi działaniami obejmuje cały obszar gminy. DKK realizuje ideę „nomadyzmu w kulturze”, docierając z ofertą kulturalną do miejsc i społeczności, które są wykluczone z dostępu do kultury. Na podstawie Raportu o stanie Gminy Kotlin za 2023 rok, w Domu Kultury działało 15 sekcji edukacyjnych, oferujących różnorodne zajęcia artystyczne i edukacyjne. Wśród sekcji znajdowały się m.in.: Młodzieżowe Centrum Wolontariatu, angażujące młodzież w działania na rzecz społeczności lokalnej, Chór Arion, który przygotowuje występy i jubileusze, oraz Aerial Dance, łączący taniec z akrobatyką powietrzną. Grupa Twórcza Artystycznie oferuje plastyczne warsztaty, a „Mały Teatr w Kotlinie” realizuje przedstawienia teatralne w trzech grupach wiekowych. DKK organizuje także „Czwartkową X Muzę” – klub filmowy oraz Studio fotograficzno-filmowe „Film Kotlin”, które realizuje zdjęcia i transmisje na żywo z wydarzeń. Każdego roku Dom Kultury organizuje około 100 wydarzeń artystycznych, w tym koncerty, warsztaty, wystawy oraz różnego rodzaju spotkania. Dzięki tym wydarzeniom mieszkańcy gminy mają szansę uczestniczyć w różnorodnych formach aktywności kulturalnej, które wzbogacają ich życie i integrują społeczność. Mimo szerokiego zakresu działalności i rosnącego zainteresowania mieszkańców, Dom Kultury boryka się z istotnymi problemami lokalowymi. Obecna przestrzeń użytkowa jest niewystarczająca, co ogranicza możliwości rozszerzenia oferty i organizacji dodatkowych zajęć. Brak odpowiedniej powierzchni do prowadzenia warsztatów, prób czy wydarzeń sprawia, że część inicjatyw musi być odwoływana lub realizowana w ograniczonym zakresie. Niedostatek miejsca wpływa także na komfort uczestników i pracowników placówki, co w dłuższej perspektywie utrudnia rozwój i skuteczne realizowanie misji instytucji.

Biblioteka Publiczna Gminy Kotlin została założona w 1948 roku i początkowo pełniła funkcję punktu bibliotecznego, obsługującego wieś należące do gminy. W chwili otwarcia biblioteki zbiory liczyły 500 woluminów. W 1950 roku sieć biblioteczna w Kotlinie została rozszerzona do 9 punktów, które funkcjonowały do 1954 roku, kiedy to biblioteka przyjęła nazwę Gromadzka Biblioteka Publiczna. W 1969 roku uruchomiono Filię w Sławoszewie, a w 1973 roku, po zmianach administracyjnych, placówka otrzymała nazwę Biblioteka Publiczna Gminy Kotlin. Biblioteka kilkakrotnie zmieniała lokalizację, początkowo zajmując trzy

pomieszczenia w budynku przy ul. Poznańskiej, a od 1990 roku przeniosła się na piętro tego samego budynku. W 2002 roku biblioteka zajęła cały budynek. Pod koniec 2009 roku biblioteka i filia dysponowały księgozbiorem liczącym 29 061 woluminów, a z biblioteki korzystało 1 423 czytelników. Obecnie, w celu usprawnienia działalności, biblioteka wdraża system komputerowy MAK+, który wspomaga obsługę czytelnika i zarządzanie zbiorami. Biblioteka Publiczna Gminy Kotlin aktywnie angażuje się w życie kulturalne i edukacyjne gminy. Organizuje liczne wydarzenia mające na celu promocję czytelnictwa i rozwój artystyczny. W ramach działalności kulturalno-edukacyjnej odbywają się spotkania autorskie, konkursy literackie, plastyczne oraz imprezy czytelnicze, w tym akcje takie jak „Cała Polska czyta dzieciom”. Biblioteka gościła w ostatnich latach wielu znanych autorów, m.in.: Barbarę Gawryluk, Martę Fox, Zbigniewa Walerysia, Tadeusza Żukowskiego, Sergiusza Sterna-Wachowiaka i Teresę Tomsia. Wspólnie z filią organizowane są również wydarzenia integracyjne, takie jak bale andrzejkowe, karnawałowe, spotkania przy opłatku, Dzień Babci i Dziadka oraz Dzień Mamy. Dodatkowo przy głównej bibliotece działają Zespoły Akordeonowe „Kotlin” oraz Chór „Arion”, a w filii w Sławoszewie – Zespół Ludowy „Sławoszewiacy”. Biblioteka organizuje także lekcje biblioteczne oraz wycieczki szkolne, które mają na celu edukację czytelnictwem dzieci i młodzieży.

Obecnie, po połączeniu obu jednostek w Kotlińskie Centrum Kultury i Bibliotekę, ich doświadczenie, zasoby i oferta programowa tworzą spójną całość, wzmacniając potencjał rozwoju kultury, edukacji i integracji społecznej w gminie Kotlin. Nowa instytucja kontynuuje dotychczasowe działania obu placówek, jednocześnie rozwijając nowe projekty i inicjatywy kulturalne, które odpowiadają na potrzeby mieszkańców.

Centrum Usług Wspólnych (CUW) w Kotlinie – zostało utworzone w 2017 roku, aby zapewnić sprawną obsługę finansową, administracyjną i organizacyjną dla szkół i przedszkoli w gminie. Centrum ma na celu uproszczenie i zintegrowanie wielu procesów związanych z zarządzaniem placówkami oświatowymi, w tym obsługę księgowości, rachunkowości oraz sprawozdawczości. Siedziba Centrum znajduje się w Kotlinie, przy ul. Marii Konopnickiej 22. Działa ono na rzecz kilku placówek edukacyjnych w gminie, w tym szkół podstawowych i gimnazjów, takich jak Gimnazjum im. Jana Pawła II w Kotlinie, Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Kotlinie, a także Przedszkole Publiczne „Słoneczko”. Do głównych zadań Centrum należy prowadzenie wspólnej obsługi finansowej, która obejmuje m.in. przygotowanie budżetów i kontrolowanie ich realizacji, zarządzanie rachunkami bankowymi oraz zapewnianie pomocy w zakresie sprawozdawczości. Ponadto, Centrum obsługuje administrację związaną z zatrudnieniem nauczycieli, wypłatami wynagrodzeń i realizowaniem obowiązków względem ZUS i urzędów skarbowych. CUW działa na rzecz ujednolicenia procesów administracyjnych w gminie, a także umożliwia szersze wsparcie w codziennej pracy placówek oświatowych. Centrum Usług Wspólnych w Kotlinie jest więc ważną instytucją, która umożliwia płynne i efektywne zarządzanie oświatą w gminie, wspierając placówki edukacyjne w ich codziennej działalności.

Na obszarze Gminy Kotlin znajdują się **placówki oświatowe**, które stanowią ważny element rozwoju lokalnego. Wśród nich wymieniana jest Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Woli Książęcej, Szkoła Podstawowa im. Arkadego Fiedlera w Sławoszewie z siedzibą w Parzewie oraz Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Kotlinie. Choć żadna z tych placówek nie znajduje się bezpośrednio na obszarze rewitalizacji, to ich rola w kształtowaniu społeczności lokalnej oraz rozwój edukacyjny dzieci i młodzieży są kluczowe dla przyszłości gminy. Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Kotlinie, która stanowi ważny punkt w edukacji dzieci w gminie, znajduje się tuż obok obszaru rewitalizacji, przy ul. Marii Konopnickiej 22. To miejsce nie tylko zapewnia naukę dla najmłodszych, ale również stanowi przestrzeń integracji społecznej i kulturowej. Pod tym samym adresem mieści się również Przedszkole Publiczne „Słoneczko”, które oferuje edukację przedszkolną, dbając o wszechstronny rozwój dzieci już od najmłodszych lat. Bliskość tych placówek do obszaru rewitalizacji sprawia, że stanowią one istotny potencjał rozwoju lokalnego. Chociaż szkoły te nie są bezpośrednio objęte rewitalizacją, ich infrastruktura oraz działalność edukacyjna mogą odegrać znaczącą rolę w procesie ożywienia społecznego i kulturowego tej części gminy.

Dużym potencjałem obszaru rewitalizacji, ale także całej Gminy Kotlin jest **aktywność licznych stowarzyszeń i organizacji pozarządowych** funkcjonujących na terenie całej gminy. Ich przedmiotowa działalność najczęściej koncentruje się na zagadnieniach z zakresu pomocy społecznej, aktywizacji seniorów, sportu, kultury i rekreacji. Głównymi zadaniami organizacji pozarządowych jest kształtowanie wśród mieszkańców świadomych postaw prospołecznych, promocja działań związanych z upowszechnianiem aktywności fizycznej i kulturalnej, działanie na rzecz lokalnej społeczności oraz dbanie i zachęcanie do poznawania zasobów dziedzictwa kulturowego. Zadania te realizowane są za pomocą spotkań edukacyjnych, akcji tematycznych, warsztatów zajęciowych, wyjazdów integracyjnych oraz innych organizowanych wydarzeń. Wśród stowarzyszeń i organizacji pozarządowych działających na terenie Gminy można wymienić m.in.:

Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów w Kotlinie – zostało założone w 2009 roku i od tego czasu aktywnie wspiera osoby starsze, emerytów i rencistów z Gminy Kotlin. Siedziba stowarzyszenia mieści się przy ul. Poznańskiej 21 w Kotlinie. Organizacja działa na podstawie ewidencji stowarzyszeń zwykłych, prowadzonej przez Starostę Powiatu Jarocińskiego, a nie jest wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego. Celem stowarzyszenia jest poprawa jakości życia seniorów poprzez organizowanie różnych form aktywności społecznej, kulturalnej i edukacyjnej. W ramach swojej działalności, stowarzyszenie organizuje wycieczki, spotkania integracyjne oraz inne wydarzenia, które umożliwiają członkom aktywne uczestnictwo w życiu społecznym gminy. Dodatkowo, angażuje się w pomoc socjalną, oferując wsparcie osobom starszym w potrzebie. Dzięki swojej działalności, Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów w Kotlinie odgrywa kluczową rolę w integracji lokalnej społeczności seniorów, promując ich aktywność oraz dbając o ich lepszą jakość życia, co sprawia, że jest istotnym elementem wsparcia życia społecznego gminy.

Spółeczny Komitet Festiwalu Solistów i Zespołów Akordeonowych Kotlin – jest organizacją, która od lat działa na rzecz promowania muzyki akordeonowej w gminie Kotlin. Komitet organizuje coroczny festiwal, który gromadzi miłośników tego instrumentu oraz młodych, utalentowanych wykonawców – zarówno solistów, jak i zespoły akordeonowe. Festiwal stanowi platformę do wymiany doświadczeń muzycznych i artystycznych, umożliwiając uczestnikom zaprezentowanie swoich umiejętności przed szeroką publicznością. Celem Komitetu jest nie tylko organizacja samego festiwalu, ale także wsparcie młodych muzyków w rozwoju ich talentów. Komitet stawia na integrację lokalnej społeczności poprzez muzykę, angażując mieszkańców Kotlina do udziału w wydarzeniach i tworzenie silnych więzi między uczestnikami i widzami. Festiwal ma na celu również promowanie Gminy Kotlin poprzez kulturę i sztukę, co przyczynia się do jej rozwoju turystycznego i kulturalnego. Spółeczny Komitet Festiwalu jest nie tylko organizatorem wydarzenia, ale także animatorem działań kulturalnych w gminie, wspierając rozwój muzyki akordeonowej i integrując pasjonatów tego instrumentu.

Oddział Terenowy Towarzystwa Walki z Kalectwem z siedzibą w Kotlinie – to organizacja, która działa na rzecz osób niepełnosprawnych i inwalidów, oferując wsparcie w różnych aspektach ich życia. Celem oddziału jest poprawa jakości życia osób z niepełnosprawnościami poprzez szeroki zakres działań rehabilitacyjnych, edukacyjnych i charytatywnych. W ramach swojej działalności, oddział prowadzi programy profilaktyczne, które mają na celu zapobieganie inwalidztwu, w tym poprzez edukację zdrowotną, promocję zdrowego stylu życia, a także działania mające na celu zmniejszenie ryzyka urazów i chorób. Towarzystwo angażuje się także w pomoc charytatywną, oferując wsparcie osobom z niepełnosprawnościami, pomagając im pokonywać codzienne trudności życiowe i organizacyjne. Oddział Terenowy popularyzuje także ideę rehabilitacji, promując zarówno teorię, jak i praktykę rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami. Działa na rzecz zwiększenia świadomości społecznej na temat problemów tej grupy, a także stara się budować wrażliwość społeczną, by zjednoczyć różne środowiska w działaniach na rzecz osób ze szczególnymi potrzebami. Jednym z głównych celów jest likwidowanie barier i ograniczeń, które utrudniają osobom z niepełnosprawnościami pełne uczestnictwo w życiu społecznym i zawodowym. Oddział wspiera rozwój rehabilitacji medycznej, zawodowej i społecznej, aby każda osoba mogła otrzymać kompleksową pomoc dostosowaną do swoich indywidualnych potrzeb. Dodatkowo, organizacja angażuje się w działania mające na celu równomierny rozwój jakości usług rehabilitacyjnych, aby osoby z niepełnosprawnościami miały dostęp do wysokiej jakości pomocy, niezależnie od miejsca zamieszkania.

Sport jako istotny element życia społecznego pełni ważną rolę w integracji mieszkańców, kształtowaniu postaw prozdrowotnych oraz wspieraniu rozwoju fizycznego i emocjonalnego dzieci, młodzieży i dorosłych. Na terenie Gminy Kotlin działa kilka aktywnych **organizacji sportowych**, które poprzez swoją działalność przyczyniają się do budowania więzi międzyludzkich oraz promowania zdrowego stylu życia. Jednym z czołowych

klubów w regionie jest Gminny Klub Piłkarski „Błękitni – Sparta Kotlin”, który koncentruje się na rozwoju piłki nożnej wśród dzieci, młodzieży oraz dorosłych. Klub prowadzi drużyny seniorów oraz grupy młodzieżowe, biorąc udział w rozgrywkach ligowych i organizując pozalekcyjne zajęcia piłkarskie. Treningi, gry i zabawy ruchowe są dostosowane do wieku, sprawności i zainteresowań uczestników. Poza kształceniem umiejętności sportowych, klub kładzie nacisk na rozwój charakteru oraz postaw sportowych. Działalność klubu wspierana jest przez rodziców, sympatyków i lokalnych sponsorów, którzy angażują się w organizację wydarzeń sportowych oraz zapewniają niezbędne zaplecze materialne. Drugim ważnym ośrodkiem sportowym jest Uczniowski Klub Sportowy „Victoria” w Kotlinie, który skupia się głównie na pracy z dziećmi i młodzieżą, wspierając rozwój ich talentów sportowych w różnych dyscyplinach. UKS „Victoria” organizuje regularne treningi oraz bierze udział w zawodach sportowych, stwarzając młodemu zawodnikowi szansę na rywalizację i rozwój w duchu fair play. Klub ten pełni ważną funkcję wychowawczą, rozwijając nie tylko sprawność fizyczną, ale też współpracę i odpowiedzialność. Kolejną aktywną organizacją jest Stowarzyszenie Akademii Unihokeja ROMGOS w Kotlinie, które promuje unihokej jako ciekawą i dynamiczną formę aktywności fizycznej. Akademia prowadzi zajęcia zarówno dla dzieci, jak i młodzieży, popularyzując ten sport na poziomie lokalnym i regionalnym. Dzięki zaangażowaniu trenerów i pasji uczestników, unihokej zyskuje coraz większą popularność wśród mieszkańców gminy, a drużyny akademii odnoszą sukcesy w różnych turniejach.

Warto również wspomnieć o ważnej roli, jaką pełnią **Koła Gospodyń Wiejskich** oraz **Ochotnicze Straże Pożarne** na terenie Gminy Kotlin. Obie te organizacje stanowią istotny element życia społecznego, wpływając na integrację mieszkańców, promocję lokalnych tradycji oraz zapewnienie bezpieczeństwa. Koła Gospodyń Wiejskich to aktywne stowarzyszenia, których działalność koncentruje się na organizowaniu wydarzeń kulturalnych, takich jak dożynki, festyny czy spotkania okolicznościowe. Inicjatywy te sprzyjają integracji mieszkańców i pielęgnowaniu tradycji regionalnych. KGW często angażują się również w działania charytatywne, wspierając osoby potrzebujące w swoich miejscowościach. Ponadto organizują wycieczki, warsztaty i kursy, których celem jest rozwój kulturalny i edukacyjny mieszkańców. Na terenie Gminy Kotlin działa dziesięć Kół Gospodyń Wiejskich, co świadczy o dużej aktywności społecznej w regionie. Niemniej jednak, warto zaznaczyć, że Koło Gospodyń Wiejskich w Kotlinie jest jedynym z nich, które nie posiada dedykowanego pomieszczenia do regularnych spotkań i prowadzenia swojej działalności. Brak własnej świetlicy czy innej stałej przestrzeni stanowi istotne ograniczenie, utrudniając organizację wydarzeń i rozwój inicjatyw społecznych tej grupy, a tym samym wpływając na ograniczenie jej potencjału integracyjnego i kulturalnego w miejscowości. Ochotnicze Straże Pożarne odgrywają kluczową rolę w zakresie ochrony przeciwpożarowej i bezpieczeństwa mieszkańców. W Gminie Kotlin funkcjonuje dziesięć jednostek OSP: w Kotlinie, Kurciewie, Magnuszewicach, Racendowie, Sławoszewie, Twardowie, Wilczy, Woli Książęcej, Wysogotówku i Wyszkach. Poza działaniami ratowniczymi, jednostki OSP uczestniczą także w życiu społecznym, biorąc udział w wydarzeniach lokalnych i wspierając inicjatywy

społecznościowe. Dwie jednostki – OSP Kotlin i OSP Racendów – są częścią Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego, co podkreśla ich wysoki poziom gotowości operacyjnej i znaczenie w systemie bezpieczeństwa.

Ponadto w granicach obszaru rewitalizacji istnieją przestrzenie i obiekty, które potencjalnie mogą sprzyjać integracji mieszkańców, wzmocnieniu lokalnych więzi społecznych, a także aktywności mieszkańców w różnych grupach wiekowych, jednak obecnie nie są w pełni wykorzystywane. Wśród takich miejsc można wyróżnić:

Dworzec kolejowy w Kotlinie – zlokalizowany przy ulicy Jana Kochanowskiego 2, pełni ważną rolę komunikacyjną dla mieszkańców gminy. Obiekt znajduje się przy linii kolejowej Kluczbork–Poznań Główny, która funkcjonuje od końca XIX wieku i do dziś obsługuje zarówno ruch pasażerski, jak i towarowy. Budynek dworca, wykonany z charakterystycznej czerwonej cegły, zachował wiele oryginalnych elementów architektonicznych, co czyni go interesującym przykładem kolejowego budownictwa z tego okresu. Obecnie dworzec pełni jedynie częściowo swoją pierwotną funkcję. Na parterze znajduje się poczekalnia, która jest w złym stanie technicznym, a piętro zostało zaadaptowane na potrzeby mieszkalnictwa socjalnego. Pomimo zmniejszonej roli, stacja nadal obsługuje codzienny ruch pasażerski – według danych z 2022 roku, dzienna wymiana pasażerska wynosi od 200 do 299 osób. Obiekt ten, mimo pełnionej funkcji, zmaga się z wieloma problemami. Stan techniczny budynku pogarsza się, a dotychczasowe modernizacje nie wystarczyły, by nadążyć za rosnącymi wymaganiami użytkowników. Poczekalnia, która powinna służyć pasażerom jako przestrzeń do odpoczynku, nie spełnia podstawowych standardów komfortu. Jest słabo oświetlona, zniszczona, a jej wyposażenie jest przestarzałe. Z kolei piętro, mimo pełnienia funkcji mieszkaniowej, wymaga poważnych inwestycji, by dostosować je do współczesnych standardów mieszkaniowych. Otoczenie dworca również nie sprzyja komfortowemu korzystaniu z obiektu. Brakuje odpowiedniej infrastruktury, takiej jak parkingi, chodniki czy wiaty, co ogranicza funkcjonalność przestrzeni wokół. Zanieczyszczone tereny, brak zieleni oraz zaniedbane nawierzchnie powodują, że dworzec nie jest postrzegany jako przyjazne miejsce ani dla podróżnych, ani dla mieszkańców. Niedostateczne oświetlenie oraz brak monitoringu prowadzą do poczucia zagrożenia, szczególnie w późniejszych godzinach. Dodatkowo, na terenie dworca pojawia się problem wandalizmu – graffiti na ścianach oraz spożywanie alkoholu w okolicach dworca, co wpływa negatywnie na jego wizerunek i poczucie bezpieczeństwa. Mimo tych wyzwań, dworzec w Kotlinie wciąż pełni kluczową rolę komunikacyjną w regionie. Utrzymanie linii kolejowej oraz obsługa ruchu pasażerskiego i towarowego są niezbędne dla lokalnej społeczności. Warto jednak zauważyć, że dalsze zaniedbanie tego obiektu i jego otoczenia może prowadzić do utraty jego funkcji jako istotnego punktu komunikacyjnego i społecznego.

Targowisko – zlokalizowane przy ulicy Jana Kochanowskiego w Kotlinie niegdyś pełniło kluczową rolę w życiu lokalnej społeczności, będąc miejscem codziennych zakupów i sezonowych wydarzeń handlowych. Mieszkańcy mogli tu nabywać artykuły spożywcze, odzież i inne niezbędne produkty, bez konieczności podróży do większych miast.

Targowisko cieszyło się szczególną popularnością wśród starszych osób, które były przyzwyczajone do robienia zakupów w tym miejscu i chętnie z niego korzystały. Obecnie jednak liczba sprzedających jest znacznie mniejsza, a handel, który kiedyś kwitł, zmalał. Infrastruktura targowiska nie spełnia współczesnych standardów, co wpływa na funkcjonalność i estetykę tego miejsca. Brak zadaszenia nad stanowiskami handlowymi uniemożliwia wygodny handel w złych warunkach atmosferycznych, takich jak deszcz czy wiatr. Targowisko jest również słabo zorganizowane – stanowiska handlowe nie są wyraźnie wydzielone, co sprawia, że przestrzeń jest chaotyczna. Brak odpowiednich punktów informacyjnych, koszy na śmieci oraz niewystarczające oświetlenie pogarszają ogólne wrażenie z korzystania z tego miejsca. Zanieczyszczone tereny wokół targowiska oraz zniszczone ogrodzenie wpływają na estetykę przestrzeni, czyniąc ją mało przyjazną i zniechęcającą do dłuższego spędzania czasu. Brak elementów małej architektury, takich jak ławki czy pergole, dodatkowo ogranicza komfort osób spędzających czas na targowisku. Mimo to, targowisko wciąż przyciąga starszych mieszkańców, którzy przyzwyczaili się do codziennych zakupów w tym miejscu. Dla wielu z nich jest to wygodne rozwiązanie, które pozwala uniknąć konieczności podróży do innych miejscowości w poszukiwaniu podstawowych produktów. Jednak liczba sprzedających jest wciąż niewielka, przez co targowisko nie pełni już tak ważnej roli, jak kiedyś.

Plac przy ul. ks. Stanisława Rymarkiewicza – to teren znajdujący się pomiędzy ulicą ks. Stanisława Rymarkiewicza a ul. Marii Skłodowskiej-Curie. Przebiega przez niego ścieżka, którą piesi często wybierają na spacer. Choć teren nie jest formalnie zagospodarowany, mieszkańcy korzystają z tej przestrzeni, ponieważ brakuje im innych miejsc do aktywności na świeżym powietrzu. Obszar wokół ścieżki jest w dużej mierze zachwaszczony, a roślinność nie jest regularnie pielęgnowana, co sprawia, że przestrzeń wygląda na zaniedbaną i nieuporządkowaną. Część terenu jest podmokła, co utrudnia poruszanie się po nim, szczególnie w okresach deszczowych, gdy błoto i wilgoć dodatkowo ograniczają dostępność. Zarośla i dzika roślinność sprawiają, że teren jest trudny do przejścia i mało funkcjonalny dla osób ze szczególnymi potrzebami. Dodatkowo, teren jest zaśmiecony – porzucane odpady, opakowania i inne zanieczyszczenia negatywnie wpływają na estetykę tego miejsca. Teren ten nie jest oświetlony, co sprawia, że po zmroku staje się niebezpieczny i mało komfortowy do użytkowania. Ponadto, za dzikimi zaroślami często dochodzi do nielegalnego spożywania alkoholu, co negatywnie wpływa na bezpieczeństwo i postrzeganą estetykę tego miejsca. Choć przestrzeń ta ma potencjał do pełnienia funkcji rekreacyjnych i aktywności na świeżym powietrzu, jej obecny stan – z zachwaszczonymi obszarami, podmokłymi terenami, zaśmieconą przestrzenią i brakiem odpowiedniego oświetlenia – ogranicza jej pełne wykorzystanie. Teren, mimo centralnej lokalizacji i możliwości, nie jest w pełni dostępny ani estetyczny, co sprawia, że nie sprzyja on tworzeniu przyjaznej przestrzeni do relaksu czy organizowania wydarzeń.

Plac między Kotlińskim Centrum Kultury i Biblioteką a Urzędem Gminy Kotlin – usytuowany przy ulicach Powstańców Wielkopolskich i Poznańskiej – pełni funkcję centralnego miejsca

spotkań i wydarzeń w gminie. Obecnie odbywają się tam coroczne imprezy gminne, takie jak Dni Kotlina – Święto Pomidora, które przyciągają mieszkańców oraz gości i oferują bogaty program artystyczny, kulinarny i rekreacyjny. Święto Pomidora wywodzi się z lokalnej tradycji uprawy tej rośliny, która od dawna stanowi ważny element gospodarki i kultury regionu. To wydarzenie integruje społeczność, promując jednocześnie lokalne produkty i regionalną tożsamość poprzez konkursy kulinarne, koncerty oraz pokazy lokalnych talentów. W sąsiedztwie placu znajdują się kluczowe instytucje, takie jak Urząd Gminy, Kotlińskie Centrum Kultury i Biblioteka, co dodatkowo podkreśla jego znaczenie jako miejsca spotkań i aktywności społecznej. Mimo to teren placu nie jest w pełni zagospodarowany – obecne są jedynie wydeptane ścieżki, brak odpowiedniego oświetlenia oraz niewiele miejsc do siedzenia, co ogranicza komfort i funkcjonalność przestrzeni. Obserwacje podczas wizji lokalnej oraz opinie mieszkańców wskazują na duże zapotrzebowanie na wykorzystanie tego miejsca. Choć obecna przestrzeń wystawiennicza funkcjonuje przede wszystkim podczas Święta Pomidora, chęć częstszego organizowania wydarzeń tego typu jest wyraźnie zauważalna, co świadczy o potencjale placu do większego wspierania lokalnej kultury i gospodarki. Brak rozwiniętej infrastruktury rekreacyjnej i wystawienniczej ogranicza jednak codzienne korzystanie z tego miejsca na potrzeby wypoczynku, spotkań i organizacji większych wydarzeń poza corocznymi imprezami.

Organistówka – to zabytkowy budynek, który historycznie pełnił funkcję domu dla organisty kościelnego, będącego opiekunem muzyki liturgicznej i przez to ważnym członkiem społeczności lokalnej. Obiekt ten, związany z tradycją i życiem religijnym miejscowości, był jeszcze do niedawna miejscem zamieszkania oraz spotkań. Obecnie organistówka jest nieużytkowana i znajduje się w złym stanie technicznym – konstrukcja, w szczególności dach, grozi zawaleniem, a inne elementy, takie jak elewacja oraz stolarka okienna i drzwiowa, wykazują oznaki wieloletniego użytkowania i wymagają pilnej wymiany. Choć budynek zachował swój historyczny charakter, jest mocno wysłużony i w obecnym stanie nie nadaje się do pełnego użytkowania. Wymaga on gruntownej modernizacji, która pozwoli przywrócić mu dawną świetność i dostosować go do pełnienia nowych funkcji społecznych, edukacyjnych czy kulturalnych. Teren wokół organistówki to ogród, który choć nie jest zaniedbany, nie jest w pełni zagospodarowany. Przestrzeń ta jest stosunkowo uporządkowana, jednak brakuje w niej elementów małej architektury, takich jak ławki czy altany, przez co ogród nie sprzyja spotkaniom ani integracji mieszkańców. Choć ogrodzony teren wokół organistówki ma swoje walory, jego obecny wygląd i organizacja przestrzeni nie sprzyjają efektywnemu wykorzystaniu go przez mieszkańców Kotlina.

„Glinianki” – to rozległy teren zielony z największym zbiornikiem wodnym położonym w granicach obszaru rewitalizacji. Miejsce to od wielu lat pełni ważną funkcję w życiu mieszkańców, którzy chętnie odwiedzają je szczególnie w cieplejszych miesiącach. Bliskość wody i otwarte przestrzenie sprzyjają rekreacji, spacerom oraz spotkaniom, a także nadają temu obszarowi wyjątkowy charakter krajobrazowy. Staw, będący centralnym punktem terenu, stanowi również element dziedzictwa kulturowego Kotlina – jego

historia związana jest z działalnością dawnej cegielni, której zabytkowe pozostałości znajdują się w pobliżu. Ten związek z historią lokalnego przemysłu podkreśla tożsamość miejsca i może być ważnym punktem odniesienia dla budowania więzi z tradycją regionu, choć wiedza o tym fakcie nie jest powszechna wśród mieszkańców. Pomimo swojego znaczenia i naturalnego potencjału, teren „Glinianek” nie jest w pełni wykorzystywany. Brak podstawowych elementów zagospodarowania oraz niewystarczające uporządkowanie przestrzeni sprawiają, że miejsce to postrzegane jest jako zaniedbane i słabo dostępne. Problemy związane z utrzymaniem porządku i bezpieczeństwa dodatkowo ograniczają komfort korzystania z tego obszaru. Obecny stan terenu nie odpowiada w pełni oczekiwaniom mieszkańców ani możliwościom, jakie daje jego lokalizacja i unikalne walory przyrodniczo-kulturowe. Potencjał tego miejsca pozostaje więc w dużej mierze niewykorzystany, co ogranicza jego rolę w codziennym życiu społecznym i kulturalnym gminy.

3.5. SKALA I CHARAKTER POTRZEB REWITALIZACYJNYCH

Prace przeprowadzone na poszczególnych etapach opracowywania dokumentu takie jak delimitacja obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji oraz przeprowadzona analiza wskaźnikowa, warsztaty rewitalizacyjne, wizja lokalna, konsultacje społeczne wraz z badaniem ankietowym, a także pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji potwierdziły koncentrację negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych w granicach obszaru rewitalizacji, które znacząco hamują rozwój obszaru rewitalizacji, jak i całej gminy. Zatem potwierdziła się zasadność wyznaczenia obszaru rewitalizacji w jednostce: Kotlin 2.

Na wyznaczonym obszarze rewitalizacji zidentyfikowano w szczególności problemy związane z: bezrobociem, alkoholizmem, ubóstwem, wandalizmem, nagromadzeniem osób ze szczególnymi potrzebami, niskim kapitałem społecznym, starzeniem się społeczeństwa, ograniczonym poziomem uczestnictwa w życiu publicznym, niewystarczającą dostępnością infrastruktury publicznej, utrudnioną dostępnością komunikacyjną, niską jakością terenów publicznych oraz niskim poziomem świadomości ekologicznej.

Warto zwrócić uwagę na to, że problemy, które zaobserwowano, nie są przypadkowe, ale stanowią ciąg powiązanych ze sobą wydarzeń. Na przykład brak integracji mieszkańców oraz ograniczone zaangażowanie społeczności w życie publiczne często mają swoje źródło w innych istotnych problemach, takich jak brak dostępnych miejsc do spędzania czasu wolnego czy niedostateczna oferta wydarzeń kulturowych i sportowych. Z kolei niski poziom świadomości ekologicznej wśród mieszkańców może być powiązany z zaśmiecaniem przestrzeni publicznych i powstawaniem dzikich wysypisk śmieci. Ponadto, niewłaściwe dostosowanie budynków i przestrzeni publicznych do potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami lub zaniedbania w utrzymaniu infrastruktury prowadzą do obniżenia jakości otoczenia jako całości. Rozumienie tych związków pomaga lepiej diagnozować i rozwiązywać trudności, z którymi borykają się mieszkańcy wschodniej części Kotliny.

Rewitalizacja Gminy Kotlin jest niezbędna nie tylko ze względu na nagromadzenie problemów społecznych, gospodarczych, środowiskowych i przestrzennych, ale także na ich wzajemne powiązania i oddziaływanie. Wiele trudności w jednym obszarze wynika bezpośrednio z zaniedbań w innych dziedzinach życia. Dlatego kluczowe jest, aby działania rewitalizacyjne były kompleksowe i prowadziły do tworzenia zintegrowanego systemu przestrzenno-społecznego.

Jednym z priorytetów powinno być zwiększenie funkcjonalności, dostępności i atrakcyjności przestrzeni publicznych. Modernizacja infrastruktury oraz tworzenie miejsc przyjaznych mieszkańcom mogłyby znacząco podnieść jakość życia w gminie. Odnowione przestrzenie umożliwiające organizację wydarzeń społecznych i kulturalnych sprzyjałyby integracji, aktywnemu spędzaniu czasu oraz wzmacnianiu więzi społecznych.

Działania rewitalizacyjne, mające wpływ na wygląd zewnętrzny budynków i obiektów, winny być przeprowadzane z poszanowaniem walorów architektonicznych zabudowy sąsiadującej, w celu utrzymania pierwotnej formy historycznej przestrzeni. Tym samym w wypadku adaptacji budynków o walorach historycznych konieczne jest prowadzenie działań rewitalizacyjnych w porozumieniu z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Realizacja działań zlokalizowanych w granicach strefy ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych obszar AZP 63-34/38, 39, 52, obejmująca prace ziemne winna poprzedzona być przeprowadzonymi badaniami archeologicznymi, na które należy pozyskać odpowiednie pozwolenie konserwatorskie.

Aktualnie na obszarze wyznaczonym do rewitalizacji zauważalny jest brak odpowiednich miejsc do spotkań, integracji i rekreacji. Istniejące tereny zielone są niedostatecznie zagospodarowane, a przestrzenie do organizacji wydarzeń kulturalnych – ograniczone. Utrudnia to mieszkańcom uczestnictwo w życiu społecznym i budowanie lokalnej tożsamości. Brak zaangażowania w przestrzeń wspólną sprzyja zjawiskom niepożądanym, takim jak wandalizm czy zaśmiecanie.

W ramach rewitalizacji należy stworzyć nowe przestrzenie sprzyjające integracji, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb młodzieży, której brakuje atrakcyjnych form aktywnego spędzania wolnego czasu, oraz osób starszych, które potrzebują przestrzeni do wspólnego spędzania czasu, integracji oraz aktywności wspierających ich zdrowie fizyczne i psychiczne. Równolegle powinno się rozwijać miejsca, które będą wspierać lokalną przedsiębiorczość. Organizacja dobrze wyposażonego targowiska oraz wydarzeń promujących lokalne produkty umożliwi rzemieślnikom i producentom prezentowanie swoich wyrobów, przyciągając także gości spoza gminy. Tego rodzaju inicjatywy nie tylko stymulują lokalny handel, ale przede wszystkim tworzą nowe miejsca pracy w różnych branżach – od sprzedaży po organizację wydarzeń i obsługę targowiska. Dodatkowo, dzięki wzrostowi liczby zatrudnionych, przyczyniają się do zmniejszenia bezrobocia i zwiększenia dochodów mieszkańców, co w efekcie wspiera rozwój gospodarczy regionu.

Ważnym wskazaniem, które wyłoniło się podczas konsultacji i obserwacji, jest potrzeba stworzenia przestrzeni, która stałaby się centrum życia społeczno-gospodarczego. Obecny brak większej, zorganizowanej przestrzeni rekreacyjno-wypoczynkowej oraz centrum handlowo-usługowego w Kotlinie ogranicza możliwości integracji mieszkańców i rozwój lokalnej przedsiębiorczości. Taka przestrzeń mogłaby pełnić wielofunkcyjną rolę – być miejscem spotkań, organizacji wydarzeń kulturalnych, sportowych i społecznych, a jednocześnie stanowić zaplecze dla lokalnych przedsiębiorców i rzemieślników. Dzięki temu mieszkańcy mieliby stały dostęp do atrakcyjnych usług, a lokalna gospodarka mogłaby zyskać nowe impulsy rozwojowe, co sprzyjałoby ożywieniu i wzmacnianiu więzi społecznych w gminie.

Istotnym elementem rewitalizacji jest także dostosowanie przestrzeni publicznych do potrzeb osób starszych i osób z niepełnosprawnościami. Zwiększenie dostępności budynków użyteczności publicznej oraz przestrzeni otwartych umożliwi tym grupom aktywniejszy udział w życiu społecznym, zmniejszając ryzyko ich wykluczenia.

Rewitalizacja powinna uwzględniać również działania na rzecz ochrony środowiska. Tworzenie ścieżek edukacyjnych oraz rozwój inicjatyw zwiększających świadomość ekologiczną – zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży – pomoże nie tylko ograniczyć problem zaśmiecania, ale także poprawić jakość powietrza poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń. Warto również rozważyć inwestycje w odnawialne źródła energii oraz zwiększenie efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej, co pozwoli ograniczyć koszty energii i zwiększyć niezależność od paliw kopalnych. Dodatkowo, niezbędny jest rozwój błękitno-zielonej infrastruktury, obejmującej tereny zielone, systemy retencji wód opadowych oraz zadrzewienia. Tego rodzaju rozwiązania przyczyniają się do łagodzenia skutków zmian klimatycznych, poprawy mikroklimatu, redukcji ryzyka powodziowego oraz zwiększenia bioróżnorodności, a także wpływają pozytywnie na estetykę i jakość życia mieszkańców.

Ważnym aspektem działań rewitalizacyjnych powinno być także wykorzystanie obecnie nieużytkowanych obiektów, takich jak dworzec kolejowy. Adaptacja takich przestrzeni do funkcji społecznych i kulturalnych może stać się motorem ożywienia lokalnej społeczności oraz wzmocnienia więzi międzyludzkich.

Skuteczna rewitalizacja Gminy Kotlin wymagać będzie ścisłej współpracy różnych grup społecznych – władz samorządowych, organizacji pozarządowych, lokalnych przedsiębiorców oraz mieszkańców. Zaangażowanie wszystkich stron w proces odnowy umożliwi budowę zintegrowanej i dynamicznie rozwijającej się wspólnoty. Tylko wspólne działania mogą zapewnić trwałą poprawę jakości życia w Gminie Kotlin oraz stworzyć fundamenty dla jej zrównoważonego rozwoju.

4. OPIS WIZJI STANU OBSZARU PO PRZEPROWADZENIU REWITALIZACJI

Na podstawie diagnozy szczegółowej obszaru rewitalizacji, a także biorąc pod uwagę lokalne potencjały obszaru oraz skalę i charakter potrzeb rewitalizacyjnych zdefiniowano wizję stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji. Stanowi ona wyraz aspiracji władz samorządowych, mieszkańców oraz pozostałych interesariuszy procesu rewitalizacji. Określa ona opis docelowego stanu obszaru po przeprowadzeniu zaplanowanych w niniejszym dokumencie działań rewitalizacyjnych.

Wizja stanowi wizualizację celu głównego, nadrzędnego względem celów rewitalizacji wskazanych w dokumencie, jednocześnie zawiera w sobie odniesienie do wszystkich sfer funkcjonowania obszaru, na których planowana jest rewitalizacja. Jest również pewnego rodzaju odpowiedzią na pytanie o powód i zasadność prowadzenia procesu rewitalizacji w danej jednostce.

Istotną rolą wizji jest także zjednoczenie interesariuszy rewitalizacji wokół pewnej idei. Zarówno mieszkańcy obszaru rewitalizacji, jak i funkcjonujące tam stowarzyszenia, przedsiębiorstwa, a także jednostki administracyjne powinny utożsamiać się z określoną wizją. Wypracowana wizja powinna łączyć różne środowiska, które wspólnie będą pracowały nad jej urzeczywistnieniem.

Przyjmując powyższe założenie, wizja obszaru rewitalizacji w perspektywie do 2035 roku brzmi:

W 2035 roku Gmina Kotlin stanowi przykład harmonijnego połączenia dziedzictwa kulturowego z nowoczesnością. Dzięki skutecznie przeprowadzonym działaniom rewitalizacyjnym, Kotlin przekształcił się w tętniące życiem centrum aktywności społecznej, edukacyjnej i kulturalnej. Dawniej zdegradowane przestrzenie zyskały nowe funkcje i znaczenie – stały się atrakcyjnym, bezpiecznym i funkcjonalnym otoczeniem odpowiadającym na potrzeby wszystkich grup mieszkańców.

Rewitalizacja objęła zarówno infrastrukturę, jak i działania społeczne. Park, targowisko, dworzec oraz budynki użyteczności publicznej pełnią obecnie rolę miejsc sprzyjających nie tylko nauce i rekreacji, ale także budowaniu więzi międzyludzkich i rozwijaniu lokalnej gospodarki. Projektowanie przestrzeni odbywało się z poszanowaniem historii, środowiska naturalnego i zasad dostępności – tak, aby każdy mieszkaniec, niezależnie od wieku czy poziomu sprawności, mógł w pełni z nich korzystać.

Szczególnym efektem rewitalizacji było odnowienie budynku dworca w Kotlinie. Obiekt ten odzyskał swoje dawne funkcje, jednocześnie zyskując nowe jako wielofunkcyjne centrum społeczności, w którym realizowane są działania integrujące różne grupy mieszkańców i wspierające budowanie tożsamości lokalnej. Dzięki modernizacji

przeprowadzonej zgodnie z zasadami projektowania uniwersalnego, budynek stał się przestrzenią otwartą i przyjazną dla wszystkich.

Targowisko oraz nowy park w Kotlinie stały się miejscem regularnych wydarzeń: jarmarków, pikników rodzinnych, wystaw lokalnych przedsiębiorców, warsztatów tematycznych i inicjatyw proekologicznych. Nowa jakość zagospodarowania przestrzeni sprzyja nie tylko integracji mieszkańców, ale również podnosi atrakcyjność gminy jako miejsca do życia i prowadzenia działalności gospodarczej.

Szczególne znaczenie dla lokalnej wspólnoty zyskał także teren „Glinianki” wraz ze stawem, który dzięki kompleksowemu uporządkowaniu i wzbogaceniu o infrastrukturę rekreacyjną oraz edukacyjną stał się nowoczesną, bezpieczną i estetyczną przestrzenią spotkań. Nowe ścieżki spacerowe, miejsca wypoczynku, stanowiska wędkarskie i tablice edukacyjne przyciągają mieszkańców w różnym wieku, sprzyjając integracji, rozwijaniu wiedzy o lokalnym ekosystemie i wspólnemu spędzaniu czasu. Dzięki realizacji działań społecznych i proekologicznych Glinianki stały się symbolem odnowionego dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego Kotliny.

Istotną częścią procesu rewitalizacji było także dostosowanie budynku Kotlińskiego Centrum Kultury i Biblioteki. Obiekt zyskał zewnętrzną windę, co znacząco zwiększyło jego dostępność dla osób z niepełnosprawnościami. Powstała również przyłączona łącznikiem sala widowiskowa, w pełni dostosowana do potrzeb osób o ograniczonej mobilności. Otoczenie tego miejsca przeszło gruntowną metamorfozę – wytyczono nowe, funkcjonalne ścieżki, pojawiły się elementy ścieżki ekologicznej i nowe nasadzenia oraz mała infrastruktura dostosowana do potrzeb społeczności. Całość uzupełnia nowoczesna, odświeżona mapa informacyjna, prezentująca kluczowe punkty w gminie oraz aktualną ofertę lokalnych przedsiębiorców.

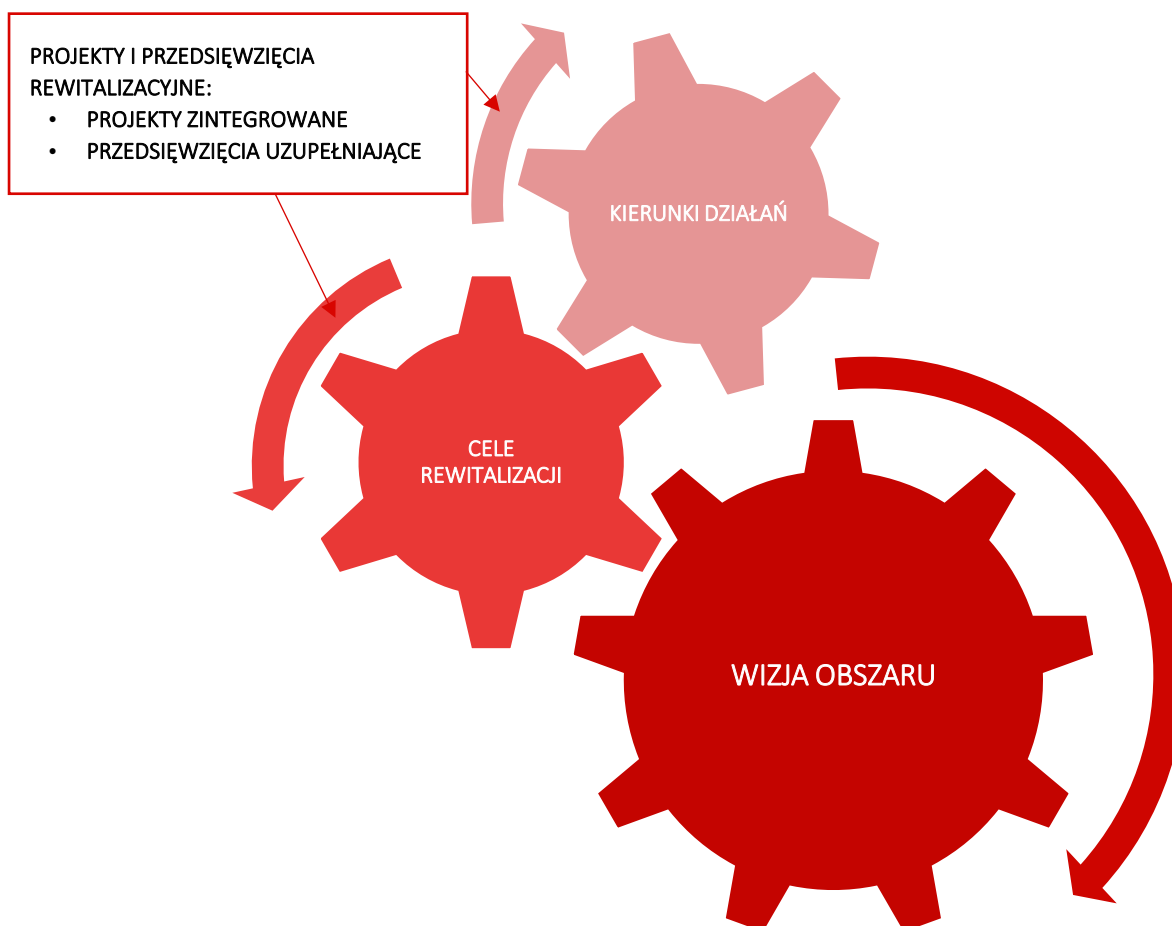
Mieszkańcy Gminy Kotlin są dziś społecznością zaangażowaną, świadomą i dumną ze swojego miejsca zamieszkania. Rewitalizacja nie tylko przyczyniła się do podniesienia jakości przestrzeni publicznych, ale także wzmocniła kapitał społeczny i ograniczyła zjawisko wykluczenia. Wspólne działania pozwoliły stworzyć przestrzeń, w której każdy czuje się potrzebny i ma realny wpływ na lokalną rzeczywistość.

5. CELE REWITALIZACJI I ODPOWIADAJĄCE IM KIERUNKI DZIAŁAŃ

Zdefiniowana wizja obszaru rewitalizacji w 2035 roku będzie możliwa do osiągnięcia poprzez realizację celów rewitalizacji i odpowiadających im kierunków działań. Część programowa dokumentu została opracowana na bazie przeprowadzonej diagnozy, a także podczas warsztatów rewitalizacyjnych i wizji lokalnej umożliwiających zaangażowanie zróżnicowanych grup interesariuszy na etapie planowania procesu rewitalizacji.

Wskazane cele i kierunki działań stanowią odpowiedź na zidentyfikowane potrzeby, służące ograniczeniu bądź wyeliminowaniu negatywnych zjawisk w sferze społecznej, ale również w pozostałych sferach (gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej). Tym samym zapewnione zostało komplementarne podejście do rewitalizacji.

Cele i kierunki rewitalizacji będą osiąmane poprzez realizację konkretnych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych, wskazanych w rozdziale 6. Poniżej przedstawiono strukturę programowej części procesu rewitalizacji.

Rycina 30 Struktura części programowej Gminnego Programu Rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne.

Dla obszaru rewitalizacji wyznaczono 14 kierunków działań, których realizacja pozwoli na osiągnięcie 3 założonych celów rewitalizacji.

Tabela 12 Cele i kierunki rewitalizacji

CEL 1: Społeczność Kotlina – zaangażowana, otwarta, zintegrowana	
Kierunek 1.1.	Tworzenie przestrzeni do integracji międzypokoleniowej
Kierunek 1.2.	Wspieranie aktywności społecznej i lokalnych inicjatyw
Kierunek 1.3.	Wzmacnianie zaangażowania mieszkańców w życie wspólnoty
Kierunek 1.4.	Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
Kierunek 1.5.	Odbudowa i pielęgnowanie lokalnej tożsamości
CEL 2: Kultura, sport i edukacja blisko ludzi – rozwój oferty dla mieszkańców	
Kierunek 2.1.	Rozbudowa oferty kulturalnej, edukacyjnej i sportowej
Kierunek 2.2.	Udostępnianie przestrzeni dla wydarzeń społecznych i kulturalnych
Kierunek 2.3.	Wsparcie organizacji pozarządowych i grup nieformalnych
Kierunek 2.4.	Prowadzenie edukacji ekologicznej w przestrzeni publicznej
CEL 3: Kotlin – estetyczna, funkcjonalna i dostępna przestrzeń wspólna	
Kierunek 3.1.	Ożywienie gospodarcze centrum Kotlina
Kierunek 3.2.	Tworzenie atrakcyjnych i funkcjonalnych przestrzeni rekreacyjno-wypoczynkowych
Kierunek 3.3.	Zapewnienie dostępności architektonicznej dla wszystkich grup mieszkańców
Kierunek 3.4.	Poprawa estetyki otoczenia i zaadaptowanie istniejących budynków na cele społeczno-kulturalne
Kierunek 3.5.	Poprawa jakości środowiska przyrodniczego, w tym rozwój zielono-błękitnej infrastruktury

Źródło: opracowanie własne.

6. OPIS PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne są zaplanowanymi, długofalowymi działaniami, zmierzającymi do poprawy jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji. Istotnym ich aspektem jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, wzrost poczucia przynależności lokalnej oraz rozwiązywanie innych problemów sfery społecznej.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne w Gminie Kotlin zostały zaplanowane w taki sposób, aby ich realizacja zmierzała do poprawy sytuacji na obszarze rewitalizacji, w szczególności w sferze społecznej, a nie wyłącznie do poprawy estetyki przestrzeni czy modernizacji zdegradowanych obiektów. Zaplanowano katalog działań, na który składa się 5 podstawowych projektów zintegrowanych oraz 1 przedsięwzięcie uzupełniające. Projekty podstawowe to te, które w zasadniczy sposób przyczynią się do odwrócenia negatywnych trendów na obszarze, natomiast projekt uzupełniający ma charakter głównie infrastrukturalny, jednak jego realizacja przyczyni się do bezpośredniej poprawy jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji i nie tylko.

Projekty zintegrowane to grupy powiązanych ze sobą tematycznie działań, zarówno infrastrukturalnych, jak i nieinfrastrukturalnych, które służą realizacji wspólnego celu. Tworzą one mikroprogramy, w ramach których modernizacja kubatury i przestrzeni stworzy warunki do zapobiegania zanikowi niektórych funkcji (np. funkcji handlowej), umożliwi wprowadzenie nowych funkcji społecznych, sprzyjać będzie budowaniu więzi społecznych i przywróceniu równowagi życia społecznego. Projekty zintegrowane realizowane będą przez Gminę Kotlin we współpracy z interesariuszami rewitalizacji. Na tym etapie zakres projektów, a także katalog potencjalnych partnerów zostały zdefiniowane w sposób generalny. Po zakończeniu procesu konsultacji społecznych projektu Gminnego Programu Rewitalizacji i uwzględnieniu ewentualnych uwag, planuje się niezwłoczne przystąpienie do realizacji fazy przygotowawczej projektów zintegrowanych. W szczególności planowane są spotkania z potencjalnymi partnerami projektów, w celu zapewnienia ich udziału w planowaniu, a docelowo w realizacji projektów zintegrowanych. Wówczas zostaną doprecyzowane założenia projektów w taki sposób, żeby były one realizowane dla mieszkańców i z mieszkańcami (przedsiębiorcami, organizacjami społecznymi, lokalnymi liderami, beneficjentami końcowymi procesu rewitalizacji).

6.1. LISTA PLANOWANYCH PODSTAWOWYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

Tabela 13 Opis projektu zintegrowanego nr 1

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 1
Dom Kultury na Nowo - modernizacja i rozbudowa Kotlińskiego Centrum Kultury i Biblioteki
Nazwa wnioskodawcy
Gmina Kotlin
Potencjalni partnerzy
Kotlińskie Centrum Kultury i Biblioteka, organizacje pozarządowe
Lokalizacja przedsięwzięcia
Obszar Kotlińskiego Centrum Kultury i Biblioteki oraz otoczenie budynku – na obszarze rewitalizacji (działki nr 118, 120, 123, 125, 126, 127, 128, 1265)
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
• Niska efektywność energetyczna budynku Kotlińskiego Centrum Kultury i Biblioteki, • Zły stan techniczny i niewystarczający standard sanitarny budynku, • Ograniczony dostęp do budynku dla osób z niepełnosprawnościami i seniorów, • Przestarzałe zaplecze techniczne ograniczające jakość wydarzeń kulturalnych, • Niewystarczające zagospodarowanie przestrzeni publicznej wokół Urzędu Gminy Kotlin i Kotlińskiego Centrum Kultury i Biblioteki, • Niewystarczająca liczba ścieżek spacerowych, • Niewystarczająca infrastruktura rowerowa, • Ograniczony dostęp do aktualnej informacji o Gminie i ofercie lokalnych przedsiębiorców, • Niewystarczająca oferta kulturalna, edukacyjna i animacyjna odpowiadająca na potrzeby różnych grup wiekowych, • Bezrobocie długookresowe, niska konkurencyjność bezrobotnych na rynku pracy • Ograniczony dostęp do zajęć integracyjnych i edukacyjnych dla dzieci, młodzieży, seniorów oraz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, • Brak przestrzeni dla rozwoju organizacji pozarządowych, w tym KGW, • Niewystarczająca integracja mieszkańców wokół wspólnych działań kulturalnych i edukacyjnych.
Cel przedsięwzięcia
Celem przedsięwzięcia jest zwiększenie oferty kulturalnej i integracyjnej oraz wsparcie organizacji pozarządowych i lokalnych inicjatyw w celu wzmocnienia zaangażowania mieszkańców w życie gminy. Działanie to ma na celu budowanie więzi społecznych, aktywizację różnych grup wiekowych i środowiskowych oraz rozwój życia wspólnotowego. W ramach projektu planowana jest modernizacja i rozbudowa Kotlińskiego Centrum Kultury i Biblioteki, obejmująca poprawę efektywności energetycznej, stanu sanitarnego oraz dostępności budynku dla osób z niepełnosprawnościami i seniorów. W projekcie przewidziano budowę sali widowiskowej na 500 osób, stworzenie nowych przestrzeni warsztatowych oraz rozbudowę zaplecza technicznego, co umożliwi realizację szerszej oferty wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych i społecznych. Dodatkowo projekt zakłada kompleksową poprawę zagospodarowania otoczenia budynku, tworząc

funkcjonalną, estetyczną i przyjazną przestrzeń publiczną sprzyjającą integracji mieszkańców oraz zwiększającą atrakcyjność tej części miejscowości.

Zakres realizowanych zadań

W ramach projektu planowane jest przeprowadzenie kompleksowych prac, mających na celu modernizację i rozbudowę Kotlińskiego Centrum Kultury i Biblioteki oraz zagospodarowanie przestrzeni publicznej zarówno wokół Urzędu Gminy Kotlin, jak i Kotlińskiego Centrum Kultury i Biblioteki.

Moduł I: Ożywienie Kulturalne – Nowa Przestrzeń i Dostępność dla Wszystkich

Celem Modułu I jest stworzenie nowoczesnej, dostępnej i wielofunkcyjnej przestrzeni kulturalno-społecznej w Kotlińskim Centrum Kultury i Bibliotece, która będzie sprzyjać integracji mieszkańców, wspierać lokalne inicjatywy oraz zwiększać udział społeczności w życiu kulturalnym gminy. Przedsięwzięcie ma na celu rozwój oferty edukacyjnej, artystycznej i społecznej poprzez poprawę warunków infrastrukturalnych oraz zwiększenie dostępności instytucji kultury dla wszystkich grup mieszkańców, w tym osób ze szczególnymi potrzebami. Planowane działania obejmują:

- Poprawę efektywności energetycznej budynku Kotlińskiego Centrum Kultury i Biblioteki poprzez jego termomodernizację oraz modernizację części sanitarnej budynku, co zwiększy komfort użytkowników i zmniejszy koszty eksploatacyjne,
- Zwiększenie potencjału instytucji kultury poprzez rozbudowę budynku o salę widowiskową na 500 osób w układzie teatralnym z łącznikiem do istniejącego budynku, co umożliwi organizację większych wydarzeń kulturalnych i przyciągnie szerszą publiczność,
- Poprawa dostępności budynku dla osób z szczególnymi potrzebami poprzez montaż windy zewnętrznej oraz budowę podjazdów, co zapewni pełną dostępność budynku dla osób starszych, niepełnosprawnych i rodzin z dziećmi,
- Rozwój funkcji edukacyjnych i społecznych Kotlińskiego Centrum Kultury i Biblioteki poprzez utworzenie nowych sal warsztatowych (w tym adaptację istniejącej sceny) oraz wydzielenie przestrzeni dla organizacji pozarządowych, w tym Koła Gospodyń Wiejskich w Kotlinie wspierając lokalną społeczność w organizowaniu działań kulturalnych i edukacyjnych,
- Poprawa warunków organizacji wydarzeń kulturalnych poprzez modernizację zaplecza technicznego, w tym rozbudowę systemu oświetlenia i nagłośnienia, co podniesie jakość realizowanych wydarzeń i umożliwi organizację profesjonalnych imprez.

Moduł II: Kultura i Rekreacja w Sercu Gminy – Poprawa Zagospodarowania Przestrzeni wokół Urzędu Gminy Kotlin i Kotlińskiego Centrum Kultury i Biblioteki

Celem modułu II jest stworzenie nowoczesnej przestrzeni rekreacyjnej i integracyjnej wokół Urzędu Gminy Kotlin oraz Kotlińskiego Centrum Kultury i Biblioteki, która będzie sprzyjać aktywności fizycznej i integracji mieszkańców. Zrealizowane działania umożliwią dzieciom, młodzieży oraz dorosłym mieszkańcom korzystanie z atrakcyjnych form spędzania wolnego czasu na świeżym powietrzu. W ramach przedsięwzięcia planowane są następujące zadania:

- Opracowanie koncepcji zagospodarowania przestrzeni publicznej – z uwzględnieniem stref rekreacyjnych oraz przestrzeni dedykowanej organizacji wydarzeń plenerowych,
- Poprawa dostępności przestrzeni publicznej – poprzez wytyczenie nowych ścieżek spacerowych, sprzyjających aktywności fizycznej i rekreacji mieszkańców,

- Podniesienie komfortu korzystania z przestrzeni publicznej – instalacja elementów małej architektury (ławki, stoły do gry, kosze na śmieci) oraz stworzenie stref wypoczynkowych i integracyjnych, które zapewnią mieszkańcom wygodę i komfort,
- Wzbogacenie estetyki przestrzeni publicznej – nasadzenie zieleni wzdłuż dróg, co pomoże w ograniczaniu hałasu, poprawie jakości powietrza oraz podniesieniu walorów krajobrazowych otoczenia,
- Zapewnienie bezpieczeństwa użytkowników przestrzeni publicznej – montaż nowoczesnego oświetlenia oraz systemu monitoringu, które zwiększą komfort i bezpieczeństwo mieszkańców,
- Lepsze informowanie mieszkańców i promocja lokalnych inicjatyw – wymiana tablicy informacyjnej przed budynkiem Urzędu Gminy, zawierającej mapę Gminy oraz ofertę lokalnych przedsiębiorstw,
- Stworzenie atrakcyjnej przestrzeni rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży – rozbudowa placu zabaw o miasteczko rowerowe oraz strefę do street workoutu, które umożliwią aktywność fizyczną młodszych mieszkańców,
- Poprawa organizacji przestrzeni parkingowej – reorganizacja miejsc parkingowych przed Urzędem Gminy Kotlin, co usprawni korzystanie z terenu przez mieszkańców i odwiedzających,
- Poprawa dostępności infrastruktury rowerowej – instalacja wiat ze stojakami rowerowymi, umożliwiającymi bezpieczne parkowanie rowerów i zachęcającymi mieszkańców do korzystania z ekologicznych środków transportu.

Moduł III: Kulturalna i Rekreacyjna Przestrzeń dla Mieszkańców – Nowe Możliwości Integracji i Aktywności

Celem Modułu III jest wzbogacenie oferty kulturalnej, edukacyjnej i rekreacyjnej Gminy Kotlin poprzez wprowadzenie nowych form działalności artystycznej i integracyjnej, które będą sprzyjać budowaniu więzi społecznych, wzmacnianiu tożsamości lokalnej oraz przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu. Działania realizowane w ramach modułu będą skierowane do mieszkańców w różnym wieku – dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów – oraz wspierać rozwój kompetencji społecznych, kulturalnych i zawodowych. W ramach przedsięwzięcia planowane jest rozszerzenie oferty Kotlińskiego Centrum Kultury i Biblioteki poprzez organizację warsztatów tematycznych, pokazów filmowych, koncertów, wystaw i wydarzeń międzypokoleniowych. Kluczym elementem modułu będzie również organizacja cyklicznych wydarzeń plenerowych, takich jak festyny rodzinne, seanse kina plenerowego oraz kontynuacja imprez lokalnych, m.in. Dnia Kotlina i Święta Pomidora, które stanowią ważny element budowania lokalnej tradycji i tożsamości. Ważną częścią projektu będzie organizacja zajęć integracyjnych i edukacyjnych dla dzieci, młodzieży, seniorów oraz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym – w tym warsztatów rozwijających kompetencje społeczne i zawodowe, zajęć twórczych oraz aktywności wspierających aktywizację lokalnych środowisk. W ramach modułu przewidziano również wsparcie dla organizacji pozarządowych – zarówno poprzez udostępnienie przestrzeni i wyposażenia, jak i poprzez działania animacyjne, doradcze, szkoleniowe oraz wspólne inicjatywy kulturalne, edukacyjne i społeczno-gospodarcze. Integralnym elementem modułu będą także działania rekreacyjne i sportowe – w tym prowadzenie zawodów sprawnościowych dla różnych grup wiekowych na terenie strefy street workoutu oraz organizacja zajęć z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego i jazdy rowerem w miasteczku

rowerowym, skierowanych przede wszystkim do dzieci i młodzieży. Dzięki temu moduł będzie nie tylko wzmacniał ofertę kulturalną i integracyjną, ale również promował zdrowy, aktywny styl życia oraz wspierał rozwój społeczny mieszkańców Gminy Kotlin.

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

W ramach projektu przewidziano dostosowanie infrastruktury Kotlińskiego Centrum Kultury i Biblioteki do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. Zainstalowane zostaną podjazdy oraz winda zewnętrzna, zapewniając dostępność dla osób z ograniczoną mobilnością. Co istotne, nowo projektowana sala widowiskowa również zostanie dostosowana do potrzeb osób z ograniczeniami ruchowymi – przewidziano m.in. bezprogowe wejście oraz dostęp z poziomu widowni. Dzięki temu osoby poruszające się na wózkach będą mogły aktywnie uczestniczyć w wydarzeniach nie tylko jako widzowie, ale również jako ich współtwórcy. Nowe ścieżki spacerowe będą miały odpowiednią nawierzchnię dla wózków inwalidzkich, a tablica informacyjna zostanie wyposażona w napisy w języku Braille’a. Dodatkowo, w przestrzeniach rekreacyjnych, takich jak plac zabaw, uwzględnione zostaną udogodnienia umożliwiające pełne uczestnictwo osób z niepełnosprawnościami. Projekt będzie realizowany zgodnie z zasadami projektowania uniwersalnego, zapewniając dostępność dla wszystkich mieszkańców.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

CEL 1: Społeczność Kotliny – zaangażowana, otwarta, zintegrowana
 Kierunek 1.1. Tworzenie przestrzeni do integracji międzypokoleniowej
 Kierunek 1.2. Wspieranie aktywności społecznej i lokalnych inicjatyw
 Kierunek 1.3. Wzmacnianie zaangażowania mieszkańców w życie wspólnoty
 Kierunek 1.4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
 Kierunek 1.5. Odbudowa i pielęgnowanie lokalnej tożsamości
 CEL 2: Kultura, sport i edukacja blisko ludzi – rozwój oferty dla mieszkańców
 Kierunek 2.1. Rozbudowa oferty kulturalnej, edukacyjnej i sportowej
 Kierunek 2.2. Udostępnianie przestrzeni dla wydarzeń społecznych i kulturalnych
 Kierunek 2.3. Wsparcie organizacji pozarządowych i grup nieformalnych
 CEL 3: Kotlin – estetyczna, funkcjonalna i dostępna przestrzeń wspólna
 Kierunek 3.2. Tworzenie atrakcyjnych i funkcjonalnych przestrzeni rekreacyjno-wypoczynkowych
 Kierunek 3.3. Zapewnienie dostępności architektonicznej dla wszystkich grup mieszkańców
 Kierunek 3.4. Poprawa estetyki otoczenia i zaadaptowanie istniejących budynków na cele społeczno-kulturalne
 Kierunek 3.5. Poprawa jakości środowiska przyrodniczego, w tym rozwój zielono-błękitnej infrastruktury

Ramy realizacji przedsięwzięcia

Szacowana wartość przedsięwzięcia	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Moduł I: 8 000 000 zł	Moduł I: 2026-2031
Moduł II: 2 500 000 zł	Moduł II: 2027-2030
Moduł III: 500 000 zł	Moduł III: 2031-2035
Łącznie: 11 000 000 zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	
Prognozowane rezultaty	
Wskaźniki produktu	Wartość
Liczba miejsc siedzących w sali widowiskowej	450 szt.

Liczba nowo wybudowanych obiektów infrastruktury kulturalnej	1 szt.
Liczba wydarzeń organizowanych w nowej przestrzeni	40/rok
Liczba nowych nasadzeń roślinnych	30 szt.
Długość nowych ścieżek spacerowych	ok. 150m
Wskaźniki rezultatu	Wartość
Liczba osób korzystających z przestrzeni rekreacyjnej	1000 os./rok
Liczba osób uczestniczących w zajęciach, spotkaniach i warsztatach	3000 os./rok
Sposób oceny prognozowanych rezultatów	
Według karty oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

Tabela 14 Opis projektu zintegrowanego nr 2

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 2
Nowe serce Kotliny – Utworzenie parku oraz modernizacja targowiska w Kotlinie
Nazwa wnioskodawcy
Gmina Kotlin
Potencjalni partnerzy
Organizacje pozarządowe, lokalni producenci i sprzedawcy, instytucje kultury
Lokalizacja przedsięwzięcia
Targowisko w Kotlinie przy ul. Ks. Stanisława Rymarkiewicza wraz z najbliższą okolicą oraz teren naprzeciwko targowiska, który zmieniony zostanie w park – częściowo poza obszarem rewitalizacji (działki nr 516, 517, 519, 1165, 1166/6, 1166/7, 1166/8, 1287, 1297)
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
• Brak wyraźnie zdefiniowanego centrum miejscowości, które skupiałoby życie społeczne, kulturalne i gospodarcze, • Niedobór infrastruktury rekreacyjnej i wypoczynkowej dla mieszkańców w różnym wieku, • Brak atrakcyjnych stref integracyjnych i wypoczynkowych, takich jak strefy piknikowe czy miejsca do grillowania, • Brak miejsca do uprawiania nowoczesnych form rekreacji, • Ograniczone możliwości udziału mieszkańców, zwłaszcza młodzieży, w aktywnościach sportowych i rekreacyjnych, • Problemy alkoholizmu, wandalizmu, w tym wśród młodzieży, • Brak szerokiej, różnorodnej i atrakcyjnej oferty kulturalnej dostosowanej do potrzeb różnych grup wiekowych i społecznych, • Ograniczona dostępność przestrzeni przystosowanej do organizacji wydarzeń kulturalnych i społecznych na świeżym powietrzu, • Ograniczone możliwości integracji społecznej w przestrzeni publicznej, • Przestarzała i mało funkcjonalna infrastruktura targowa, niespełniająca współczesnych standardów handlu,

- Brak przestrzeni i wsparcia dla lokalnych producentów, rzemieślników i twórców do prezentacji i sprzedaży swoich wyrobów,
- Bezrobocie długookresowe, ubóstwo,
- Ograniczona promocja lokalnych produktów,
- Niewystarczające wsparcie dla rozwoju lokalnej przedsiębiorczości, w tym brak inicjatyw sprzyjających współpracy gospodarczej i aktywizacji zawodowej mieszkańców,
- Niska jakość infrastruktury pieszej i rowerowej, utrudniająca bezpieczne poruszanie się po miejscowości,
- Niewystarczająca infrastruktura rowerowa,
- Niska świadomość ekologiczna mieszkańców i brak działań edukacyjnych w przestrzeni publicznej.

Cel przedsięwzięcia

Celem przedsięwzięcia jest stworzenie nowoczesnej, atrakcyjnej i dostępnej przestrzeni publicznej w centrum Kotliny, służącej integracji mieszkańców, aktywizacji społecznej, rozwojowi lokalnej przedsiębiorczości oraz poprawie jakości życia. W ramach projektu zaplanowano utworzenie parku miejskiego oraz modernizację targowiska, co umożliwi efektywne zagospodarowanie niezagospodarowanych dotąd terenów. Park stanie się miejscem rekreacji, odpoczynku, edukacji ekologicznej oraz organizacji wydarzeń społecznych i kulturalnych. Zostanie dostosowany do potrzeb osób w różnym wieku i o różnych możliwościach, w tym dzieci, młodzieży, seniorów i osób ze szczególnymi potrzebami. Targowisko zyska nową infrastrukturę, poprawiając warunki handlu i sprzyjając promocji lokalnych produktów oraz wsparciu drobnej przedsiębiorczości. Połączenie funkcji rekreacyjnych, społecznych i gospodarczych w jednej, spójnej przestrzeni wzmocni tożsamość lokalną, poprawi estetykę miejscowości i stworzy nowe możliwości aktywnego uczestnictwa mieszkańców w życiu wspólnoty.

Zakres realizowanych zadań

Celem projektu jest przeprowadzenie kompleksowego zagospodarowania centralnej przestrzeni miejscowości Kotliny poprzez utworzenie parku oraz modernizację targowiska, w wyniku czego powstanie nowoczesna, funkcjonalna i atrakcyjna przestrzeń publiczna służąca rekreacji, integracji społecznej oraz wsparciu lokalnej przedsiębiorczości.

Moduł I: Zielona Przestrzeń Kotliny – Park jako Miejsce Rekreacji, Integracji i Edukacji

Celem Modułu I jest stworzenie nowoczesnej i wielofunkcyjnej przestrzeni rekreacyjno-integracyjnej w centrum Kotliny poprzez utworzenie parku miejskiego odpowiadającego na potrzeby mieszkańców w zakresie wypoczynku, aktywności fizycznej, edukacji ekologicznej oraz integracji społecznej. Przestrzeń ta będzie sprzyjać budowaniu więzi społecznych, aktywizacji lokalnej społeczności oraz wzmacnianiu walorów przyrodniczych i estetycznych miejscowości.

W ramach przedsięwzięcia zaplanowano:

- Zagospodarowanie terenów przeznaczonych pod strefy zielone, rekreacyjne i przestrzeń publiczną,
- Opracowanie koncepcji zagospodarowania parku z uwzględnieniem potrzeb różnych grup użytkowników,
- Realizację prac ziemnych przygotowujących teren pod kolejne etapy inwestycji,

- Nasadzenia zieleni – drzew, krzewów i roślin ozdobnych – wzbogacające bioróżnorodność i mikroklimat,
- Montaż elementów małej architektury: ławek, koszy, stołów, altan, które podniosą komfort korzystania z przestrzeni,
- Budowę ciągów pieszych i wytyczenie alejek dla lepszej dostępności i porządku komunikacyjnego,
- Stworzenie deptaka łączącego kluczowe punkty centrum miejscowości (ul. Ks. Stanisława Rymarkiewicza i ul. Marii Skłodowskiej-Curie),
- Budowę elementów błękitnej infrastruktury poprawiających gospodarowanie wodami opadowymi,
- Utworzenie ścieżki edukacyjno-przyrodniczej z tablicami informacyjnymi, budkami lęgowymi i hotelami dla owadów,
- Budowę strefy piknikowo-grillowej jako miejsca odpoczynku i integracji mieszkańców,
- Powstanie przestrzeni dedykowanej dzieciom – z placem zabaw, strefą sensoryczną oraz małym gajem,
- Przeniesienie i doposażenie placu zabaw i siłowni z terenu targowiska do nowej, bezpieczniejszej lokalizacji,
- Utworzenie nowoczesnego skateparku jako miejsca aktywności młodzieży i promocji sportów alternatywnych,
- Instalację systemu oświetlenia i monitoringu poprawiających bezpieczeństwo użytkowników przestrzeni.

Moduł II: Targowisko – Nowoczesna Przestrzeń dla Lokalnego Handlu

Celem Modułu II jest modernizacja i unowocześnienie targowiska w Kotlinie w taki sposób, aby stało się ono bezpieczną, funkcjonalną i estetyczną przestrzenią handlową wspierającą lokalną przedsiębiorczość oraz promocję produktów regionalnych. Przebudowa targowiska odpowie na potrzeby zarówno sprzedawców, jak i mieszkańców, tworząc przyjazne miejsce do codziennych zakupów oraz sezonowych wydarzeń handlowych.

W ramach realizacji modułu zaplanowano:

- Budowę nowych zadaszonych stanowisk handlowych, zapewniających komfort prowadzenia działalności niezależnie od warunków atmosferycznych,
- Montaż oświetlenia i systemu monitoringu, zwiększających poziom bezpieczeństwa sprzedawców, klientów oraz całej przestrzeni,
- Rozbudowę infrastruktury technicznej poprzez wykonanie przyłączy wodnych i elektrycznych, umożliwiających sprawne i zgodne z potrzebami funkcjonowanie obiektu,
- Wprowadzenie elementów małej architektury (ławki, kosze, pergole, stojaki rowerowe) podnoszących funkcjonalność, estetykę i komfort użytkowania przestrzeni targowej,
- Organizację strefy handlu sezonowego i obwoźnego, która umożliwi elastyczne zagospodarowanie przestrzeni podczas wydarzeń, jarmarków i okresów wzmożonego ruchu turystycznego,

- Budowę zaplecza sanitarnego, w tym ogólnodostępnych toalet, podnoszących standard higieny i wygody dla wszystkich użytkowników,
- Instalację stojaków rowerowych wspierających rozwój infrastruktury rowerowej i promujących zrównoważoną mobilność mieszkańców.

Moduł III: Działania społeczne i kulturalne – integracja, tożsamość i aktywizacja mieszkańców

Celem Modułu III jest wzmocnienie aktywności społecznej i kulturalnej mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez realizację różnorodnych działań integracyjnych, edukacyjnych i promujących lokalną tożsamość. Działania te będą prowadzone w nowo utworzonych oraz zmodernizowanych przestrzeniach publicznych – w szczególności w parku i na targowisku – i mają na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz wspieranie międzypokoleniowej integracji. W ramach modułu planuje się organizację wydarzeń promujących lokalne produkty i tradycje, takich jak jarmarki świąteczne czy kiermasze lokalnych producentów. Przedsięwzięcia te obejmować będą zapewnienie przestrzeni wystawienniczej, zaplecza technicznego, działań promocyjnych oraz ścisłą współpracę z lokalnymi rolnikami, wytwórcami i rzemieślnikami. Działania te przyczynią się nie tylko do promocji dziedzictwa kulturowego, ale także do wsparcia rozwoju lokalnej gospodarki. Duży nacisk położony zostanie również na integrację społeczną poprzez cykliczne imprezy plenerowe, takie jak festyny rodzinne, koncerty i inne wydarzenia kulturalne organizowane w przestrzeni parku, które będą sprzyjać budowaniu więzi sąsiedzkich, aktywizacji mieszkańców i wzmacnianiu tożsamości lokalnej. W celu zwiększenia zaangażowania młodzieży oraz promocji zdrowego i aktywnego stylu życia planuje się organizację zawodów skaterskich z wykorzystaniem nowo powstałej infrastruktury skateparku. Wydarzenia te będą realizowane we współpracy z lokalnymi środowiskami sportowymi, obejmując pełne przygotowanie techniczne, promocję oraz wsparcie organizacyjne. Ważnym elementem modułu będzie również rozwój oferty instytucji kultury poprzez wprowadzenie nowych form aktywności, dostosowanych do potrzeb różnych grup społecznych i wiekowych. Planowane działania będą sprzyjać większemu uczestnictwu mieszkańców w życiu kulturalnym Gminy, pobudzając kreatywność, przedsiębiorczość oraz zaangażowanie w sprawy lokalne. Dodatkowo, istotnym aspektem będzie podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców poprzez realizację działań edukacyjnych i promujących postawy prośrodowiskowe. W tym celu przewiduje się organizację warsztatów ekologicznych, spotkań tematycznych oraz zajęć terenowych dla uczniów lokalnych szkół, z wykorzystaniem nowo powstałej ścieżki ekologicznej. Zajęcia te będą miały na celu przybliżenie zagadnień związanych z ochroną środowiska, segregacją odpadów, bioróżnorodnością oraz zrównoważonym rozwojem, angażując dzieci i młodzież w aktywne odkrywanie i poznawanie przyrody w ich najbliższym otoczeniu. Realizacja Modułu III pozwoli na pełniejsze wykorzystanie potencjału nowej i zmodernizowanej infrastruktury publicznej, odpowiadając tym samym na zidentyfikowane problemy społeczne i kulturalne w obszarze rewitalizacji, w tym brak zróżnicowanej oferty spędzania wolnego czasu, niski poziom integracji i uczestnictwa mieszkańców w życiu wspólnoty lokalnej oraz niewystarczającą świadomość ekologiczną społeczności.

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Działania realizowane w ramach projektu „Nowe serce Kotliny” będą prowadzone z uwzględnieniem potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z zasadami projektowania uniwersalnego. W przestrzeni parku zaplanowano utwardzone alejki o łagodnym nachyleniu, ławki z oparciami i podłokietnikami, altany z odpowiednią przestrzenią manewrową oraz oświetlenie

poprawiające bezpieczeństwo. Przejrzysty układ przestrzeni ułatwi orientację osobom z trudnościami w poruszaniu się. Modernizacja targowiska obejmie zastosowanie nawierzchni antypoślizgowych i bezprogowych, czytelne oznaczenia kierunkowe oraz doświetlenie kluczowych stref, co zapewni wygodny i bezpieczny dostęp dla wszystkich użytkowników. W ramach działań społecznych i kulturalnych zapewniona zostanie dostępność wydarzeń plenerowych poprzez dostosowanie przestrzeni, odpowiednie oznaczenia oraz zapewnienie miejsc siedzących i ciągów komunikacyjnych. Całość inwestycji pozwoli na tworzenie przestrzeni otwartych i dostępnych dla wszystkich mieszkańców, niezależnie od wieku czy poziomu sprawności.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

Cel 1: Społeczność Kotlina – zaangażowana, otwarta, zintegrowana
 Kierunek 1.1. Tworzenie przestrzeni do integracji międzypokoleniowej
 Kierunek 1.2. Wspieranie aktywności społecznej i lokalnych inicjatyw
 Kierunek 1.3. Wzmacnianie zaangażowania mieszkańców w życie wspólnoty
 Kierunek 1.4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
 Cel 2: Kultura, sport i edukacja blisko ludzi – rozwój oferty dla mieszkańców
 Kierunek 2.1. Rozbudowa oferty kulturalnej, edukacyjnej i sportowej
 Kierunek 2.2. Udostępnianie przestrzeni dla wydarzeń społecznych i kulturalnych
 Kierunek 2.4. Prowadzenie edukacji ekologicznej w przestrzeni publicznej
 Cel 3: Kotlin – estetyczna, funkcjonalna i dostępna przestrzeń wspólna
 Kierunek 3.1. Ożywienie gospodarcze centrum Kotlina
 Kierunek 3.2. Tworzenie atrakcyjnych i funkcjonalnych przestrzeni rekreacyjno-wypoczynkowych
 Kierunek 3.3. Zapewnienie dostępności architektonicznej dla wszystkich grup mieszkańców
 Kierunek 3.4. Poprawa estetyki otoczenia i zaadaptowanie istniejących budynków na cele społeczno-kulturalne
 Kierunek 3.5. Poprawa jakości środowiska przyrodniczego, w tym rozwój zielono-błękitnej infrastruktury

Ramy realizacji przedsięwzięcia

Szacowana wartość przedsięwzięcia	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Moduł I: 10 000 000 zł Moduł II: 2 500 000 zł Moduł III: 650 000 zł łącznie: 13 150 000 zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	Moduł I: 2026-2029 Moduł II: 2026-2029 Moduł III: 2029-2035

Prognozowane rezultaty

Wskaźniki produktu	Wartość
Powierzchnia zagospodarowanych terenów	22 000 m ²
Liczba elementów małej architektury	20 szt.
Liczba nowo posadzonych drzew	50 szt.
Liczba nowo wybudowanych stanowisk handlowych	6 szt.
Wskaźniki rezultatu	Wartość

Liczba sprzedawców korzystających z infrastruktury	30 osób/rok
Liczba mieszkańców korzystających z parku	1 000 os./rok
Liczba mieszkańców korzystających z targowiska	800 os./rok
Sposób oceny prognozowanych rezultatów	
Według karty oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

Tabela 15 Opis projektu zintegrowanego nr 3

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 3
Dworzec z historią – przestrzeń z przyszłością – modernizacja budynku starego dworca PKP w Kotlinie
Nazwa wnioskodawcy
Gmina Kotlin
Potencjalni partnerzy
Organizacje pozarządowe, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kotlinie, instytucje kultury
Lokalizacja przedsięwzięcia
Budynek dworca PKP przy ul. Jana Kochanowskiego wraz z otoczeniem – na obszarze rewitalizacji (działki nr 709/3, 709/4)
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
• Zły stan techniczny istniejących obiektów użyteczności publicznej, • Brak oferty zajęć i aktywności dostosowanej do potrzeb seniorów, • Ograniczone możliwości rozwoju oferty kulturalnej na poziomie lokalnym, • Niedostatek dostępnych przestrzeni do spotkań, integracji i wspólnych działań mieszkańców, • Budynki o niskiej efektywności energetycznej, generujące wysokie koszty utrzymania, • Niska estetyka przestrzeni publicznych, wpływająca negatywnie na wizerunek miejscowości, • Niedostatecznie rozwinięta infrastruktura komunikacyjna, w tym ciągi piesze i rowerowe, • Brak poczucia bezpieczeństwa na drogach lokalnych i w przestrzeni publicznej, • Niskie poczucie bezpieczeństwa wśród mieszkańców ze względu na akty wandalizmu, • Brak silnej identyfikacji mieszkańców z miejscem zamieszkania i niewystarczająco rozwinięta tożsamość lokalna.
Cel przedsięwzięcia
Celem przedsięwzięcia jest kompleksowa modernizacja i adaptacja budynku starego dworca PKP w Kotlinie oraz jego otoczenia, w celu stworzenia dostępnej i wielofunkcyjnej przestrzeni społeczno-kulturalnej, służącej integracji mieszkańców, aktywizacji seniorów oraz wzmocnieniu lokalnej tożsamości. Realizacja inwestycji umożliwi nadanie nowej funkcji zdegradowanemu obiektowi oraz ożywienie przestrzeni publicznej poprzez utworzenie Klubu Seniora, kawiarni z wystawą historyczną, a także bezpiecznej i estetycznej przestrzeni wokół budynku. Przedsięwzięcie przyczyni się do zwiększenia dostępności infrastruktury dla wszystkich grup społecznych, poprawy estetyki i bezpieczeństwa otoczenia, a także do aktywizacji społeczności lokalnej poprzez rozwój oferty kulturalnej i obywatelskiej.
Zakres realizowanych zadań

Celem niniejszego przedsięwzięcia jest przywrócenie funkcji użytkowej zdegradowanemu budynkowi starego dworca PKP w Kotlinie poprzez jego modernizację i adaptację do potrzeb społecznych, kulturalnych i edukacyjnych, z jednoczesnym zwiększeniem efektywności energetycznej, dostosowaniem obiektu do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami oraz promocją lokalnej historii i tożsamości.

Moduł I: Dworzec społeczności – adaptacja starego dworca

Moduł I ma na celu nadanie nowych funkcji zdegradowanemu budynkowi starego dworca PKP w Kotlinie poprzez jego kompleksową modernizację i przystosowanie do potrzeb społecznych oraz kulturalnych.

Przewiduje się realizację następujących działań:

- opracowanie projektu techniczno-funkcjonalnego, który zapewni optymalne wykorzystanie przestrzeni i dostosowanie obiektu do planowanych funkcji,
- remont dachu, elewacji oraz stolarki okiennej i drzwiowej budynku,
- uporządkowanie terenu wokół obiektu,
- modernizację i adaptację istniejącej rampy w celu zwiększenia dostępności oraz poprawy estetyki,
- przystosowanie wnętrza budynku do pełnienia funkcji Klubu Seniora, kawiarni oraz przestrzeni wystawienniczej związanej z historią Kotlina, co pozwoli na stworzenie miejsca spotkań, integracji i aktywności społecznej mieszkańców.

Moduł II: Otoczenie z klimatem – funkcjonalna przestrzeń spotkań

Moduł II ma na celu poprawę funkcjonalności, dostępności i estetyki przestrzeni publicznej wokół budynku starego dworca PKP w Kotlinie. Przewiduje się realizację następujących działań:

- budowę ścieżki rowerowej wzdłuż ul. Kochanowskiego w celu poprawy bezpieczeństwa ruchu i zachęcenia mieszkańców do korzystania z ekologicznych form transportu,
- instalację stojaków rowerowych umożliwiających bezpieczne parkowanie rowerów przez mieszkańców i odwiedzających,
- montaż oświetlenia oraz systemu monitoringu w celu zwiększenia bezpieczeństwa użytkowników przestrzeni publicznej,
- utworzenie strefy wypoczynkowej z ogródkiem letnim przy budynku dworca, sprzyjającej integracji mieszkańców oraz podnoszącej atrakcyjność przestrzeni w sezonie letnim.

Moduł III: Kolej na integrację – przestrzeń spotkań, historii i aktywności seniorów

Moduł III ma na celu rozwój oferty społecznej i kulturalnej poprzez stworzenie w budynku zmodernizowanego dworca PKP funkcjonalnej przestrzeni dedykowanej integracji międzypokoleniowej, aktywizacji seniorów oraz promocji lokalnego dziedzictwa. W ramach modułu utworzony zostanie Klub Seniora – miejsce spotkań, zajęć i warsztatów, które odpowiada na potrzeby starszych mieszkańców i umożliwia im aktywne uczestnictwo w życiu lokalnej wspólnoty. Przestrzeń ta sprzyjać będzie także współpracy międzypokoleniowej i budowaniu więzi społecznych. Integralną częścią nowej oferty będzie kawiarnia z wystawą poświęconą historii Kotlina, stanowiąca przestrzeń codziennych spotkań, odpoczynku i refleksji nad lokalną tożsamością. Dodatkowo powołana zostanie Rada Seniorów – organ doradczo-inicjatywny, reprezentujący interesy osób starszych i wspierający ich udział w życiu publicznym.

Budynek dworca kolejowego przy ul. Kochanowskiego ujęty został w gminnej ewidencji zabytków, w związku z czym działania adaptacyjne powinny być prowadzone z poszanowaniem oryginalnych detali architektonicznych oraz historycznej charakterystyki obiektu.

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Realizacja projektu uwzględnia potrzeby osób ze szczególnymi potrzebami na każdym etapie działań. W ramach adaptacji budynku starego dworca PKP (Moduł I) przewidziano modernizację rampy zewnętrznej oraz odpowiednie dostosowanie układu wnętrza, co zapewni wygodne i bezpieczne korzystanie z obiektu przez osoby z ograniczoną mobilnością, w tym seniorów. W zagospodarowaniu otoczenia (Moduł II) zaplanowano wykonanie ścieżek i stref wypoczynkowych z nawierzchnią bezprogową, co zwiększy dostępność i bezpieczeństwo przestrzeni publicznej. W ramach działań społeczno-kulturalnych (Moduł III) wszystkie aktywności – w tym zajęcia Klubu Seniora i wydarzenia lokalne – będą odbywać się w przestrzeni pozbawionej barier, z możliwością udziału osób o różnych potrzebach, co sprzyjać będzie integracji i równości dostępu do oferty.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

Cel 1: Społeczność Kotlina – zaangażowana, otwarta, zintegrowana
 Kierunek 1.1. Tworzenie przestrzeni do integracji międzypokoleniowej
 Kierunek 1.2. Wspieranie aktywności społecznej i lokalnych inicjatyw
 Kierunek 1.4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
 Kierunek 1.5. Odbudowa i pielęgnowanie lokalnej tożsamości
 Cel 2: Kultura, sport i edukacja blisko ludzi – rozwój oferty dla mieszkańców
 Kierunek 2.1. Rozbudowa oferty kulturalnej, edukacyjnej i sportowej
 Kierunek 2.2. Udostępnianie przestrzeni dla wydarzeń społecznych i kulturalnych
 Kierunek 2.3. Wsparcie organizacji pozarządowych i grup nieformalnych
 Cel 3: Kotlin – estetyczna, funkcjonalna i dostępna przestrzeń wspólna
 Kierunek 3.1. Ożywienie gospodarcze centrum Kotlina
 Kierunek 3.2. Tworzenie atrakcyjnych i funkcjonalnych przestrzeni rekreacyjno-wypoczynkowych
 Kierunek 3.3. Zapewnienie dostępności architektonicznej dla wszystkich grup mieszkańców
 Kierunek 3.4. Poprawa estetyki otoczenia i zaadaptowanie istniejących budynków na cele społeczno-kulturalne
 Kierunek 3.5. Poprawa jakości środowiska przyrodniczego, w tym rozwój zielono-błękitnej infrastruktury

Ramy realizacji przedsięwzięcia

Szacowana wartość przedsięwzięcia	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Moduł I: 6 000 000 zł Moduł II: 1 000 000 zł Moduł III: 900 000 zł Łącznie: 7 900 000 zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	Moduł I: 2026-2029 Moduł II: 2027-2029 Moduł III: 2030-2035
Prognozowane rezultaty	
Wskaźniki produktu	Wartość
Powierzchnia zagospodarowanych terenów	1 200 m ²
Liczba zrewitalizowanych obiektów	1 szt.

Wskaźniki rezultatu	Wartość
Liczba wydarzeń organizowanych w zrewitalizowanych obiekcie	2 spotkania/miesiąc
Liczba uczestników wydarzeń organizowanych w oparciu o zrewitalizowaną przestrzeń	15 os./spotkanie
Sposób oceny prognozowanych rezultatów	
Według karty oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

Tabela 16 Opis projektu zintegrowanego nr 4

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 4
Nowa melodia organistówki – modernizacja budynku i ogrodu dawnej organistówki
Nazwa wnioskodawcy
Parafia pw. św. Kazimierza w Kotlinie
Potencjalni partnerzy
Gmina Kotlin, organizacje pozarządowe
Lokalizacja przedsięwzięcia
Budynek dawnej organistówki przy ul. Stanisława Staszica (część działki nr 949)
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
• Zły stan techniczny budynku dawnej organistówki, zagrażający jego dalszemu użytkowaniu, • Postępująca degradacja elementów konstrukcyjnych i wykończeniowych, w tym dachu, elewacji oraz stolarki okiennej i drzwiowej, • Niedostateczna izolacja termiczna budynku, skutkująca stratami ciepła i niską efektywnością energetyczną, • Brak działań zabezpieczających obiekt zabytkowy przed dalszą degradacją i utratą wartości użytkowej, • Niedobór przestrzeni do prowadzenia działań społecznych, edukacyjnych i kulturalnych na poziomie lokalnym, • Brak wielofunkcyjnych sal spotkań sprzyjających integracji i rozwojowi inicjatyw oddolnych, • Niski poziom integracji społecznej oraz brak miejsc sprzyjających budowaniu relacji międzypokoleniowych, • Postępujący zanik więzi społecznych i niewystarczające działania na rzecz zachowania lokalnych tradycji, • Ograniczona oferta działań społeczno-kulturalnych łączących różne grupy wiekowe, w szczególności młodzież i seniorów.
Cel przedsięwzięcia
Celem przedsięwzięcia jest modernizacja budynku dawnej organistówki oraz zagospodarowanie jego otoczenia w taki sposób, aby stworzyć dostępne, przyjazne i wielofunkcyjne miejsce służące integracji mieszkańców, rozwojowi lokalnych inicjatyw oraz wzmacnianiu relacji międzypokoleniowych. Zabytkowy obiekt zostanie przystosowany do pełnienia nowych funkcji społecznych, edukacyjnych i kulturalnych, a otaczający go ogródek stanie się przestrzenią wspólnego wypoczynku i wydarzeń plenerowych. Przedsięwzięcie przyczyni się do odbudowy więzi lokalnych, aktywizacji różnych grup wiekowych oraz zachowania i promowania dziedzictwa kulturowego Gminy.

Zakres realizowanych zadań

Celem niniejszego przedsięwzięcia jest przywrócenie wartości użytkowej i energetycznej zabytkowemu budynkowi dawnej organistówki, jego dostosowanie do potrzeb społeczności lokalnej oraz stworzenie przestrzeni sprzyjającej integracji międzypokoleniowej, rozwojowi działań kulturalnych i wzmacnianiu więzi społecznych.

Moduł I: Organistówka wraca do gry – nowe funkcje dla historycznego budynku

Moduł I ma na celu poprawę stanu technicznego, efektywności energetycznej oraz funkcjonalności budynku dawnej organistówki.

Przewiduje się realizację następujących działań:

- remont dachu, elewacji oraz stolarki okiennej i drzwiowej,
- modernizację i uszczelnienie stropu w celu zwiększenia izolacyjności termicznej i ochrony konstrukcji,
- utworzenie wielofunkcyjnych sal do organizacji spotkań, warsztatów, wydarzeń kulturalnych i działań edukacyjnych dla lokalnej społeczności.

Moduł II: Zielona Przestrzeń Spotkań – ogród integracji i wypoczynku

Moduł II ma na celu stworzenie przyjaznej, dostępnej i estetycznej przestrzeni wokół dawnej organistówki, która będzie sprzyjać integracji mieszkańców, relaksowi i organizacji wydarzeń plenerowych.

Przewiduje się realizację następujących działań:

- zagospodarowanie ogródka poprzez montaż elementów małej architektury (ławki, stoły, pergole),
- utworzenie zielonych stref wypoczynkowych z nasadzeniami roślin ozdobnych,
- wydzielenie przestrzeni do prowadzenia warsztatów i spotkań na świeżym powietrzu,
- wykonanie bezpiecznej, utwardzonej nawierzchni umożliwiającej dostęp osobom o ograniczonej mobilności,
- montaż dekoracyjnego oświetlenia poprawiającego bezpieczeństwo i walory estetyczne ogrodu po zmroku.

Moduł III: Spotkajmy się w organistówce – działania, które łączą

W ramach modułu planuje się organizację wydarzeń świątecznych i integracyjnych z udziałem młodzieży i seniorów, które stanowić będą przestrzeń do budowania wzajemnych relacji, wymiany doświadczeń i rozwijania dialogu międzypokoleniowego. Spotkania te odbywać się będą zarówno wewnątrz budynku organistówki, jak i w przyległym ogrodzie, w zależności od charakteru wydarzenia i pory roku. Dodatkowo przewiduje się organizację spotkań tematycznych – m.in. rękodzielniczych czy religijnych – które będą łączyć elementy edukacji, tradycji i twórczej aktywności. Część działań opierać się będzie na współpracy mieszkańców przy planowaniu i realizacji wydarzeń, co dodatkowo wzmocni ich zaangażowanie i poczucie przynależności do lokalnej wspólnoty. Działania te przyczynią się do integracji społecznej, aktywizacji osób starszych i młodszych, kultywowania lokalnych zwyczajów oraz budowania trwałych relacji opartych na wzajemnym szacunku i współdziałaniu.

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

W ramach realizacji przedsięwzięcia przewidziano działania mające na celu zapewnienie dostępności architektonicznej oraz informacyjno-komunikacyjnej dla osób ze szczególnymi potrzebami. Planuje się wykonanie utwardzonych, bezprogowych nawierzchni oraz dostosowanie szerokości przejść i wejść, co umożliwi swobodne poruszanie się osobom z ograniczoną mobilnością. W budynku powstaną przestrzenie o odpowiednim układzie funkcjonalnym, umożliwiające bezpieczne manewrowanie wózkami oraz wygodne korzystanie z pomieszczeń przez osoby starsze i z niepełnosprawnościami. Elementy małej architektury będą projektowane z myślą o komforcie użytkowników w różnym wieku i o różnych potrzebach. Wszystkie działania prowadzone będą zgodnie z zasadami projektowania uniwersalnego.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

Cel 1: Społeczność Kotlina – zaangażowana, otwarta, zintegrowana
 Kierunek 1.1. Tworzenie przestrzeni do integracji międzypokoleniowej
 Kierunek 1.2. Wspieranie aktywności społecznej i lokalnych inicjatyw
 Kierunek 1.3. Wzmacnianie zaangażowania mieszkańców w życie wspólnoty
 Kierunek 1.5. Odbudowa i pielęgnowanie lokalnej tożsamości
 Cel 2: Kultura, sport i edukacja blisko ludzi – rozwój oferty dla mieszkańców
 Kierunek 2.1. Rozbudowa oferty kulturalnej, edukacyjnej i sportowej
 Kierunek 2.2. Udostępnianie przestrzeni dla wydarzeń społecznych i kulturalnych
 Kierunek 2.3. Wsparcie organizacji pozarządowych i grup nieformalnych
 Cel 3: Kotlin – estetyczna, funkcjonalna i dostępna przestrzeń wspólna
 Kierunek 3.2. Tworzenie atrakcyjnych i funkcjonalnych przestrzeni rekreacyjno-wypoczynkowych
 Kierunek 3.3. Zapewnienie dostępności architektonicznej dla wszystkich grup mieszkańców
 Kierunek 3.4. Poprawa estetyki otoczenia i zaadaptowanie istniejących budynków na cele społeczno-kulturalne
 Kierunek 3.5. Poprawa jakości środowiska przyrodniczego, w tym rozwój zielono-błękitnej infrastruktury

Ramy realizacji przedsięwzięcia

Szacowana wartość przedsięwzięcia	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Moduł I: 5 000 000 zł Moduł II: 500 000 zł Moduł III: 500 000 zł Łącznie: 6 000 000 zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	Moduł I: 2026-2030 Moduł II: 2027-2029 Moduł III: 2030-2035

Prognozowane rezultaty

Wskaźniki produktu	Wartość
Liczba obiektów poddanych rewitalizacji	1
Powierzchnia zagospodarowanych terenów	500 m ²
Wskaźniki rezultatu	Wartość
Liczba wydarzeń organizowanych przy zrewitalizowanych obiektach	15/rok
Liczba uczestników wydarzeń organizowanych w oparciu o zrewitalizowaną przestrzeń	15 os./wydarzenie

Sposób oceny prognozowanych rezultatów

Według karty oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

Tabela 17 Opis projektu zintegrowanego nr 5

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 5
Zielony ślad cegielni – powrót Glinianek
Nazwa wnioskodawcy
Gmina Kotlin
Potencjalni partnerzy
PZW Kotlin
Lokalizacja przedsięwzięcia
Teren zielony przy ul. 15 sierpnia (działki nr 356/1, 356/2, 258, 349, 350, 5162/2)
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
• Zaniedbany stan techniczny i estetyczny terenu wokół stawu „Glinianki”, ograniczający jego funkcje społeczne i rekreacyjne, • Brak elementów infrastruktury sprzyjających aktywnemu wypoczynkowi i integracji mieszkańców, • Niedobór ogólnodostępnych przestrzeni do działań społecznych, edukacyjnych i kulturalnych na poziomie lokalnym, • Niski poziom poczucia bezpieczeństwa wynikający z braku oświetlenia i infrastruktury porządkowej, • Niska dostępność przestrzeni publicznej dla osób z niepełnosprawnościami i ograniczoną mobilnością, • Zjawiska aspołeczne, takie jak zaśmiecanie i spożywanie alkoholu w przestrzeni publicznej, • Niski poziom świadomości ekologicznej i brak edukacji przyrodniczej w przestrzeni wspólnej, • Niewystarczające działania na rzecz ochrony bioróżnorodności i poprawy jakości środowiska przyrodniczego, • Brak miejsca sprzyjającego budowaniu lokalnej tożsamości i poznawaniu historii lokalnej, • Ograniczona oferta wydarzeń rekreacyjnych i integracyjnych łączących różne grupy wiekowe.
Cel przedsięwzięcia
Celem przedsięwzięcia jest uporządkowanie i zagospodarowanie terenu zielonego wokół stawu „Glinianki” w taki sposób, aby stworzyć dostępne, przyjazne i estetyczne miejsce sprzyjające rekreacji, integracji społecznej oraz aktywnemu wypoczynkowi mieszkańców. Przestrzeń ta zostanie przystosowana do potrzeb osób w różnym wieku, w tym osób o ograniczonej mobilności, oraz wzbogacona o elementy podkreślające dziedzictwo historyczne związane z dawną cegielnią. Realizacja przedsięwzięcia przyczyni się do poprawy jakości życia lokalnej społeczności, zwiększenia atrakcyjności obszaru rewitalizacji oraz budowania więzi międzypokoleniowych i poczucia wspólnoty. Projekt pozwoli również na wzmocnienie świadomości ekologicznej i lokalnej tożsamości poprzez działania edukacyjne i uporządkowanie cennych przyrodniczo terenów zielonych.
Zakres realizowanych zadań
Celem niniejszego przedsięwzięcia jest uporządkowanie i zagospodarowanie terenu zielonego wokół stawu „Glinianki”, jego dostosowanie do potrzeb społeczności lokalnej oraz stworzenie przestrzeni

sprzyjającej rekreacji, edukacji przyrodniczej, integracji międzypokoleniowej oraz budowaniu więzi mieszkańców z lokalnym dziedzictwem.

Moduł I: Glinianki – infrastruktura, która łączy

Moduł I ma na celu poprawę jakości i funkcjonalności przestrzeni poprzez realizację działań inwestycyjnych w zakresie infrastruktury rekreacyjnej i bezpieczeństwa.

Przewiduje się realizację następujących działań:

- wytyczenie i budowa utwardzonych ścieżek spacerowych oraz kładek rekreacyjnych wokół stawu,
- stworzenie punktów widokowych, w tym wieży obserwacyjnej umożliwiającej podziwianie krajobrazu i ekosystemu zbiornika,
- zagospodarowanie miejsc wypoczynku – montaż ławek, koszy na odpady, altan oraz zadaszanej strefy piknikowej,
- instalację systemu oświetlenia terenu oraz monitoringu wizyjnego zwiększających bezpieczeństwo i dostępność przestrzeni po zmroku,
- wydzielenie stanowisk wędkarskich oraz wykonanie bezpiecznych zejść do wody, umożliwiających korzystanie ze stawu w celach rekreacyjnych i edukacyjnych,

Moduł II: Zielona Przestrzeń Natury – działania ekologiczne i edukacyjne

Moduł II ma na celu wzmocnienie walorów przyrodniczych stawu i jego otoczenia, poprawę estetyki oraz kształtowanie postaw proekologicznych wśród mieszkańców.

Przewiduje się realizację następujących działań:

- wykonanie umocnień naturalnych i zabezpieczeń brzegów w formie ekologicznych konstrukcji retencyjnych chroniących przed erozją,
- przeprowadzenie nasadzeń roślinności liściastej i krzewiastej, a także roślin wodnych i bagiennych w celu zwiększenia bioróżnorodności,
- oczyszczenie dna stawu oraz stworzenie strefy ochrony roślin przybrzeżnych,
- przygotowanie tablic edukacyjnych prezentujących lokalne gatunki flory i fauny oraz historię cegielni i powstania zbiornika,

Moduł III: Glinianki – przestrzeń spotkań i integracji

W ramach modułu przewiduje się organizację cyklicznych wydarzeń plenerowych, takich jak pikniki rodzinne, festyny tematyczne, warsztaty przyrodnicze, spotkania edukacyjne oraz animacje skierowane do dzieci, młodzieży i seniorów. Wydarzenia te realizowane będą z wykorzystaniem przygotowanej infrastruktury rekreacyjnej i edukacyjnej – w tym ścieżek spacerowych, miejsc wypoczynku, punktów widokowych i stref aktywności. Planowane inicjatywy będą łączyć elementy edukacji ekologicznej, promocji zdrowego stylu życia oraz odkrywania historii związanej z dawną cegielnią. Dodatkowo działania modułu obejmą wspólne akcje porządkowe i pielęgnacyjne terenu, które angażować będą mieszkańców w troskę o wspólną przestrzeń. Realizacja modułu przyczyni się do integracji społecznej, aktywizacji różnych grup wiekowych, wzmacniania poczucia odpowiedzialności za otoczenie oraz budowania trwałych relacji opartych na współpracy i wzajemnym szacunku.

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

W ramach realizacji przedsięwzięcia przewidziano działania mające na celu zapewnienie dostępności architektonicznej oraz informacyjno-komunikacyjnej dla osób ze szczególnymi potrzebami. Planuje się wykonanie utwardzonych, bezprogowych nawierzchni ciągów pieszych i stref wypoczynkowych, co umożliwi swobodne i bezpieczne poruszanie się osobom z ograniczoną mobilnością, rodzicom z wózkami oraz seniorom. Ścieżki spacerowe i miejsca odpoczynku będą zaprojektowane z uwzględnieniem odpowiedniej szerokości i łagodnych spadków terenu. Elementy małej architektury, takie jak ławki, altany czy tablice informacyjne, zostaną rozmieszczone i oznakowane w sposób ułatwiający ich użytkowanie osobom w różnym wieku i o różnym poziomie sprawności. Przewiduje się również zastosowanie kontrastowych oznaczeń wizualnych oraz czytelnych informacji, które wspomogą osoby z ograniczeniami wzroku. Oświetlenie terenu zostanie zaprojektowane tak, aby poprawić orientację i bezpieczeństwo po zmroku. Wszystkie działania prowadzone będą zgodnie z zasadami projektowania uniwersalnego, tak aby przestrzeń „Glinianek” była w pełni dostępna i komfortowa dla wszystkich mieszkańców.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

Cel 1: Społeczność Kotlina – zaangażowana, otwarta, zintegrowana
 Kierunek 1.1. Tworzenie przestrzeni do integracji międzypokoleniowej
 Kierunek 1.2. Wspieranie aktywności społecznej i lokalnych inicjatyw
 Kierunek 1.3. Wzmacnianie zaangażowania mieszkańców w życie wspólnoty
 Kierunek 1.4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
 Kierunek 1.5. Odbudowa i pielęgnowanie lokalnej tożsamości
 Cel 2: Kultura, sport i edukacja blisko ludzi – rozwój oferty dla mieszkańców
 Kierunek 2.1. Rozbudowa oferty kulturalnej, edukacyjnej i sportowej
 Kierunek 2.2. Udostępnianie przestrzeni dla wydarzeń społecznych i kulturalnych
 Kierunek 2.4. Prowadzenie edukacji ekologicznej w przestrzeni publicznej
 Cel 3: Kotlin – estetyczna, funkcjonalna i dostępna przestrzeń wspólna
 Kierunek 3.2. Tworzenie atrakcyjnych i funkcjonalnych przestrzeni rekreacyjno-wypoczynkowych
 Kierunek 3.3. Zapewnienie dostępności architektonicznej dla wszystkich grup mieszkańców
 Kierunek 3.5. Poprawa jakości środowiska przyrodniczego, w tym rozwój zielono-błękitnej infrastruktury

Ramy realizacji przedsięwzięcia

Szacowana wartość przedsięwzięcia	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Moduł I: 3 500 000 zł Moduł II: 1 000 000 zł Moduł III: 500 000 zł Łącznie: 5 000 000 zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	Moduł I: 2026-2029 Moduł II: 2028-2030 Moduł III: 2030-2035

Prognozowane rezultaty

Wskaźniki produktu	Wartość
Długość wybudowanych lub zmodernizowanych ścieżek	500 m.b.
Liczba tablic edukacyjnych ustawionych na terenie	10 szt.

Wskaźniki rezultatu	Wartość
Liczba wydarzeń organizowanych przy zrewitalizowanej przestrzeni	8/rok
Liczba osób korzystających z przestrzeni rekreacyjnej	450 os./rok
Sposób oceny prognozowanych rezultatów	
Według karty oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

6.2. CHARAKTERYSTYKA POZOSTAŁYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

Tabela 18 Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

PRZEDSIĘWZIĘCIE UZUPEŁNIAJĄCE NR 1
Termomodernizacja z integracją – renowacja budynku starej szkoły
Podmiot realizujący
Wspólnota mieszkaniowa przy ul. ks. Stanisława Rymarkiewicza 4 w Kotlinie
Lokalizacja
Budynek dawnej szkoły przy ul. Ks. Stanisława Rymarkiewicza 4 – na obszarze rewitalizacji (działka nr 947)
Charakterystyka przedsięwzięcia
Przedsięwzięcie ma na celu poprawę efektywności energetycznej budynku starej szkoły, który obecnie pełni funkcję mieszkalną oraz stwórzono wokół niego funkcjonalną i dostępną przestrzeń sprzyjającą integracji społecznej i komfortowi użytkownika. W ramach realizacji zaplanowano przeprowadzenie kompleksowej termomodernizacji obiektu, obejmującej ocieplenie zewnętrzne, modernizację systemu grzewczego oraz wymianę stolarki drzwiowej. Działania te przyczynią się do poprawy bilansu energetycznego budynku, zmniejszenia kosztów eksploatacyjnych oraz zwiększenia komfortu korzystania z obiektu przez mieszkańców. Dodatkowo przewiduje się zagospodarowanie terenu wokół szkoły – w tym poprawę jakości nawierzchni, uporządkowanie przestrzeni parkingowej oraz stworzenie strefy integracyjnej wyposażonej w elementy małej architektury i małej retencji. Przestrzeń ta umożliwi prowadzenie spotkań sąsiedzkich i lokalnych inicjatyw oraz stworzy warunki do odpoczynku i wspólnego spędzania czasu. Projekt będzie realizowany z poszanowaniem zabytkowego charakteru budynku oraz zasad projektowania uniwersalnego, zapewniającego dostępność dla wszystkich użytkowników – niezależnie od wieku czy poziomu sprawności.
Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji
Realizacja przedsięwzięcia wpłynie na realizację następujących celów i kierunków działań: Cel 1: Społeczność Kotliny – zaangażowana, otwarta, zintegrowana Kierunek 1.1. Tworzenie przestrzeni do integracji międzypokoleniowej Kierunek 1.2. Wspieranie aktywności społecznej i lokalnych inicjatyw Kierunek 1.3. Wzmacnianie zaangażowania mieszkańców w życie wspólnoty Cel 2: Kultura, sport i edukacja blisko ludzi – rozwój oferty dla mieszkańców Kierunek 2.2. Udostępnianie przestrzeni dla wydarzeń społecznych i kulturalnych Cel 3: Kotlin – estetyczna, funkcjonalna i dostępna przestrzeń wspólna

Kierunek 3.2. Tworzenie atrakcyjnych i funkcjonalnych przestrzeni rekreacyjno-wypoczynkowych
Kierunek 3.3. Zapewnienie dostępności architektonicznej dla wszystkich grup mieszkańców
Kierunek 3.4. Poprawa estetyki otoczenia i zaadaptowanie istniejących budynków na cele społeczno-kulturalne
Kierunek 3.5. Poprawa jakości środowiska przyrodniczego, w tym rozwój zielono-błękitnej infrastruktury

Szacowane koszty przedsięwzięcia uzupełniającego

3 000 000 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z prowadzonego naboru przedsięwzięć.

7. OPIS SPOSOBU REALIZACJI PRZEZ GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Kotlin ma przede wszystkim wymiar lokalny. Dokument odpowiada na problemy zidentyfikowane na całym obszarze rewitalizacji, kreując tym samym rozwój na poziomie jednostki samorządu terytorialnego, jaką jest Gmina Kotlin.

W poniższej tabeli przedstawiono opis sposobu realizacji poszczególnych dokumentów strategicznych na poziomie regionalnym i lokalnym poprzez przewidziane do realizacji w Gminnym Programie Rewitalizacji działania wraz odpowiadającymi im celami i kierunkami działań rewitalizacyjnych.

Tabela 19 Opis dokumentów strategicznych gminy realizowanych przez Gminny Program Rewitalizacji

Dokumenty na poziomie regionalnym
Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030
W dokumencie nakreślono wizję regionu: <i>Wielkopolska w 2030 roku to region przodujący w kraju, liczący się w Europie i szanujący jej uniwersalne wartości, świadomy swojego dziedzictwa przyrodniczego i cywilizacyjnego, spójny, zrównoważony i dostępny terytorialnie, otwarty na nowe idee i ludzi, silny nowoczesną gospodarką, aspiracjami i wiedzą swoich mieszkańców, zapewniający im bardzo dobre warunki do życia, pracy i wypoczynku na całym obszarze województwa.</i> Sformułowana została również misja, charakteryzująca elementarne wartości jakie przyświecają samorządowi województwa: <i>Samorząd Województwa umacnia krajową i europejską pozycję Wielkopolski, rozwija jej potencjał społeczny i gospodarczy, podnosi poziom życia mieszkańców oraz dba o środowisko przyrodnicze i dziedzictwo kulturowe regionu dla dobra jego obecnych i przyszłych pokoleń w myśl zasady zrównoważonego rozwoju.</i> Celem zapewnienia efektywności procesów rozwojowych przyjęto również model rozwoju: Rozwój Wielkopolski przebiega według modelu funkcjonalnego, zakładającego zrównoważony terytorialnie rozwój regionu, wzajemnie korzystne relacje zarówno w przestrzeni, jak i w układzie sfer gospodarczych i społecznych, a także powiązania międzyinstytucjonalne i partnerskie współdziałanie. Wśród zaplanowanych pakietów działań w ramach 4. celu strategicznego Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem, sformułowano cel operacyjny 4.2. Wzmocnienie mechanizmów koordynacji i rozwoju, z którym Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Kotlin do roku 2035 wykazuje spójność w zakresie zaplanowanego pakietu działań Rewitalizacja obszarów zdegradowanych. Jak wskazano w Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego 2030+ wsparcie przez rewitalizację oznacza wsparcie w rozwiązywaniu problemów zdiagnozowanych na zdegradowanym obszarze, bez względu czy znajduje się on w dużym czy małym mieście, w gminie miejskiej czy wiejskiej. Rewitalizacja jest procesem i jednocześnie wieloaspektowym instrumentem wyprowadzania ze stanu kryzysowego.

Podstawowe regulacje:	GPR realizuje wyszczególnione cele w przedsięwzięciach:	Realizowane cele i kierunki rewitalizacji:
Cel 1. WZROST GOSPODARCZY WIELKOPOLSKI BAZUJĄCY NA WIEDZY SWOICH MIESZKAŃCÓW 1.1 Zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu <u>1.2 Wzrost aktywności zawodowej i utrzymanie wysokiej jakości zatrudnienia</u> 1.3 Wzrost i poprawa wykorzystania kapitału ludzkiego na rynku pracy	PZ nr 1, PZ nr 2.	CEL 3: Kotlin – estetyczna, funkcjonalna i dostępna przestrzeń wspólna Kierunek 3.1. Ożywienie gospodarcze centrum Kotliny
Cel 2. ROZWÓJ SPOŁECZNY WIELKOPOLSKI OPARTY NA ZASOBACH MATERIALNYCH I NIEMATERIALNYCH REGIONU <u>2.1 Rozwój Wielkopolski świadomy demograficznie</u> <u>2.2 Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniom</u> <u>2.3 Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu</u>	PZ nr 1, PZ nr 2, PZ nr 3, PZ nr 4, PZ nr 5, PU nr 1.	CEL 1: Społeczność Kotliny – zaangażowana, otwarta, zintegrowana Kierunek 1.1. Tworzenie przestrzeni do integracji międzypokoleniowej Kierunek 1.2. Wspieranie aktywności społecznej i lokalnych inicjatyw Kierunek 1.3. Wzmacnianie zaangażowania mieszkańców w życie wspólnoty Kierunek 1.4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu Kierunek 1.5. Odbudowa i pielęgnowanie lokalnej tożsamości CEL 2: Kultura, sport i edukacja blisko ludzi – rozwój oferty dla mieszkańców Kierunek 2.1. Rozbudowa oferty kulturalnej, edukacyjnej i sportowej Kierunek 2.2. Udostępnienie przestrzeni dla wydarzeń społecznych i kulturalnych Kierunek 2.3. Wsparcie organizacji pozarządowych i grup nieformalnych

		CEL 3: Kotlin – estetyczna, funkcjonalna i dostępna przestrzeń wspólna Kierunek 3.2. Tworzenie atrakcyjnych i funkcjonalnych przestrzeni rekreacyjno-wypoczynkowych Kierunek 3.3. Zapewnienie dostępności architektonicznej dla wszystkich grup mieszkańców Kierunek 3.4. Poprawa estetyki otoczenia i zaadaptowanie istniejących budynków na cele społeczno-kulturalne
Cel 3. ROZWÓJ INFRASTRUKTURY Z POSZANOWANIEM ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO WIELKOPOLSKI <u>3.1 Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa</u> <u>3.2 Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski</u> <u>3.3 Zwiększenie bezpieczeństwa i efektywności energetycznej</u>	PZ nr 1, PZ nr 2, PZ nr 3, PZ nr 4, PZ nr 5, PU nr 1.	CEL 2: Kultura, sport i edukacja blisko ludzi – rozwój oferty dla mieszkańców Kierunek 2.4. Prowadzenie edukacji ekologicznej w przestrzeni publicznej CEL 3: Kotlin – estetyczna, funkcjonalna i dostępna przestrzeń wspólna Kierunek 3.5. Poprawa jakości środowiska przyrodniczego, w tym rozwój zielono-błękitnej infrastruktury
Cel 4. WZROST SKUTECZNOŚCI WIELKOPOLSKICH INSTYTUCJI I SPRAWNOŚCI ZARZĄDZANIA REGIONEM <u>4.1 Rozwój zdolności zarządczych i świadczenia usług</u> <u>4.2 Wzmocnienie mechanizmów koordynacji i rozwoju</u>	PZ nr 1, PZ nr 3.	CEL 1: Społeczność Kotliny – zaangażowana, otwarta, zintegrowana Kierunek 1.3. Wzmacnianie zaangażowania mieszkańców w życie wspólnoty CEL 2: Kultura, sport i edukacja blisko ludzi – rozwój oferty dla mieszkańców Kierunek 2.1. Rozbudowa oferty kulturalnej, edukacyjnej i sportowej Kierunek 2.3. Wsparcie organizacji pozarządowych i grup nieformalnych

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego to dokument określający politykę zagospodarowania przestrzennego samorządu województwa. Wspólnie ze strategią rozwoju województwa stanowi on podstawę prowadzenia polityki rozwoju.

Nakreślona wizja rozwoju województwa wielkopolskiego brzmi następująco:

Wielkopolska 2020 roku – w wyniku stopniowego osiągnięcia celów strategii ma być regionem inteligentnym, innowacyjnym i spójnym, gdzie:

- efektywnie wykorzystywany jest potencjał wewnętrzny,
- podmioty rozwoju ściśle współpracują, co skutkować powinno wartością dodaną,
- istnieje klimat dla innowacji we wszystkich sferach funkcjonowania regionu,
- konkurencyjność budowana jest na wzajemnie korzystnych powiązaniach funkcjonalnych między ośrodkami wzrostu a ich otoczeniem, co generuje korzystne procesy dyfuzyjne i absorpcyjne,
- priorytetem i fundamentem rozwoju jest edukacja oraz budowa na jej podstawie kreatywnych kapitałów, intelektualnego i innowacyjnego,
- jednym z głównych priorytetów jest zielony aspekt rozwoju,
- mieszkańcy wykazują wysoką aktywność zawodową, gospodarczą i społeczną,
- gospodarka i życie społeczne są otwarte na świat, co wzmacnia ich konkurencyjność,
- wszystkie aspekty rozwoju uwzględniają zasadę włączenia społecznego,
- każdy mieszkaniec ma dostęp do podstawowych standardów usług społecznych,
- przestrzeń województwa pozbawiona jest barier dla mobilności mieszkańców,
- sytuacja demograficzna sprzyja zastępowalności pokoleń,
- polityka kieruje się większą otwartością na nowe i nowych,
- istotny wpływ na rozwój regionu wywiera sprawowane w stylu koncyliacyjnym zdecydowane przywództwa regionalne.

W ramach realizacji Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego. Wielkopolska 2020+ sformułowano również 8 podstawowych celów polityki przestrzennej, w ujęciu średniookresowym. Cele te przedstawione są w kolumnie „Podstawowe regulacje”.

Dodatkowo, należy zaznaczyć, że Gmina Kotlin należy do kilku obszarów terytorializacji polityki rozwoju, dla których zostały wskazane szczególnie istotne cele. Zapisy niniejszego dokumentu są neutralne względem tych wyszczególnionych celów bądź wpłyną pozytywnie na ich realizację. Gmina należy do:

- Wiejskiego Obszaru Funkcjonalnego,
- Wiejskich obszarów wymagających wsparcia procesów rozwojowych,
- Obszarów ochrony gleb dla celów produkcji rolnej,
- Obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi w skali dorzeczy,
- Obszarów cennych przyrodniczo,
- Obszarów ochrony i kształtowania zasobów wodnych,
- Obszarów o najniższej dostępności transportowej do ośrodków wojewódzkich.

Podstawowe regulacje:

GPR realizuje wyszczególnione cele w przedsięwzięciach:

Realizowane cele i kierunki rewitalizacji:

<u>Kształtowanie spójnej przestrzeni osadniczej</u>	PZ nr 1, PZ nr 2, PZ nr 3, PZ nr 4, PZ nr 5, PU nr 1.	Cel 1: Społeczność Kotlina – zaangażowana, otwarta, zintegrowana Kierunek 1.1. Tworzenie przestrzeni do integracji międzypokoleniowej Cel 3: Kotlin – estetyczna, funkcjonalna i dostępna przestrzeń wspólna Kierunek 3.1. Ożywienie gospodarcze centrum Kotlina Kierunek 3.2. Tworzenie atrakcyjnych i funkcjonalnych przestrzeni rekreacyjno-wypoczynkowych Kierunek 3.3. Zapewnienie dostępności architektonicznej dla wszystkich grup mieszkańców Kierunek 3.4. Poprawa estetyki otoczenia i zaadaptowanie istniejących budynków na cele społeczno-kulturalne Kierunek 3.5. Poprawa jakości środowiska przyrodniczego, w tym rozwój zielono-błękitnej infrastruktury
<u>Ochrona walorów przyrodniczych</u>	PZ nr 1, PZ nr 2, PZ nr 4, PZ nr 5, PU nr 1.	Cel 2: Kultura, sport i edukacja blisko ludzi – rozwój oferty dla mieszkańców Kierunek 2.4. Prowadzenie edukacji ekologicznej w przestrzeni publicznej Cel 3: Kotlin – estetyczna, funkcjonalna i dostępna przestrzeń wspólna Kierunek 3.2. Tworzenie atrakcyjnych i funkcjonalnych przestrzeni rekreacyjno-wypoczynkowych Kierunek 3.5. Poprawa jakości środowiska przyrodniczego, w tym rozwój zielono-błękitnej infrastruktury

<u>Kształtowanie i racjonalne gospodarowania zasobami środowiska przyrodniczego</u>	PZ nr 1, PZ nr 2, PZ nr 4, PZ nr 5, PU nr 1.	Cel 3: Kotlin – estetyczna, funkcjonalna i dostępna przestrzeń wspólna Kierunek 3.2. Tworzenie atrakcyjnych i funkcjonalnych przestrzeni rekreacyjno-wypoczynkowych Kierunek 3.5. Poprawa jakości środowiska przyrodniczego, w tym rozwój zielono-błękitnej infrastruktury
<u>Ochrona potencjału kulturowego i krajobrazu oraz rozwój konkurencyjnych form turystyki i rekreacji</u>	PZ nr 1, PZ nr 2, PZ nr 3, PZ nr 4, PZ nr 5, PU nr 1.	Cel 1: Społeczność Kotliny – zaangażowana, otwarta, zintegrowana Kierunek 1.5. Odbudowa i pielęgnowanie lokalnej tożsamości Cel 3: Kotlin – estetyczna, funkcjonalna i dostępna przestrzeń wspólna Kierunek 3.2. Tworzenie atrakcyjnych i funkcjonalnych przestrzeni rekreacyjno-wypoczynkowych Kierunek 3.4. Poprawa estetyki otoczenia i zaadaptowanie istniejących budynków na cele społeczno-kulturalne Kierunek 3.5. Poprawa jakości środowiska przyrodniczego, w tym rozwój zielono-błękitnej infrastruktury
Zrównoważony rozwój rolnictwa	–	–
<u>Poprawa dostępności komunikacyjnej województwa</u>	PZ nr 3.	Cel 3: Kotlin – estetyczna, funkcjonalna i dostępna przestrzeń wspólna Kierunek 3.3. Zapewnienie dostępności architektonicznej dla wszystkich grup mieszkańców

<u>Rozwój efektywnej i innowacyjnej infrastruktury technicznej</u>	PZ nr 1, PU nr 1.	Cel 3: Kotlin – estetyczna, funkcjonalna i dostępna przestrzeń wspólna Kierunek 3.3. Zapewnienie dostępności architektonicznej dla wszystkich grup mieszkańców Kierunek 3.4. Poprawa estetyki otoczenia i zaadaptowanie istniejących budynków na cele społeczno-kulturalne
<u>Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego i przeciwdziałanie zagrożeniom</u>	PZ nr 1, PZ nr 2, PZ nr 3, PZ nr 5, PU nr 1.	Cel 3: Kotlin – estetyczna, funkcjonalna i dostępna przestrzeń wspólna Kierunek 3.2. Tworzenie atrakcyjnych i funkcjonalnych przestrzeni rekreacyjno-wypoczynkowych Kierunek 3.3. Zapewnienie dostępności architektonicznej dla wszystkich grup mieszkańców Kierunek 3.5. Poprawa jakości środowiska przyrodniczego, w tym rozwój zielono-błękitnej infrastruktury

Dokumenty na poziomie lokalnym

Strategia Rozwoju Gminy Kotlin na lata 2025-2034

Powyższa Strategia jest podstawowym instrumentem długofalowego zarządzania gminą. Określać będzie strategiczne kierunki rozwoju na lata 2025-2034 oraz pozwalać będzie na zapewnienie ciągłości i trwałości działania władz Gminy, niezależnie od zmieniających się uwarunkowań politycznych.

W momencie opracowania niniejszego dokumentu Strategia Rozwoju Gminy Kotlin na lata 2025-2034 nie została jeszcze przyjęta uchwałą, jednak z uwagi na to, że będzie ona aktualnym dokumentem w momencie wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji (oba dokumenty będą wdrażane w podobnej perspektywie czasowej) zdecydowano się na jej analizę pod kątem spójności obu dokumentów.

W dokumencie tym wizja rozwoju została sformułowana w następujący sposób:

Gmina Kotlin w 2034 roku to dynamicznie rozwijająca się wspólnota, w której tradycja harmonijnie łączy się z nowoczesnością. Jest to miejsce, które zapewnia mieszkańcom w każdym wieku liczne możliwości rozwoju kulturalnego, sportowego i społecznego.

Gmina Kotlin to przestrzeń ekologiczna i przedsiębiorcza, z nowoczesną infrastrukturą, wykorzystującą odnawialne źródła energii, doskonała do prowadzenia działalności gospodarczej dzięki świetnej lokalizacji, rozwiniętej infrastrukturze i wykształconym pracownikom.

W oparciu o tak sformułowaną wizję Strategia określa 3 cele strategiczne rozwoju oraz odpowiadające im programy.

Podstawowe regulacje:	GPR realizuje wyszczególnione cele w przedsięwzięciach:	Realizowane cele i kierunki rewitalizacji:
Cel strategiczny 1: Zrównoważony rozwój przestrzenny Gminy Kotlin <u>Cel operacyjny 1.1. Zadbana i estetyczna przestrzeń</u> <u>Cel operacyjny 1.2. Nowoczesna i bezpieczna infrastruktura</u> <u>Cel operacyjny 1.3. Adaptacja do zmian klimatu i poprawa jakości środowiska poprzez ograniczenie negatywnego oddziaływania na nie</u>	PZ nr 1, PZ nr 2, PZ nr 3, PZ nr 4, PZ nr 5, PU nr 1.	CEL 1: Społeczność Kotlina – zaangażowana, otwarta, zintegrowana Kierunek 1.1. Tworzenie przestrzeni do integracji międzypokoleniowej Kierunek 1.4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu CEL 2: Kultura, sport i edukacja blisko ludzi – rozwój oferty dla mieszkańców Kierunek 2.4. Prowadzenie edukacji ekologicznej w przestrzeni publicznej CEL 3: Kotlin – estetyczna, funkcjonalna i dostępna przestrzeń wspólna Kierunek 3.1. Ożywienie gospodarcze centrum Kotlina Kierunek 3.2. Tworzenie atrakcyjnych i funkcjonalnych przestrzeni rekreacyjno-wypoczynkowych Kierunek 3.3. Zapewnienie dostępności architektonicznej dla wszystkich grup mieszkańców Kierunek 3.4. Poprawa estetyki otoczenia i zagospodarowanie istniejących budynków na cele społeczno-kulturalne Kierunek 3.5. Poprawa jakości środowiska przyrodniczego, w tym rozwój zielono-błękitnej infrastruktury
Cel strategiczny 2: Wzrost konkurencyjności Gminy Kotlin <u>Cel operacyjny 2.1. Gmina atrakcyjna dla przedsiębiorców</u>	PZ nr 1, PZ nr 2, PZ nr 3.	CEL 1: Społeczność Kotlina – zaangażowana, otwarta, zintegrowana

<u>Cel operacyjny 2.2. Aktywna promocja gwarantująca wzrost rozpoznawalności Gminy</u>		Kierunek 1.2. Wsparcie aktywności społecznej i lokalnych inicjatyw Kierunek 1.5. Odbudowa i pielęgnowanie lokalnej tożsamości CEL 2: Kultura, sport i edukacja blisko ludzi – rozwój oferty dla mieszkańców Kierunek 2.1. Rozbudowa oferty kulturalnej, edukacyjnej i sportowej Kierunek 2.2. Udostępnianie przestrzeni dla wydarzeń społecznych i kulturalnych Kierunek 2.3. Wsparcie organizacji pozarządowych i grup nieformalnych CEL 3: Kotlin – estetyczna, funkcjonalna i dostępna przestrzeń wspólna Kierunek 3.1. Ożywienie gospodarcze centrum Kotliny
Cel strategiczny 3: Podniesienie jakości życia mieszkańców Gminy Kotlin Cel operacyjny 3.1. Wysoka jakość służby zdrowia i pomocy społecznej Cel operacyjny 3.2. Nowoczesna baza oświatowa <u>Cel operacyjny 3.3.</u> <u>Zaangażowani mieszkańcy</u>	PZ nr 1, PZ nr 2, PZ nr 3, PZ nr 4, PZ nr 5, PU nr 1.	CEL 1: Społeczność Kotliny – zaangażowana, otwarta, zintegrowana Kierunek 1.1. Tworzenie przestrzeni do integracji międzypokoleniowej Kierunek 1.2. Wsparcie aktywności społecznej i lokalnych inicjatyw Kierunek 1.3. Wzmacnianie zaangażowania mieszkańców w życie wspólnoty Kierunek 1.4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu Kierunek 1.5. Odbudowa i pielęgnowanie lokalnej tożsamości CEL 2: Kultura, sport i edukacja blisko ludzi – rozwój oferty dla mieszkańców

		Kierunek 2.1. Rozbudowa oferty kulturalnej, edukacyjnej i sportowej Kierunek 2.2. Udostępnianie przestrzeni dla wydarzeń społecznych i kulturalnych Kierunek 2.3. Wsparcie organizacji pozarządowych i grup nieformalnych CEL 3: Kotlin – estetyczna, funkcjonalna i dostępna przestrzeń wspólna Kierunek 3.4. Poprawa estetyki otoczenia i zagospodarowanie istniejących budynków na cele społeczno-kulturalne
--	--	--

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Kotlin na lata 2022-2032

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Kotlin została opracowana jako zbiór celów strategicznych i operacyjnych oraz kierunków działań mających w efekcie przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców gminy, a w szczególności tych osób, które są zagrożone marginalizacją i wykluczeniem społecznym. W dokumencie wyznaczona została misja oraz wizja:

Wizja: Gmina Kotlin to miejsce przyjazne jej mieszkańcom, stwarzające warunki do rozwoju i integracji społecznej rodzin, osób starszych, z niepełnosprawnościami oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Misja: Misją Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest zapewnienie mieszkańcom kompleksowego wsparcia oraz dążenie do podniesienia jakości ich życia.

Dokument ten jest wyrazem zintegrowanego planowania strategicznego, określa sposób osiągnięcia wyznaczonych celów i pozwala wypracować sprawny i efektywny system pomocy, umożliwiając skuteczne rozwiązywanie problemów społecznych. Zawarto w nim 8 celów strategicznych oraz 13 celów operacyjnych mających za zadanie redukcję niekorzystnych zjawisk społecznych.

Podstawowe regulacje:	GPR realizuje wyszczególnione cele w przedsięwzięciach:	Realizowane cele i kierunki rewitalizacji:
Cel strategiczny nr 1 Rozwój sprawnego i zintegrowanego systemu wspierania rodziny 1.1 Podniesienie poziomu i jakości funkcjonowania rodzin oraz wzmocnienie ich	PZ nr 1, PZ nr 2, PZ nr 4, PZ nr 5, PU nr 1.	Cel 1: Społeczność Kotlina – zaangażowana, otwarta, zintegrowana Kierunek 1.1. Tworzenie przestrzeni do integracji międzypokoleniowej

kompetencji opiekuńczo-wychowawczych <u>1.2 Poprawa funkcjonowania dzieci i młodzieży,</u> <u>wspomaganie ich rozwoju oraz</u> <u>zwiększenie integracji rodzin</u>		Kierunek 1.3 Wzmacnianie zaangażowania mieszkańców w życie wspólnoty Kierunek 1.4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu Cel 2: Kultura, sport i edukacja blisko ludzi – rozwój oferty dla mieszkańców Kierunek 2.1 Rozbudowa oferty kulturalnej, edukacyjnej i sportowej Kierunek 2.2. Udostępnianie przestrzeni dla wydarzeń społecznych i kulturalnych Kierunek 2.3. Wsparcie organizacji pozarządowych i grup nieformalnych CEL 3: Kotlin – estetyczna, funkcjonalna i dostępna przestrzeń wspólna Kierunek 3.2. Tworzenie atrakcyjnych i funkcjonalnych przestrzeni rekreacyjnych Kierunek 3.4. Poprawa estetyki otoczenia i zaadaptowanie istniejących budynków na cele społeczno-kulturalne
Cel strategiczny nr 2 Stworzenie warunków umożliwiających zaspokajanie potrzeb osób starszych i z niepełnosprawnością <u>2.1 Poprawa funkcjonowania osób starszych i z niepełnosprawnością w życiu społecznym</u> <u>2.2 Wzrost aktywności i integracji społecznej seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami</u>	PZ nr 1, PZ nr 3, PZ nr 4, PZ nr 5, PU nr 1.	Cel 1: Społeczność Kotliny – zaangażowana, otwarta, zintegrowana Kierunek 1.1. Tworzenie przestrzeni do integracji międzypokoleniowej Kierunek 1.3 Wzmacnianie zaangażowania mieszkańców w życie wspólnoty Kierunek 1.4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu CEL 2: Kultura, sport i edukacja blisko ludzi – rozwój oferty dla mieszkańców Kierunek 2.2. Udostępnianie przestrzeni dla wydarzeń społecznych i kulturalnych

		CEL 3: Kotlin – estetyczna, funkcjonalna i dostępna przestrzeń wspólna Kierunek 3.4. Poprawa estetyki otoczenia i zaadaptowanie istniejących budynków na cele społeczno-kulturalne
Cel strategiczny nr 3 Promocja zdrowia wraz z działaniami profilaktycznymi nakierowanymi na rozwiązywanie problemów uzależnień <u>3.1 Zapewnienie pomocy społecznej dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz rozwój systemu wsparcia</u> 3.2 Prowadzenie działań profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w celu opóźnienia inicjacji alkoholowej, nikotynowej i narkotykowej 3.3 Wzmacnianie świadomości społecznej na temat konsekwencji zażywania substancji psychoaktywnych wśród mieszkańców	PZ nr 1, PZ nr 2, PZ nr 4, PU nr 1.	Cel 1: Społeczność Kotlina – zaangażowana, otwarta, zintegrowana Kierunek 1.1. Tworzenie przestrzeni do integracji międzypokoleniowej Kierunek 1.2. Wspieranie aktywności społecznej i lokalnych inicjatyw Kierunek 1.3 Wzmacnianie zaangażowania mieszkańców w życie wspólnoty Kierunek 1.4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu Cel 2: Kultura, sport i edukacja blisko ludzi – rozwój oferty dla mieszkańców Kierunek 2.1 Rozbudowa oferty kulturalnej, edukacyjnej i sportowej
Cel strategiczny nr 4 Rozwój systemu wsparcia dedykowanego osobom doświadczającym przemocy w rodzinie 4.1 Zapewnienie wsparcia rodzinom dotkniętym problemem przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności do specjalistycznej pomocy <u>4.2 Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie przemocy w rodzinie oraz wrażliwości społecznej na jej przejawy</u>	PZ nr 1, PZ nr 3, PU nr 1.	Cel 1: Społeczność Kotlina – zaangażowana, otwarta, zintegrowana Kierunek 1.1. Tworzenie przestrzeni do integracji międzypokoleniowej Kierunek 1.3 Wzmacnianie zaangażowania mieszkańców w życie wspólnoty Kierunek 1.4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu Kierunek 1.5. Odbudowa i pielęgnowanie lokalnej tożsamości

Cel strategiczny nr 5 Wsparcie i aktywizacja społeczno-zawodowa osób pozostających bez pracy <u>5.1 Zwiększenie szans na podjęcie zatrudnienia, w tym osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym</u>	PZ nr 1, PZ nr 2.	CEL 1: Społeczność Kotliny – zaangażowana, otwarta, zintegrowana Kierunek 1.4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu CEL 3: Kotlin – estetyczna, funkcjonalna i dostępna przestrzeń wspólna Kierunek 3.1. Ożywienie gospodarcze centrum Kotliny
Cel strategiczny nr 6 Przeciwdziałanie wykluczeniu i marginalizacji społecznej osób żyjących na granicy ubóstwa <u>6.1 Zapewnienie wsparcia dla osób i rodzin z problemem ubóstwa oraz zagrożonych tym problemem</u>	PZ nr 1, PU nr 1.	Cel 1: Społeczność Kotliny – zaangażowana, otwarta, zintegrowana Kierunek 1.4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
Cel strategiczny nr 7 Podniesienie poziomu bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej <u>7.1 Poprawa i zwiększenie bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej</u>	PZ nr 1, PZ nr 3, PZ nr 5, PU nr 1.	Cel 3: Kotlin – estetyczna, funkcjonalna i dostępna przestrzeń wspólna Kierunek 3.3. Zapewnienie dostępności architektonicznej dla wszystkich grup mieszkańców Kierunek 3.4. Poprawa estetyki otoczenia i zaadaptowanie istniejących budynków na cele społeczno-kulturalne
Cel strategiczny nr 8 Poprawa kondycji psychicznej mieszkańców <u>8.1 Zwiększenie świadomości i wrażliwości społecznej na temat zdrowia psychicznego oraz zapewnienie dostępności do pomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi</u>	PZ nr 1, PZ nr 4.	Cel 1: Społeczność Kotliny – zaangażowana, otwarta, zintegrowana Kierunek 1.2. Wspieranie aktywności społecznej i lokalnych inicjatyw Kierunek 1.3 Wzmacnianie zaangażowania mieszkańców w życie wspólnoty Kierunek 1.4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kotlin

Do czasu uchwalenia planu ogólnego, ale nie dłużej niż do 30 czerwca 2026 roku dokumentem planistycznym obowiązującym na obszarze rewitalizacji, jak i całej Gminy Kotlin jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kotlin, przyjęte na mocy Uchwały Nr XXI/120/2016 z dnia 30 czerwca 2016 roku w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kotlin.

Zmiana Studium z 2016 r. dla Gminy Kotlin dotyczyła trzech terenów (Parzew, Twardów, Wyszki) i miała na celu umożliwienie wydobycia kruszyw oraz budowy niezbędnej infrastruktury. Określono warunki ochrony środowiska, rekultywacji oraz potrzebę uchwalenia miejscowych planów.

W dokumencie określone zostały następujące główne zasady kształtowania polityki przestrzennej Gminy Kotlin:

Podstawowe regulacje:	GPR realizuje wyszczególnione cele w przedsięwzięciach:	Realizowane cele i kierunki rewitalizacji:
1. Minimalizacja negatywnego wpływu na strukturę przestrzenną i społeczno-gospodarczą wcześniejszych zasad polityki przestrzennej gminy i poprawa jakości życia mieszkańców gminy	PZ nr 1, PZ nr 2, PZ nr 3, PZ nr 4, PZ nr 5, PU nr 1.	CEL 2: Kultura, sport i edukacja blisko ludzi – rozwój oferty dla mieszkańców Kierunek 2.1. Rozbudowa oferty kulturalnej, edukacyjnej i sportowej CEL 3: Kotlin – estetyczna, funkcjonalna i dostępna przestrzeń wspólna Kierunek 3.1. Ożywienie gospodarcze centrum Kotlinia Kierunek 3.2. Tworzenie atrakcyjnych i funkcjonalnych przestrzeni rekreacyjno-wypoczynkowych Kierunek 3.3. Zapewnienie dostępności architektonicznej dla wszystkich grup mieszkańców Kierunek 3.4. Poprawa estetyki otoczenia i zaadaptowanie istniejących budynków na cele społeczno-kulturalne Kierunek 3.5. Poprawa jakości środowiska przyrodniczego, w tym rozwój zielono-błękitnej infrastruktury

2. Wyrównanie różnic w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego gminy w porównaniu do innych regionów województwa	PZ nr 1, PZ nr 2, PZ nr 3, PZ nr 4, PZ nr 5	CEL 3: Kotlin – estetyczna, funkcjonalna i dostępna przestrzeń wspólna Kierunek 3.1. Ożywienie gospodarcze centrum Kotliny Kierunek 3.2. Tworzenie atrakcyjnych i funkcjonalnych przestrzeni rekreacyjno-wypoczynkowych Kierunek 3.3. Zapewnienie dostępności architektonicznej dla wszystkich grup mieszkańców Kierunek 3.4. Poprawa estetyki otoczenia i zaadaptowanie istniejących budynków na cele społeczno-kulturalne Kierunek 3.5. Poprawa jakości środowiska przyrodniczego, w tym rozwój zielono-błękitnej infrastruktury
3. Wspieranie lokalnych przedsięwzięć inwestycyjnych, a przy lokalizacji nowych inwestycji uwzględnianie lokalnych zasobów środowiska naturalnego		
4. Promocja gminnych terenów inwestycyjnych		
5. Tworzenie wysokiej jakości miejsc pracy, co, z jednej strony, stwarza korzystny klimat gospodarczy, a więc przyczynia się do dynamizacji rozwoju, z drugiej zaś bezpośrednio prowadzi do pełniejszego zaspokojenia potrzeb mieszkańców	PZ nr 2	CEL 3: Kotlin – estetyczna, funkcjonalna i dostępna przestrzeń wspólna Kierunek 3.1. Ożywienie gospodarcze centrum Kotliny
6. Wykreowanie wizerunku gminy jako terenu atrakcyjnego dla rozwoju osadnictwa		

Objaśnienie: podkreślone cele świadczą o ich realizacji przez Gminny Program Rewitalizacji.

Źródło: opracowanie własne.

Realizacja przedsięwzięć zaplanowanych w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Kotlin do roku 2035 wpłynie pozytywnie na osiągnięcie celów operacyjnych i strategicznych wskazanych w powyższych dokumentach. Realizowane przedsięwzięcia pośrednio lub bezpośrednio wpisują się w założenia przeanalizowanych dokumentów. Zapisy Gminnego Programu Rewitalizacji pozostają spójne z zapisami przeanalizowanych dokumentów programowych i strategicznych.

8. MECHANIZMY INTEGROWANIA DZIAŁAŃ ORAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

8.1. KOMPLEKSOWOŚĆ PROGRAMU

Przez rewitalizację należy rozumieć proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, **prowadzony w sposób kompleksowy**, poprzez zintegrowane działania szczególnie na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki. Proces ten jest skoncentrowany terytorialnie oraz prowadzony przez interesariuszy rewitalizacji zgodnie z przyjętym programem rewitalizacji. Założeniami procesu rewitalizacji są: interdyscyplinarność, kompleksowość, partnerstwo oraz reakcja na kryzys.

Kompleksowo prowadzone działania uwzględniają projekty rewitalizacyjne współfinansowane ze środków unijnych oraz innych publicznych lub prywatnych, które skupione są na **aspekcie społecznym z uwzględnieniem rozwoju gospodarczego, przestrzenno-funkcjonalnego, technicznego lub środowiskowego**. Planowane przedsięwzięcia uwzględniają najpilniejsze potrzeby obszaru rewitalizacji i ich długofalowe oddziaływanie warunkujące osiągnięciem kompleksowości interwencji. W trakcie wdrażania programu rewitalizacji nie dopuszcza się możliwości planowania i realizacji tylko wybiórczych inwestycji, nastawionych jedynie na szybki efekt poprawy estetyki przestrzeni, skupionych tylko na działaniach remontowych czy modernizacyjnych, które nie skutkują zmianami strukturalnymi na obszarze rewitalizacji.

8.2. KONCENTRACJA PROGRAMU

Na etapie delimitacji obszaru zdegradowanego na wyznaczonym obszarze rewitalizacji Gminy Kotlin zdiagnozowano koncentrację negatywnych zjawisk, w szczególności w sferze społecznej, ale również w sferze przestrzenno-funkcjonalnej. Z kolei diagnoza pogłębiona obszaru rewitalizacji dodatkowo pozwoliła na identyfikację negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej, środowiskowej i technicznej.

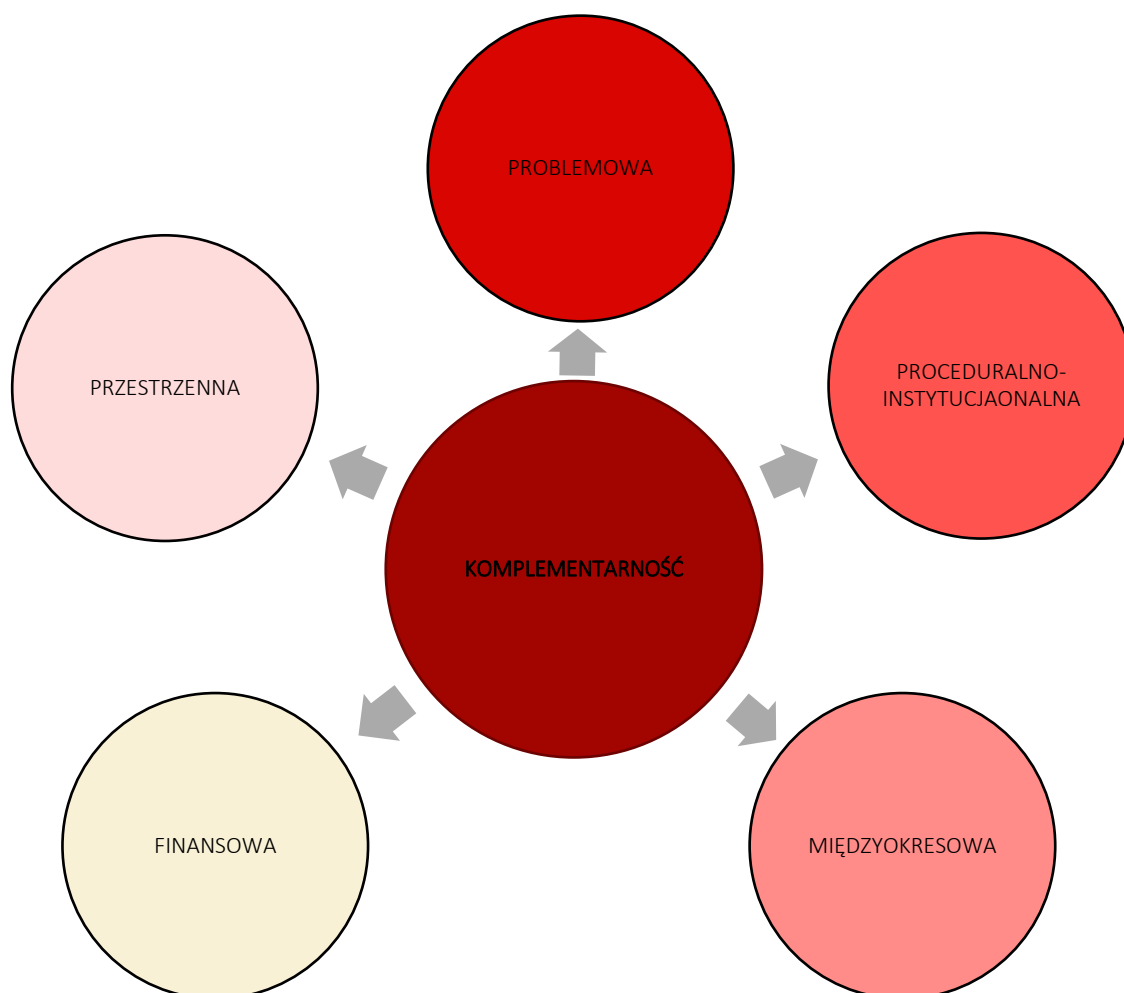
Nie wszystkie projekty zintegrowane obejmujące przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą realizowane na wyznaczonym obszarze rewitalizacji. Należy jednak podkreślić, że realizacja zaplanowanych działań w sposób znaczący wpłynie na ten obszar, przyczyniając się do zmniejszenia skali zdiagnozowanych problemów. Przewidywane przedsięwzięcia będą miały pozytywny wpływ nie tylko na rozwój obszaru rewitalizacji, ale także na całą Gminę Kotlin.

8.3. KOMPLEMENTARNOŚĆ PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

Działania zaplanowane w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Kotlin do roku 2035 wspierają proces rewitalizacji w sposób zaplanowany, skoordynowany, komplementarny oraz zintegrowany wewnątrz i zewnątrz. Komplementarność przedsięwzięć

rewitalizacyjnych jest widoczna w obecnie wdrażanych działaniach o charakterze rewitalizacyjnym lub planowanych do realizacji.

Zaplanowane w programie rewitalizacji przedsięwzięcia są komplementarne w następujących wymiarach: przestrzennym, problemowym, proceduralno-instytucjonalnym, międzyokresowym oraz w zakresie źródeł finansowania.

8.3.1. Komplementarność przestrzenna

Komplementarność przestrzenna oznacza konieczność wzięcia pod uwagę podczas tworzenia i realizacji programu rewitalizacji wzajemnych powiązań pomiędzy projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi zarówno realizowanych na obszarze rewitalizacji, jak i znajdujących się poza nim, ale oddziałujących na obszar rewitalizacji.

Planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne są w większości zlokalizowane w obrębie wyznaczonego obszaru rewitalizacji. Niemniej jednak, w celu uzyskania efektu synergii, zdecydowano o rozszerzeniu przestrzennego zakresu jednego z przedsięwzięć. Jego część, tj. Moduł II: Targowisko – Nowoczesna Przestrzeń dla Lokalnego Handlu, będzie realizowana

poza obszarem rewitalizacji. Realizacja tego modułu przyczyni się jednak do rozwiązania istotnych problemów w obrębie samego obszaru rewitalizacji. Moduł ten stanowi element projektu zintegrowanego nr 2, pn. „Nowe serce Kotliny – Utworzenie parku oraz modernizacja targowiska w Kotlinie”, którego celem jest zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych mieszkańców obszaru rewitalizacji. Dzięki modernizacji istniejącego obiektu, projekt przyczyni się do rozwoju aktywności gospodarczej w gminie. Realizacja przedsięwzięcia będzie także komplementarna wobec całości działań zawartych w projekcie zintegrowanym nr 2, który ma na celu adaptację niewykorzystywanych przestrzeni na atrakcyjne miejsca spędzania czasu przez mieszkańców.

Zapewnienie komplementarności przestrzennej powinno wiązać się z wprowadzeniem mechanizmów analizy następstw decyzji przestrzennych w skali gminy i otoczenia dla skuteczności Programu Rewitalizacji. Warto zaznaczyć, że realizowane projekty będą oddziaływały na cały obszar dotknięty kryzysem, a nie wyłącznie punktowo. Zakładają one możliwość korzystania z nowej infrastruktury publicznej nie tylko przez mieszkańców obszaru rewitalizacji, ale i całej Gminy. Należy również zaznaczyć, że realizacja zaplanowanych przedsięwzięć nie będzie skutkować przenoszeniem się problemów na inne obszary, co mogłoby prowadzić do niepożądanych efektów społecznych, takich jak segregacja społeczna czy marginalizacja.

Lokalizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych przedstawiona została w załączniku nr 1 do Gminnego Programu Rewitalizacji.

8.3.2. Komplementarność problemowa

Prowadzone działania rewitalizacyjne w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Kotlin do roku 2035 mają dążyć do założonej w Programie wizji oraz przyczyniać się do realizacji celów rewitalizacji. Powiązania podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych z celami rewitalizacji, a także ich pożądane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny przedstawiono w rozdziale 6.1. Z kolei spójność pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych z kierunkami działań, które realizują, została przedstawiona w rozdziale 6.2. Komplementarność problemową przedsięwzięć powinno się również zapewniać stosując mechanizm powiązania działań rewitalizacyjnych ze strategicznymi decyzjami gminy w innych sferach, co wpłynie na lepszą koordynację tematyczną oraz sprawną organizację działań.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne zostały również opracowane w myśl wzajemnego oddziaływania i dopełnienia tematycznego. W rezultacie będą one stanowiły odpowiedź na występujące problemy w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz przestrzenno-funkcjonalnej.

Tabela 20 Komplementarność problemowa przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Nr	Nazwa przedsięwzięcia	Oddziaływanie na problemy w sferze:				
		społecznej	gospodarczej	środowiskowej	przestrzenno-funkcjonalnej	technicznej
PZ nr 1	Dom Kultury na Nowo - modernizacja i rozbudowa Kotlińskiego Centrum Kultury i Biblioteki					
PZ nr 2	Nowe serce Kotlina – Utworzenie parku oraz modernizacja targowiska w Kotlinie					
PZ nr 3	Dworzec z historią – przestrzeń z przyszłością – modernizacja budynku starego dworca PKP w Kotlinie					
PZ nr 4	Nowa melodia organistówki – modernizacja budynku i ogrodu dawnej organistówki					
PZ nr 5	Zielony ślad cegielni – powrót Glinianek					
PU nr 1	Termomodernizacja z integracją – renowacja budynku starej szkoły					

Źródło: opracowanie własne.

Każde podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne składa się z kilku powiązanych ze sobą działań (modułów) mających charakter zarówno infrastrukturalny, jak i miękki, tworząc w ten sposób projekt zintegrowany. Ma to przeciwdziałać również fragmentacji działań tj. tzw. „rewitalizacji technicznej” lub „rewitalizacji społecznej”, które to pojęcia są błędnie stosowane, ponieważ rewitalizacja jest zawsze kompleksowa.

Ponadto poszczególne projekty zintegrowane są powiązane pomiędzy sobą, co zwiększa komplementarność zaplanowanych do realizacji działań. Niniejszy dokument zakłada również realizację pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które mają na celu wsparcie i dopełnienie projektów podstawowych, bezpośrednio ukierunkowanych na osiągnięcie celów strategicznych. Ma to prowadzić do osiągnięcia efektu synergii i zachowania kompleksowości podejmowanej interwencji. Powiązania pomiędzy przedsięwzięciami podstawowymi oraz ich zależność z pozostałymi przedsięwzięciami przedstawia poniższa tabela.

Tabela 21 Powiązania między przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi

Nr	Nazwa przedsięwzięcia	PZ nr 1	PZ nr 2	PZ nr 3	PZ nr 4	PZ nr 5	PU nr 1
PZ nr 1	Dom Kultury na Nowo - modernizacja i rozbudowa Kotlińskiego Centrum Kultury i Biblioteki						
PZ nr 2	Nowe serce Kotlina – Utworzenie parku oraz modernizacja targowiska w Kotlinie						
PZ nr 3	Dworzec z historią – przestrzeń z przyszłością – modernizacja budynku starego dworca PKP w Kotlinie						
PZ nr 4	Nowa melodia organistówki – modernizacja budynku i ogrodu dawnej organistówki						
PZ nr 5	Zielony ślad cegielni – powrót Glinianek						
PU nr 1	Termomodernizacja z integracją – renowacja budynku starej szkoły						

Źródło: opracowanie własne.

8.3.3. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna oznacza konieczność takiego zaprojektowania systemu zarządzania programem rewitalizacji, który pozwoli na efektywne współdziałanie na jego rzecz różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur. Zakłada się połączenie systemu wdrażania, zarządzania i monitoringu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Kotlin do roku 2035 z procedurami wynikającymi ze Strategii Rozwoju Gminy Kotlin na lata 2025-2034. Wspólnymi organami w realizacji obu wymienionych dokumentów będzie Wójt Gminy Kotlin odpowiedzialny za stymulowanie i koordynację działań, a także odpowiednie komórki Urzędu Gminy Kotlin, jednostki organizacyjne i partnerzy Gminy, którym zadania wynikające z Programu będą zlecane w taki sposób, aby wykonywały je podmioty mające do tego najlepsze kompetencje.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Kotlin do roku 2035 poddany został analizie przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Poznaniu pod względem konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Opinia RDOŚ z dnia 29 sierpnia 2025 r. o nr WPP-III.410.318.2025.AM.1 wykazała, iż Gminny Program Rewitalizacji dla gminy Kotlin do roku 2035 mieści się w ramach ustaw art. 47 ustaw z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.). Art. 47 odnosi się do dokumentów innych niż wymienione w art. 46 ust. 1, czyli wszystkich, które nie mieszczą się w katalogach art. 46 ust. 1 pkt 1, 2, 3 i dla których organ opracowujący projekt dokumentu stwierdzi, że ich realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko. W obwieszczeniu z dnia 29 września 2025 r., po analizie uwarunkowań wymienionych w art. 49 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.) Wójt Gminy Kotlin stwierdził, że dokument nie może znacząco oddziaływać na środowisko, bowiem nie wyznacza ram dla realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Również Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny poddał analizie niniejszy projekt pod względem konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. W piśmie z dnia 29 sierpnia 2025 r. o nr DN-NS.9011.1742.2025 organ stwierdza, że nie jest organem właściwym do zajęcie stanowiska w sprawie uzgodnienia konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych uwzględnia ustalenia dotyczące drogi krajowej DK 12, wynikające z przepisów § 4 ust.2 pkt 5 „Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 lipca 2023 r. w sprawie warunków i sposobu przygotowania i wykorzystania transportu na potrzeby obronne państwa, a także jego ochrony w czasie wojny oraz właściwości organów w tych sprawach” i wydanego na jego podstawie „Zarządzenia nr 21 Ministra Infrastruktury z dnia 4 czerwca 2024 r. – w sprawie wdrażania wymagań techniczno-obronnych dotyczących dróg

publicznych o znaczeniu obronnym”. Zgodnie z § 4 ust.2 pkt 5 „Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 lipca 2023 r. w sprawie warunków i sposobu przygotowania i wykorzystania transportu na potrzeby obronne państwa, a także jego ochrony w czasie wojny oraz właściwości organów w tych sprawach”, minister właściwy do spraw transportu w ramach koordynowania transportu na potrzeby obronne państwa w czasie pokoju, w stanach gotowości obronnej państwa i w czasie wojny wdraża wymagania techniczno-obronne w zakresie budowy, przebudowy, remontu i rozbudowy obiektów infrastruktury transportowej, w tym w zakresie wyznaczenia klasy MLC – wojskowej klasy obciążeń dla infrastruktury drogowej.

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna zostanie zapewniona nie tylko na etapie programowania, ale również na etapie wdrażania, dzięki współpracy i działaniu osób odpowiedzialnych za poszczególne elementy programu w ramach Komitetu Rewitalizacji.

Szczegółowy opis systemu zarządzania, monitorowania i oceny efektywności wdrażanych działań przedstawiony został w rozdziale 10 i 12.

8.3.4. Komplementarność międzyokresowa

Zachowanie ciągłości programowej (polegającej na kontynuacji lub rozwijaniu wsparcia z polityki spójności) ma w procesach rewitalizacji kluczowe znaczenie, stąd działania rewitalizacyjne zaplanowane w niniejszym Programie są komplementarne z działaniami prowadzonymi w perspektywach finansowych Unii Europejskiej w latach 2004-2006, 2007-2013, 2014-2020 oraz 2021-2027. Stanowią one kontynuację i uzupełnienie wcześniejszych projektów. Przedstawione projekty wynikały z realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Kotlin na lata 2017-2023, innych dokumentów lub pozytywnie wpływały na efekty rewitalizacji, choć nie były przewidziane w programie. Ponadto wnioski wyciągnięte z realizacji poprzednich projektów pozwolą na bardziej efektywne wykorzystanie środków, co wzmocni efektywność i skuteczność podejmowanych działań. Realizowane przedsięwzięcia obejmowały wyznaczony obszar rewitalizacji lub pośrednio wpływały na sytuację społeczno-gospodarczą.

Tabela 22 Wykaz projektów zrealizowanych w poprzednich latach przy wsparciu środków pochodzących z funduszy europejskich

Perspektywa finansowa 2004-2006				
Lp.	Nazwa zrealizowanego projektu	Wartość projektu	Dofinansowanie UE	Beneficjent
1.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami w miejscowości Twardów	2 139 249,56 zł	1 604 437,17 zł	Gmina Kotlin
Perspektywa finansowa 2007-2013				
Lp.	Nazwa zrealizowanego projektu	Wartość projektu	Dofinansowanie UE	Beneficjent

1.	Zaprojektowanie i wykonanie rozbudowy istniejącej oczyszczalni ścieków w miejscowości Wyszki gm. Kotlin	2 018 354,18 zł	1 711 971,53 zł	Gmina Kotlin
2.	Wsparcie techniczne OSP w Racendowie poprzez zakup ciężkiego samochodu ratowniczo-gaśniczego.	972 082,38 zł	777 665,90 zł	Gmina Kotlin
3.	Przedszkole Słoneczko w Kotlinie dla wszystkich dzieci	280 532,00 zł	238 452,20 zł	Gmina Kotlin
4.	Razem uczymy się i bawimy	110 667,00 zł	94 066,95 zł	Gmina Kotlin

Perspektywa finansowa 2014-2020

Lp.	Nazwa zrealizowanego projektu	Wartość projektu	Dofinansowanie UE	Beneficjent
1.	Budowa kanalizacji we wsiach Racendów, Wysogotówek Gmina Kotlin etap II zadanie Nr 3 oraz rozbudowa Oczyszczalni ścieków w miejscowości Wyszki etap II	5 556 877,61 zł	3 377 605,49 zł	Gmina Kotlin
2.	Budowa kanalizacji sanitarnej we wsi Sławoszew, Parzew gm. Kotlin	5 268 295,42 zł	1 717 126,61 zł	Gmina Kotlin
3.	Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) Wyszki	1 855 122,41 zł	1 210 541,95 zł	Gmina Kotlin
4.	Dobry start dla przedszkolaków z Gminy Kotlin	561 770,93 zł	477 505,29 zł	Gmina Kotlin

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.mapadotacji.gov.pl.

W okresie od 1 sierpnia 2013 r. do 30 czerwca 2015 r. zrealizowano projekt pn. „Przedszkole Słoneczko w Kotlinie dla wszystkich dzieci”, którego celem było zapewnienie równych szans edukacyjnych wszystkim dzieciom w wieku przedszkolnym z terenu Gminy Kotlin. W ramach przedsięwzięcia utworzono nowoczesną i przyjazną przestrzeń przedszkolną, dostosowaną do potrzeb najmłodszych mieszkańców gminy. Projekt przyczynił się do poprawy dostępności edukacji przedszkolnej, integracji społecznej oraz zwiększenia aktywności rodziców na rynku pracy. Przedszkole stało się ważnym elementem lokalnej infrastruktury społecznej, sprzyjającym rozwojowi dzieci oraz budowaniu więzi międzyludzkich i wspólnotowych wśród mieszkańców Kotliny i okolicznych miejscowości.

8.3.5. Komplementarność źródeł finansowania

Działania rewitalizacyjne, zaplanowane do wdrożenia w niniejszym Programie, mają na celu wyprowadzenie obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego. Nagromadzenie się negatywnych zjawisk zarówno w sferze społecznej, jak i gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-

funkcjonalnej i technicznej koreluje z koniecznością zwiększenia nakładów finansowych na realizację działań w wyznaczonym obszarze. Projekty o charakterze rewitalizacyjnym łączące środki prywatne i publiczne, mogą być wspomagane środkami zewnętrznymi, pochodzącymi z:

- funduszy unijnych;
- funduszy publicznych krajowych;
- środków w ramach Wojewódzkiej Inicjatywy Rewitalizacyjnej, w tym regionalnych grantów na rewitalizację;
- programów jednostek samorządu terytorialnego wyższego szczebla, w tym zwłaszcza programów finansowanych ze środków Samorządu Województwa Wielkopolskiego;
- innych funduszy międzynarodowych, w tym m.in. funduszy EOG i funduszy Norweskich;
- innych zwrotnych i bezzwrotnych źródeł finansowania, dystrybuowanych przed podmioty publiczne i prywatne.

Warto również zauważyć, że w ramach perspektywy finansowej 2021-2027 samorząd będzie miał możliwość korzystania z nowej puli dofinansowań. Polityka spójności na lata 2021-2027 docelowo obejmie fundusze takie jak: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Fundusz Spójności (FS), Europejski Fundusz Społeczny+ (EFS+). Dodatkowym wsparciem będzie Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST), który jest częścią Europejskiego Zielonego Ładu (European Green Deal) i elementem (I filarem) Mechanizmu Sprawiedliwej Transformacji. Do krajowych programów w ramach Umowy Partnerstwa w nowej perspektywie finansowej 2021-2027 należą:

- Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnIKS),
- Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG),
- Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS),
- Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC),
- Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich (PTFE),
- Fundusze Europejskie Pomoc Żywnościowa (FEPŻ),
- programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej.

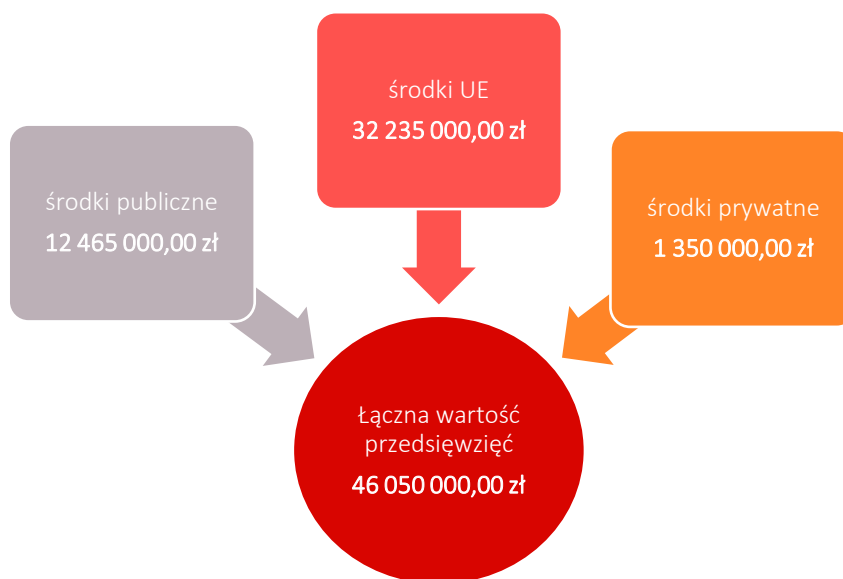
Gmina może korzystać także z funduszy dedykowanych dla województwa wielkopolskiego w ramach Funduszy Europejskich dla Wielkopolski 2021-2027. Kolejnymi możliwościami finansowania działań rewitalizacyjnych z uwzględnieniem udziału interesariuszy procesu jest finansowanie w ramach formuły Partnerstwa Publiczno-Prywatnego oraz zaangażowanie do działań organizacji pozarządowych.

Zakłada się możliwość uzupełniania i łączenia finansowania projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych ze środków EFS+, EFRR i FS z wykluczeniem ryzyka podwójnego finansowania oraz prywatnych i publicznych źródeł finansowania.

Szczegółowe informacje dotyczące potencjalnych źródeł finansowania poszczególnych projektów znajdują się w rozdziale 9.

9. RAMY FINANSOWE GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

W niniejszym rozdziale przedstawiono ramy finansowe zaplanowanych projektów rewitalizacyjnych wraz z szacunkowymi nakładami finansowymi, uwzględniając podział na źródła finansowania: środki publiczne (krajowe oraz budżet Gminy Kotlin), środki Unii Europejskiej oraz środki prywatne. Łączna wartość przedsięwzięć rewitalizacyjnych wynosi 46,05 mln zł, z czego 12,47 mln zł pochodzić będzie ze środków publicznych, w tym z budżetu Gminy Kotlin, 1,35 mln zł ze środków prywatnych, natomiast 32,24 mln zł zostanie sfinansowane ze środków Unii Europejskiej, przy założeniu 70% dofinansowania.

Rycina 31 Szacunkowe zestawienie wartości przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Źródło: opracowanie własne.

Zaznaczyć należy, iż podane kwoty stanowią wartości szacunkowe, a kwota rzeczywista określana będzie na podstawie dokumentacji projektowej i uwzględniana w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy. Założono również maksymalne wartości dofinansowań ze środków Unii Europejskiej, jednak przy braku takich możliwości realizacja przedsięwzięć będzie odbywała się w miarę możliwości przy wykorzystaniu środków z innych źródeł. Dopuszcza się również możliwość realizacji przedsięwzięć etapami (modułami), jeśli zaistnieje możliwość pozyskania funduszy na dany moduł. W poniższej tabeli przedstawiono podział źródeł finansowania dla poszczególnych projektów rewitalizacyjnych.

Tabela 23 Szacunkowe ramy finansowe podstawowych i uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Numer projektu	Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	Podmiot realizujący przedsięwzięcie	Szacowana wartość przedsięwzięcia (zł)	Szacunkowe nakłady finansowe (zł)			Źródła finansowania
				Środki publiczne	Środki UE	Środki prywatne	
Planowane zintegrowane projekty rewitalizacyjne							
PZ NR 1	Dom Kultury na Nowo - modernizacja i rozbudowa Kotlińskiego Centrum Kultury i Biblioteki	Gmina Kotlin	11 000 000 zł	3 300 000 zł	7 700 000 zł	0,00 zł	Budżet Gminy Kotlin, środki zewnętrzne (w tym m. in. Fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021-2027, dotacje krajowe), granty
PZ NR 2	Nowe serce Kotliny – Utworzenie parku oraz modernizacja targowiska w Kotlinie	Gmina Kotlin	13 150 000 zł	3 945 000 zł	9 205 000 zł	0,00 zł	Budżet Gminy Kotlin, środki zewnętrzne (w tym m. in. Fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021-2027, dotacje krajowe), granty
PZ NR 3	Dworzec z historią – przestrzeń z przyszłością – modernizacja budynku starego dworca PKP w Kotlinie	Gmina Kotlin	7 900 000 zł	2 370 000 zł	5 530 000 zł	0,00 zł	Budżet Gminy Kotlin, środki zewnętrzne (w tym m. in. Fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021-2027, dotacje krajowe), granty
PZ NR 4	Nowa melodia organistówki – modernizacja budynku i ogrodu dawnej organistówki	Parafia pw. św. Kazimierza w Kotlinie	6 000 000 zł	900 000 zł	4 200 000 zł	900 000 zł	Budżet Gminy Kotlin, środki zewnętrzne (w tym m. in. Fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021-2027, dotacje krajowe), granty, środki prywatne

PZ NR 5	Zielony ślad cegielni – powrót Glinianek	Gmina Kotlin	5 000 000 zł	1 500 000 zł	3 500 000 zł	0,00 zł	Budżet Gminy Kotlin, środki zewnętrzne (w tym m. in. Fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021-2027, dotacje krajowe), granty
Pozostałe przedsięwzięcia rewitalizacyjne							
PU1	Termomodernizacja z integracją – renowacja budynku starej szkoły	Wspólnota mieszkaniowa przy ul. ks. Stanisława Rymarkiewicza 4 w Kotlinie	3 000 000 zł	450 000 zł	2 100 000 zł	450 000 zł	Budżet Gminy Kotlin, środki zewnętrzne (w tym m. in. Fundusze europejskie w szczególności Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021-2027, dotacje krajowe), granty, środki prywatne
Ogółem			46 050 000 zł	12 465 000 zł	32 235 000 zł	1 350 000 zł	-

Źródło: opracowanie własne.

10. WDRAŻANIE GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

10.1. STRUKTURA ZARZĄDZANIA REALIZACJĄ GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Kotlin do roku 2035 to dokument operacyjny, oddziałujący na różne obszary funkcjonowania gminy, realizowany w różnym czasie, we współpracy z różnymi podmiotami, zarówno w trakcie jego przygotowania, jak również podczas realizacji, monitoringu i ewaluacji. Z tego względu wymaga on zaplanowania odpowiedniego systemu zarządzania. Właściwa realizacja Programu zakłada aktywną współpracę ze wszystkimi interesariuszami rewitalizacji oraz przyporządkowanie poszczególnym jednostkom konkretnych zadań tak, aby przyniosła ona jak najlepsze efekty.

Za zarządzanie i wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji oraz przedstawianie okresowych ocen z postępu jego realizacji, odpowiedzialny jest Wójt Gminy Kotlin. Pełni on rolę nadzorczą nad całym procesem rewitalizacji, a jego zadania wykonywane są we współpracy z wyznaczonym przez niego pracownikami Urzędu Gminy Kotlin.

Do zadań Wójta oraz wyznaczonych przez niego pracowników należeć będzie:

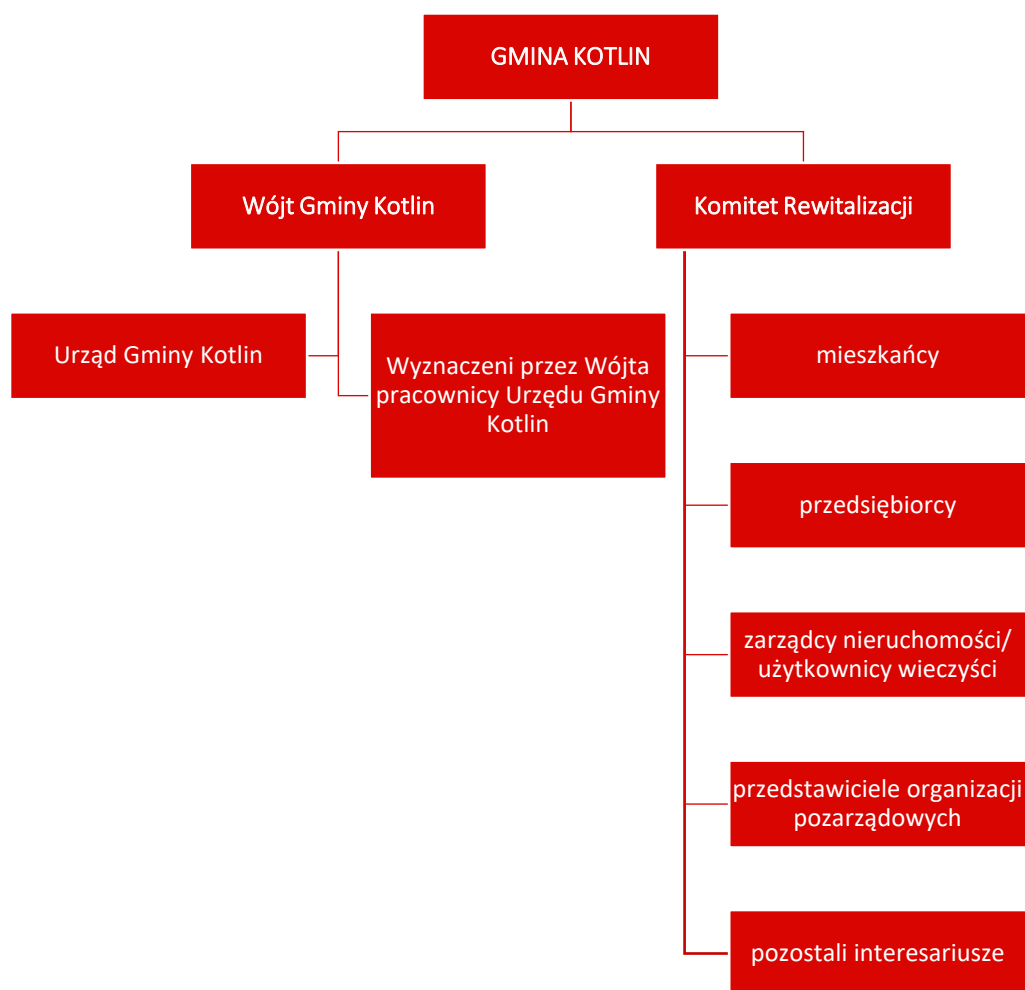
- koordynacja wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji,
- współpraca z komórkami organizacyjnymi Urzędu, jednostkami organizacyjnymi oraz partnerami społecznymi,
- gromadzenie i aktualizacja danych dotyczących sytuacji kryzysowych w gminie,
- sporządzanie raportów z wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji i przekazywanie ich Komitetowi Rewitalizacji,
- organizacja systemu oceny i monitoringu Gminnego Programu Rewitalizacji, w szczególności opracowanie wzoru formularza sprawozdań z realizacji poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- identyfikowanie potencjalnych zagrożeń i problemów związanych z realizacją Programu,
- bieżące informowanie mieszkańców nt. wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji i realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- zbieranie propozycji zmian do Programu zgłaszanych przez pozostałych interesariuszy rewitalizacji,
- aktualizacja założeń Programu na skutek przeprowadzonej oceny skuteczności i bieżącego monitoringu Programu.

Przy wyborze zespołu zarządzającego, jak i osób zatrudnionych w projekcie, decydujące będą jedynie kompetencje, umiejętności i doświadczenie. Zaświadcza się, że przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą miały pozytywny wpływ na zasadę równości kobiet i mężczyzn. Zespół zostanie odpowiednio przeszkolony i będzie dysponował wiedzą z zakresu równości

kobiet i mężczyzn oraz równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, a także z zakresu zasady zrównoważonego rozwoju i zasady „DNSH”. Zespół prowadzić będzie bieżąca kontrola nad dokumentacją dotyczącą rozliczania projektu.

Zgodnie z art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, przed uchwaleniem Gminnego Programu Rewitalizacji, Rada Gminy Kotlin zobowiązana jest podjąć uchwałę w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji. Komitet ten stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy oraz sprawuje funkcję opiniotawczą-doradczą w sprawach związanych z wdrażaniem Gminnego Programu Rewitalizacji. Tworzą go osoby reprezentujące wszystkich interesariuszy rewitalizacji przed organami władz Gminy Kotlin. Do minimalnego zakresu uprawnień i zadań Komitetu należy zaopiniowanie, sporządzonej przez Wójta Gminy Kotlin, oceny aktualności i stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji. Do pozostałych zadań Komitetu należy m.in.: podejmowanie działań mających wpływ na proces rewitalizacji na każdym etapie i poziomie prac nad Programem, sprawowanie nadzoru, monitorowanie i ewaluacja działań rewitalizacyjnych. Szczegółowe zasady funkcjonowania Komitetu określa się w regulaminie Komitetu.

Na poniższym schemacie przedstawiono strukturę zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji dla Gminy Kotlin do roku 2035.

Rycina 32 Struktura zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Kotlin

Źródło: opracowanie własne.

10.2. KOSZTY ZARZĄDZANIA

Koszty związane z zarządzaniem procesem rewitalizacji w Gminie Kotlin ujęte zostaną w bieżących kosztach funkcjonowania Gminy i stanowić będą wydatki na wynagrodzenia pracowników zajmujących się wdrażaniem Gminnego Programu Rewitalizacji wraz z pochodnymi od wynagrodzeń. Szacuje się, że łącznie liczba etatów pracowników, którzy będą odpowiedzialni za proces wdrażania GPR wyniesie 1 etat. Średnie miesięczne wynagrodzenie brutto pracownika Urzędu Gminy Kotlin w 2023 roku wyniosło 8316,32 zł, co stanowiło około 99,8 tys. zł całkowitych wydatków na pracownika w skali roku. Należy jednak pamiętać, że koszty wynagrodzeń pracowników zostały przedstawione w ramach pracy na pełen etat, z kolei faktyczne zadania związane z Programem będą wykonywane przez nich w części etatu (w ramach swoich dotychczasowych obowiązków służbowych), co pozwala wnioskować, że koszty zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji na jednego pracownika będą niższe. Ponadto, dodatkowym organem w procesie zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji jest Komitet Rewitalizacji, pełniący funkcje opiniotwórczo-doradcze, którego praca ma charakter społeczny. Obsługa organizacyjna Komitetu pełniona będzie w ramach działań Urzędu Gminy Kotlin.

10.3. RAMOWY HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Kotlin jest programem wieloletnim. Jego okres realizacji wynosi 11 lat. Rok 2025 jest rokiem kończącym prace nad przygotowywaniem dokumentu oraz rozpoczynającym realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych. W tym roku planuje się również powołanie Komitetu Rewitalizacji. Z uwagi na fakt, iż ustawa o rewitalizacji obliuguje do przygotowywania oceny skuteczności działań rewitalizacyjnych przynajmniej raz na 3 lata, został zaproponowany podział realizacji Programu na 3 letnie okresy, z wyjątkiem lat 2033-2035. Rok 2035 jest rokiem kończącym Program, w którym zostanie przeprowadzona ewaluacja Gminnego Programu Rewitalizacji.

Tabela 24 Ramowy harmonogram realizacji procesu rewitalizacji

2026-2028	2029-2031	2032-2034	2035
Prace nad GPR/Pierwszy okres realizacji GPR:	Drugi okres realizacji GPR:	Trzeci okres realizacji GPR	Czwarty okres realizacji GPR oraz zakończenie prac nad GPR:
Uchwalenie GPR Wyznaczenie pracowników Urzędu Gminy Kotlin odpowiedzialnych za	Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych przewidzianych na lata 2029-2031	Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych przewidzianych na lata 2032-2034	Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych przewidzianych w 2035 roku

koordynowanie procesu wdrażania GPR Powołanie Komitetu Rewitalizacji Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych przewidzianych na lata 2026-2028			
Opracowanie rocznych raportów monitoringowych za rok 2026 (do 31 marca 2027 r.), 2027 (do 31 marca 2028 r.) i 2028 (do 31 marca 2029 r.),	Opracowanie rocznych raportów monitoringowych za rok 2029 (do 31 marca 2030 r.), 2030 (do 31 marca 2031 r.) i 2031 (do 31 marca 2032 r.)	Opracowanie rocznych raportów monitoringowych za rok 2032 (do 31 marca 2033 r.), 2033 (do 31 marca 2034 r.) i 2034 (do 31 marca 2035 r.)	Opracowanie rocznych raportów monitoringowych za rok 2035 (do 31 marca 2036 r.)
Opracowanie oceny skuteczności działań rewitalizacyjnych za okres 2026-2028 (do 30 kwietnia 2029 r.)	Opracowanie oceny skuteczności działań rewitalizacyjnych za okres 2029-2031 (do 30 kwietnia 2032 r.)	Opracowanie oceny skuteczności działań rewitalizacyjnych za okres 2032-2034 (do 30 kwietnia 2035 r.)	Opracowanie oceny skuteczności działań rewitalizacyjnych za 2035 rok (do 30 kwietnia 2036 r.) Ewaluacja ex-post realizacji GPR za okres 2025-2035

Źródło: opracowanie własne.

11. OPIS SPOSOBU ZAPEWNIENIA UDZIAŁU INTERESARIUSZY W PROCESIE REWITALIZACJI

Partycypacja społeczna jest wyrazem aktywnego uczestnictwa obywateli i podejmowania przez nich decyzji, które są znaczące dla danej społeczności. Może przybierać różnego rodzaju formy i odnosić się do różnych grup społecznych. W przypadku partycypacji w procesie rewitalizacji, mówimy o relacji między władzami samorządowymi a obywatelami, którą charakteryzuje angażowanie jednostek w sprawy je dotyczące poprzez konsultowanie i wypracowywanie konkretnych rozwiązań w dążeniu do osiągnięcia wspólnego celu. W ustawie o rewitalizacji partycypacja odnosi się do aktywnego udziału interesariuszy w kształtowaniu całego procesu rewitalizacji.

Z uwagi na to, iż Gminny Program Rewitalizacji jest dokumentem o charakterze operacyjnym, wdrożenie całego programu, w tym zawartych w nim działań i przedsięwzięć, angażuje wszystkie podmioty zlokalizowane na obszarze rewitalizacji. Uczestnictwo różnych grup interesariuszy należy umożliwić na wszystkich etapach prac nad Programem (diagnozowania, programowania, wdrażania i monitorowania). Na każdym etapie prac nad GPR każda osoba zainteresowana procesem mogła wziąć udział w konsultacjach społecznych, które prowadzone były w sposób niewykluczający ze względu na płeć, pochodzenie rasowe lub etniczne, religię lub przekonania, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. W ten sposób zrealizowano zasadę partnerstwa, wielopoziomowego zarządzania i oddolnego podejścia określone w art. 8 Rozporządzenia Ogólnego UE dla Polityki Spójności na lata 2021-2027.

Na etapie diagnozowania i programowania wykorzystano następujące formy partycypacji społecznej:

- zbieranie uwag w formie elektronicznej i papierowej,
- ankiety/formularze,
- warsztaty,
- spotkania,
- wywiady.

Aktywną partycypację na etapie diagnozowania i programowania umożliwiono:

- mieszkańcom Gminy Kotlin,
- przedstawicielom instytucji funkcjonujących na terenie gminy,
- przedsiębiorcom z obszaru rewitalizacji,
- organizacjom pozarządowym działającym na terenie gminy,
- samorządowi gminnemu,
- partnerom społeczno-gospodarczym,
- podmiotom reprezentującym społeczeństwo obywatelskie,

- podmiotom działającym na rzecz ochrony środowiska,
- podmiotom odpowiedzialnym za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji,
- pozostałym interesariuszom np. przyszłym inwestorom, przyszłym mieszkańcom.

Zapewnienie udziału interesariuszom na etapie diagnozowania rozpoczęło się od konsultacji społecznych dotyczących wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Kotlin. Od 13 grudnia 2024 roku do 19 stycznia 2025 roku wszyscy zainteresowani mogli zgłaszać swoje uwagi oraz wnioski do projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Kotlin.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o rewitalizacji, informację o konsultacjach społecznych projektu uchwały ogłoszono nie później niż w dniu rozpoczęcia konsultacji, tj. 13.12.2024 roku w następujących formach:

- przez publikację w prasie;
- przez wywieszenie w widocznym miejscu na terenie objętym dokumentem poddawany konsultacjom oraz w siedzibie obsługującego do urzędu;
- przez udostępnienie informacji na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na swojej stronie internetowej;
- w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości.

Formularz zgłaszania uwag oraz projekt uchwały wraz z załącznikami oraz Diagnozą służącą wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Kotlin, dostępne były na stronie internetowej Gminy Kotlin, na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej oraz w formie papierowej w Urzędzie Gminy Kotlin. Wypełnione formularze można było dostarczyć w postaci papierowej lub elektronicznej.

Kolejną formą konsultacji była ankieta w formie kwestionariusza on-line dotycząca problemów występujących w 5 sferach funkcjonowania obszaru zaproponowanego do rewitalizacji. Odpowiedzi zbierane były do 19 stycznia 2025 roku. W dniu 08.01.2025 r. zorganizowano również spotkanie konsultacyjne on-line o charakterze otwartym. Wzięły w nim udział dwie osoby. Podczas spotkania przedstawiona została propozycja granic obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji oraz metodologia ich wyznaczenia. Uczestnicy mieli możliwość przedstawienia swoich wniosków, a także swobodnego udziału w dyskusji nad przedstawionymi propozycjami wyznaczonych obszarów. Podczas spotkania nie zgłoszono żadnych uwag ani propozycji zmian projektu. W trakcie konsultacji społecznych w wyznaczonym terminie nie wpłynął żaden wypełniony formularz składania uwag do projektu uchwały z załącznikami, natomiast liczba wypełnionych ankiet wyniosła 27.

Na etapie diagnozy pogłębionej obszaru rewitalizacji oraz programowania Gminnego Programu Rewitalizacji, w dniu 07 kwietnia 2025 roku odbyły się warsztaty rewitalizacyjne z mieszkańcami, w tym także liderami społecznymi i przedstawicielami jednostek organizacyjnych Gminy oraz przedstawicielami Urzędu Gminy Kotlin. Warsztaty

odbyły się w budynku Urzędu Gminy Kotlin – obiekcie dostosowanym pod względem dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Na początku uczestnicy warsztatów zapoznali się z głównymi założeniami rewitalizacji. Część warsztatowa składała się z trzech modułów pn.: „Gdzie leży problem i co można z tym zrobić?”, „Mamy potencjał!” oraz „Działamy na obszarze!”. Zadaniem uczestników było zidentyfikowanie negatywnych zjawisk występujących na obszarze rewitalizacji, wskazanie przyczyn tych zjawisk oraz znalezienie rozwiązań na wyprowadzenie obszaru ze stanu kryzysowego. W dalszej części warsztatów uczestnicy wskazali lokalne potencjały obszaru rewitalizacji, a następnie zaproponowali cele i kierunki działań rewitalizacyjnych. Wypracowane wnioski posłużyły do opracowania rozdziału 3, 4 i 5 niniejszego dokumentu.

Rycina 33 Prace warsztatowe na etapie wypracowywania założeń dokumentu

Źródło: dokumentacja zdjęciowa wykonana podczas warsztatu rewitalizacyjnego w dniu 07.04.2025 r.

W dniu warsztatów partycypacyjnych odbyła się również wizja lokalna, podczas której przedstawiciele Urzędu Gminy Kotlin oprowadzili zainteresowane osoby po miejscach i obiektach, które planowane były do poddania działaniom rewitalizacyjnym, bądź w których widoczne były zjawiska kryzysowe. W trakcie spaceru omówiono pomysły na przedsięwzięcia rewitalizacyjne oraz wykonano dokumentację fotograficzną wykorzystaną w niniejszym dokumencie.

Przeprowadzono również wywiady pogłębione z przedstawicielami Urzędu Gminy Kotlin oraz jednostek organizacyjnych, które pozwoliły na uszczegółowienie wniosków płynących z warsztatów.

Na etapie programowania zaproszono również interesariuszy rewitalizacji do zgłaszania pomysłów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Pomysły zbierano za pomocą uproszczonych fiszek projektowych, udostępnionych w trakcie trwania naboru. Propozycje mogły być zgłaszane zarówno przez osoby fizyczne, jak i instytucje publiczne, organizacje pozarządowe, koła, kluby, podmioty gospodarcze i inne.

Kolejną formą partycypacji społecznej na etapie przygotowania Gminnego Programu Rewitalizacji były konsultacje społeczne projektu dokumentu. Konsultacje odbyły się od dnia 21 lipca do 27 sierpnia 2025 r. Wszyscy zainteresowani mogli zgłaszać swoje uwagi i wnioski do projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Kotlin do roku 2035. Przeprowadzono je w trzech formach: zbierania uwag w postaci wypełnionego papierowego lub elektronicznego formularza uwag, wypełnienia ankiety on-line oraz spotkania konsultacyjnego o charakterze otwartym.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o rewitalizacji, informację o konsultacjach społecznych projektu GPR ogłoszono nie później niż w dniu rozpoczęcia konsultacji, tj. 21 lipca 2025 roku w następujących formach:

- przez publikację w prasie;
- przez wywieszenie w widocznym miejscu na terenie objętym dokumentem poddawany konsultacjom oraz w siedzibie obsługującego do urzędu;
- przez udostępnienie informacji na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na swojej stronie internetowej;
- w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości.

W wyznaczonym terminie za pośrednictwem formularza składania uwag nie wpłynęły żadne uwagi.

W trakcie konsultacji społecznych w wyznaczonym terminie wpłynęło 5 ankiet. Wyniki ankiet potwierdzają stosowność i potrzebę realizacji wskazanych w dokumencie przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Zdaniem ankietowanych, zaproponowane projekty są skierowane dla wszystkich grup społecznych (w tym m.in. dzieci i młodzieży, osób dorosłych, osób z niepełnosprawnością, seniorów).

Jedną z form konsultacji społecznych ww. projektu było spotkanie konsultacyjne z interesariuszami procesu rewitalizacji, które odbyło się w dniu 4 sierpnia o godzinie 15:00. Podczas spotkania przedstawione zostały główne założenia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Kotlin do roku 2035. Zapewniona została możliwość przedstawienia swoich wniosków, a także swobodnego udziału w dyskusji nad przedstawionymi propozycjami dotyczącymi założeń programu. W trakcie spotkania zgłoszono 2 uwagi.

Szczegółowe wyniki konsultacji społecznych projektu GPR, wraz z odniesieniem się do uwag opublikowane zostały w sprawozdaniu z konsultacji.

Dodatkowa forma partycypacji społecznej wystąpiła również na etapie konsultacji społecznych projektu uchwały Rady Gminy Kotlin w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji.

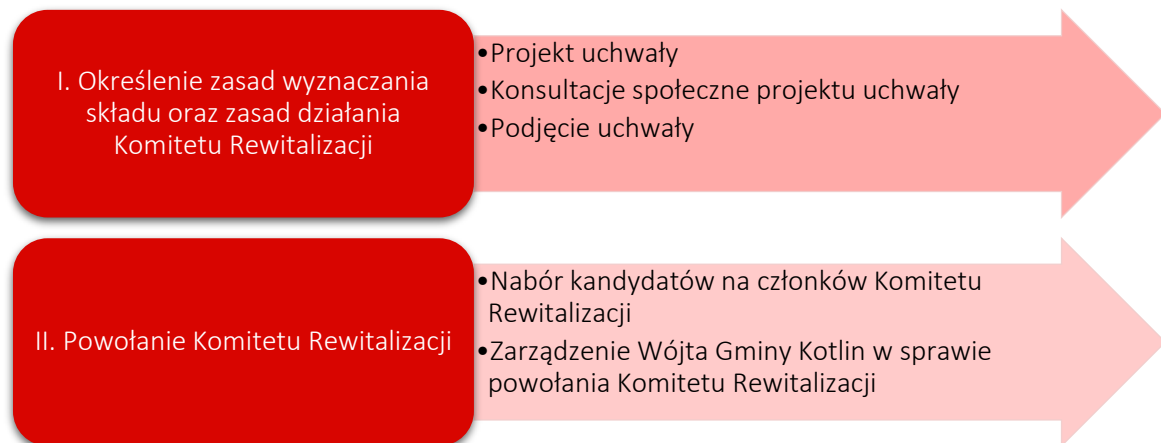
Konsultacje odbyły się od dnia 21 lipca do dnia 27 sierpnia 2025 r. Wszyscy zainteresowani mogli zgłaszać swoje uwagi oraz wnioski do projektu ww. uchwały. Konsultacje przeprowadzono w trzech formach: zbierania uwag w postaci wypełnionego papierowego lub elektronicznego formularza uwag, wypełnienia ankiety on-line oraz spotkania konsultacyjnego o charakterze otwartym.

Szczegółowe wyniki konsultacji społecznych projektu uchwały opublikowane zostały w sprawozdaniu z konsultacji.

Kolejnym etapem będzie powołanie Komitetu Rewitalizacji zgodnie z przyjętym Regulaminem. Wśród członków Komitetu Rewitalizacji będą mogli się znaleźć:

- przedstawiciele mieszkańców obszaru rewitalizacji;
- przedstawiciele mieszkańców spoza obszaru rewitalizacji;
- przedstawiciele podmiotów prowadzących lub zamierzających prowadzić na obszarze rewitalizacji działalność społeczną, w tym organizacji pozarządowych i grup nieformalnych, wskazanych przez organy uprawnione do reprezentowania tych podmiotów;
- przedstawiciele podmiotów prowadzących lub zamierzających prowadzić na obszarze rewitalizacji działalność gospodarczą, lub przedstawiciele właścicieli, użytkowników wieczystych nieruchomości i podmiotów zarządzających nieruchomościami znajdującymi się na obszarze rewitalizacji, w tym spółdzielni mieszkaniowych, wspólnot mieszkaniowych, społecznych inicjatyw mieszkaniowych, towarzystw budownictwa społecznego oraz członków kooperatywy mieszkaniowej współdziałający w celu realizacji na obszarze rewitalizacji inwestycji mieszkaniowej w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o kooperatywach mieszkaniowych oraz zasadach zbywania nieruchomości należących do gminnego zasobu nieruchomości w celu wsparcia realizacji inwestycji mieszkaniowych, wskazanych przez organy uprawnione do reprezentowania tych podmiotów, wyłonionych w drodze otwartego naboru;

- przedstawiciele Urzędu Gminy Kotlin, jednostek organizacyjnych lub spółek komunalnych Gminy Kotlin, w szczególności ekspertów w zakresie problematyki społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej;
- przedstawiciele Rady Gminy Kotlin.

Rycina 34 Etapy powołania Komitetu Rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne.

Udział społeczności lokalnej zostanie również zapewniony na etapie wdrażania dokumentu. Za proces wdrażania Programu odpowiedzialni będą pracownicy Urzędu Gminy Kotlin z organizacjami pozarządowymi. Z kolei funkcję doradczą, opiniującą oraz monitorującą sprawował będzie Komitet Rewitalizacji.

Przejawem partycypacji społecznej na etapie wdrażania Programu będzie również udział mieszkańców, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych i innych zainteresowanych osób w realizację poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Projekty adaptacji obiektów do pełnienia nowych funkcji, tworzenia nowych przestrzeni i ich wyposażenia, będą odbywały się wspólnie z jednostkami, które będą odbiorcami poszczególnych działań.

Realizacja przedsięwzięć pozwoli na stworzenie atrakcyjnych i przyjaznych przestrzeni dla mieszkańców i osób odwiedzających obszar rewitalizacji. Wpłynie na zwiększenie zaangażowania mieszkańców w działania integracyjne, a także uczestnictwa w szeregu spotkań edukacyjnych, wydarzeń kulturalnych i sportowych oraz imprez o różnym charakterze wykorzystujących zmodernizowaną infrastrukturę. Jako przykład można podać projekt zintegrowany nr 1, który pozwoli na zwiększenie inicjatyw oddolnych wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji i organizacji oraz stowarzyszeń działających na jego terenie. Takie działania wpłyną również na zwiększenia poczucia współodpowiedzialności, przynależności do miejsca zamieszkania i dbania o wspólną przestrzeń oraz zintegrują społeczność sąsiedzką bez względu na wiek czy status społeczny.

Wszelkie informacje i raporty o prowadzonych działaniach rewitalizacyjnych, będą przekazywane mieszkańcom we wszelkich możliwych formach, zakładających dotarcie do wszystkich mieszkańców, bez względu na wiek, status społeczny, poglądy czy stopień i rodzaj

niepełnosprawności m.in. na stronie internetowej gminy, mediach społecznościowych, lokalnej prasie. Sprzyjać to będzie większej partycypacji społecznej w proces rewitalizacji oraz wpływać na większe zaangażowanie mieszkańców w życie gminy.

Partnerzy społeczno-gospodarczy, podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, działające na rzecz ochrony środowiska oraz odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji będą zapraszane do współpracy na każdym z etapów prac oraz będą włączone w realizację Gminnego Programu Rewitalizacji w sposób opisany w niniejszym rozdziale. Wśród wspomnianych interesariuszy, uczestniczących w pracach nad dokumentem oraz wskazanych jako potencjalni partnerzy w realizacji przedsięwzięć wyróżnić można: Kotlińskie Centrum Kultury i Biblioteka, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kotlinie, lokalni przedsiębiorcy oraz organizacje pozarządowe, w tym PZW Kotlin.

12. SYSTEM MONITOROWANIA I OCENY GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

12.1. MONITORING PROGRAMU

Istotnym elementem skutecznego prowadzenia procesu rewitalizacji jest jego monitoring oraz ocena stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji. Prowadzenie monitoringu pozwala na weryfikację i reakcję w przypadku występowania negatywnych zjawisk, a także wprowadzenie aktualizacji dokumentu, o ile zajdzie taka potrzeba. Za monitoring Programu odpowiadać będą pracownicy Urzędu Gminy Kotlin we współpracy z organizacjami pozarządowymi i prowadzony on będzie w czterech płaszczyznach:

1. monitorowanie podstawowych parametrów Gminnego Programu Rewitalizacji na etapie przyjęcia Programu oraz późniejszych jego aktualizacji (listy przedsięwzięć rewitalizacyjnych, nakładów finansowych, przewidywanych rezultatów);
2. monitorowanie stopnia realizacji celów za pomocą tabeli ewaluacyjnej stanowiącej załącznik nr 2 do niniejszego Programu (raz na rok);
3. monitorowanie skutków realizacji Programu poprzez analizę poziomu wskaźników wykorzystywanych na etapie delimitacji obszaru rewitalizacji;
4. bieżący monitoring poziomu wdrażania Programu poprzez ocenę stopnia realizacji poszczególnych projektów za pomocą karty oceny projektu/przedsięwzięcia stanowiącej załącznik nr 3 do niniejszego Programu.

Na podstawie powyższych parametrów sporządzany będzie raport monitoringowy (raport z postępów realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Kotlin), który corocznie przygotowywać będą pracownicy Urzędu Gminy Kotlin we współpracy z Komitetem Rewitalizacji. Sprawozdawczość za dany rok będzie opracowywana do 31 marca następnego roku kalendarzowego.

12.2. OCENA SKUTECZNOŚCI DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH

Stałe monitorowanie procesów zachodzących w przestrzeni obszaru zdegradowanego daje możliwość rozpoznania kierunków oraz bieżących potrzeb interesariuszy rewitalizacji.

Skuteczność procesu rewitalizacji jest możliwa do zweryfikowania dzięki prowadzonemu corocznemu monitoringowi Gminnego Programu Rewitalizacji, a także ocenie skuteczności działań rewitalizacyjnych dokonywanej raz na 3 lata przez Wójta Gminy Kotlin przy pomocy

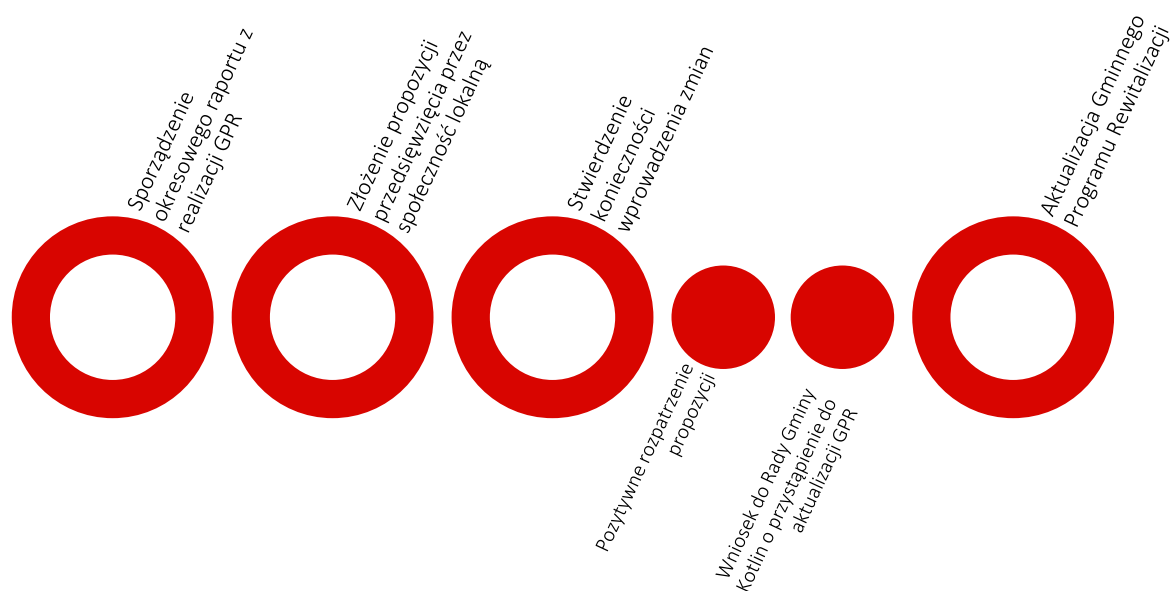
pracowników Urzędu Gminy Kotlin. Dokument ten podlegać będzie zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji, a następnie ogłaszany będzie na stronie podmiotowej Gminy Kotlin w Biuletynie Informacji Publicznej, zgodnie z art. 22 ust. 1 i 2 ustawy o rewitalizacji.

Analiza zachodzących zmian pozwoli stwierdzić, czy skutecznie zostało wyeliminowane zjawisko degradacji i jego negatywne konsekwencje oraz czy w wyniku prowadzonego procesu nie zaistniała konieczność skupienia się na problemach wcześniej niewystępujących.

12.3. SYSTEM WPROWADZANIA MODYFIKACJI DO PROGRAMU

Ocena skuteczności działań Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Kotlin będzie przesłanką do zareagowania, a tym samym wprowadzenia zmian w Programie, w przypadkach uzasadnionych.

W momencie, gdy Wójt Gminy Kotlin wraz z pracownikami Urzędu Gminy Kotlin w porozumieniu z Komitetem Rewitalizacji zidentyfikują konieczność modyfikacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Kotlin do roku 2035, wójt występuje do Rady Gminy Kotlin z wnioskiem o jego zmianę. Do wniosku należy załączyć opinię, że Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Kotlin wymaga aktualizacji wraz z oceną aktualności i stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji.

Rycina 35 Schemat wprowadzania zmian do Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Kotlin

Źródło: opracowanie własne.

Ponadto pracownicy Urzędu Gminy Kotlin będą odpowiedzialni za przyjmowanie propozycji przedsięwzięć od interesariuszy procesu rewitalizacji według zasad przez nich ustalonych. Informacje o zebranych propozycjach zadań uwzględniane będą przy przeprowadzonych ocenach aktualności i stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Kotlin.

Ewentualna zmiana Gminnego Programu Rewitalizacji następuje w trybie, w jakim został on przewidziany w ustawie o rewitalizacji.

13. OKREŚLENIE ZMIAN W UCHWAŁACH, O KTÓRYCH MOWA W ART. 21 UST. 1 USTAWY Z DNIA 21 CZERWCA 2001 R. O OCHRONIE PRAW LOKATORÓW, MIESZKANIOWYM ZASOBIE GMINY I O ZMIANIE KODEKSU CYWILNEGO

Zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie Gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego implementacja Gminnego Programu Rewitalizacji prowadzi ze sobą szereg zmian podejmowanych uchwałami dotyczącymi:

1. Wieloletnich programów gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy.
2. Zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy, w tym zasad i kryteriów wynajmowania lokali, których najem jest związany ze stosunkiem pracy, jeżeli w mieszkaniowym zasobie gminy wydzielono lokale przeznaczone na ten cel.

Dla Gminy Kotlin jest to: UCHWAŁA NR XI/61/2015 RADY GMINY KOTLIN z dnia 29 października 2015 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Kotlin.

Z uwagi na charakter planowanych przedsięwzięć nie przewiduje się zmian w powyższej uchwale w przypadku wdrożenia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Kotlin do roku 2035.

14. OKREŚLENIE NIEZBĘDNYCH ZMIAN W UCHWALE DOT. KOMITETU REWITALIZACJI

Przed uchwaleniem Gminnego Programu Rewitalizacji została przyjęta Uchwała nr Rady Gminy Kotlin z dnia 2025 roku w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji. Nie został jednak jeszcze powołany Komitet Rewitalizacji, dlatego zgodnie z art. 7 ust. 5 ustawy o rewitalizacji nie przewiduje się wprowadzenia zmian w uchwale w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji.

Przewiduje się ewentualną możliwość późniejszego dokonania zmian w Uchwale regulującej zasady wyboru członków Komitetu Rewitalizacji w celu włączenia przedstawicieli terenu objętego rewitalizacją. Liczebność Komitetu Rewitalizacji może zostać przedyskutowana w przypadku podjęcia zmian w powyższej Uchwale. Ewentualna zmiana uchwały w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji następuje w drodze konsultacji społecznych, w trybie, w jakim został on przewidziany w ustawie o rewitalizacji.

15. SPECJALNA STREFA REWITALIZACJI

Zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji istnieje możliwość ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji w celu zapewnienia sprawnej realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Takie rozwiązanie można wprowadzić na wniosek wójta, burmistrza lub prezydenta miasta za pomocą odrębnej uchwały przyjmowanej przez radę gminy. Uchwała ta stanowi akt prawa miejscowego. Specjalna Strefa Rewitalizacji może zostać wyznaczona w granicach obszaru rewitalizacji, na okres nie dłuższy niż 10 lat, bez możliwości przedłużenia.

Ze względu na specyfikę przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz plany inwestycyjne gminy nie przewiduje się ustanawianie Specjalnej Strefy Rewitalizacji na obszarze rewitalizacji.

16. REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI W ZAKRESIE PLANOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

16.1. WSKAZANIE ZAKRESU ZMIAN W PLANIE OGÓLNYM GMINY

W momencie opracowywania niniejszego Gminnego Programu Rewitalizacji obszar Gminy Kotlin nie jest objęty planem ogólnym. Do czasu uchwalenia planu ogólnego, ale nie dłużej niż do 30 czerwca 2026 roku dokumentem planistycznym obowiązującym na obszarze rewitalizacji, jak i całej Gminy Kotlin jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kotlin, przyjęte na mocy Uchwały Nr XXI/120/2016 Rady Gminy Kotlin z dnia 30 czerwca 2016 r. w sprawie zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kotlin.

Wskazuje się, aby na etapie opracowania planu ogólnego uspójnić jego ustalenia z działaniami wynikającymi z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji.

Ponadto zwraca się uwagę na zapisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, która w art. 13b pkt 3 lit. o wskazuje, że ustalenia planu ogólnego określa się, uwzględniając m.in. obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji.

16.2. WSKAZANIE MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO KONIECZNYCH DO UCHWALENIA ALBO ZMIANY

W granicach obszaru rewitalizacji obowiązują następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego na obszarze wsi Kotlin Gmina Kotlin przyjęty uchwałą nr X/61/2003 Rady Gminy Kotlin z dnia 3 października 2003 r.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego na obszarze wsi Wyszki i Kotlin Gmina Kotlin – część pierwsza przyjęty uchwałą nr XII/72/03 Rady Gminy Kotlin z dnia 3 grudnia 2003 r.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego na obszarze wsi Wyszki i Kotlin Gmina Kotlin – część druga przyjęty uchwałą nr XXIV/114/2004 Rady Gminy Kotlin z dnia 30 grudnia 2004 r.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w miejscowości Kotlin Gmina Kotlin – część pierwsza przyjęty uchwałą nr XLIV/223/2010 Rady Gminy Kotlin z dnia 27 października 2010 r.

Realizacja projektów rewitalizacyjnych nie wymaga uchwalenia nowych bądź zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego znajdujących się w granicach obszaru rewitalizacji. W wyniku realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji nie zmieni się przeznaczenie terenów określonych w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, a planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne nie naruszają przepisów określonych w tych dokumentach.

17 ZAŁĄCZNIKI

ZAŁĄCZNIK NR 1: PODSTAWOWE KIERUNKI ZMIAN FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH OBSZARU REWITALIZACJI

Załącznik stanowi osobną kartę dokumentu.

ZAŁĄCZNIK NR 2: TABELA EWALUACYJNA

Tabela 25 Tabela ewaluacyjna

Cel	Kierunki działań	Wskaźniki monitorujące	Wartość bazowa (2023)	Wartość docelowa (2033)
Cel 1	1.1. 1.2. 1.3. 1.4. 1.5.	Liczba podejmowanych inicjatyw oddolnych przez mieszkańców w zrewitalizowanej przestrzeni	0	12
		Średnia liczba uczestników wydarzeń integracyjnych na zrewitalizowanych przestrzeniach w ciągu miesiąca	0	100
		Liczba centrów aktywności mieszkańców (świetlice, domy kultury, biblioteki, filie, remizy, itp.) na 100 mieszkańców	0,14	0,33
		Liczba organizacji i grup nieformalnych korzystających ze zrewitalizowanych przestrzeni	0	8
Cel 2	2.1. 2.2. 2.3. 2.4.	Liczba indywidualnych źródeł ciepła na paliwa stałe (węgiel, miał, ekogroszek) na 100 mieszkańców	28,78	24
		Liczba zorganizowanych zajęć, spotkań oraz warsztatów mających na celu wzrost świadomości ekologicznej w ciągu roku	0	3
		Liczba uczestników wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych i sportowych na zrewitalizowanych przestrzeniach w ciągu roku	0	1000
Cel 3	3.1. 3.2. 3.3. 3.4. 3.5.	Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych	68,2%	60,8%
		Ludność z obszaru rewitalizacji mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej infrastruktury	0	2077
		Liczba podmiotów gospodarczych prowadzących działalność na zrewitalizowanych przestrzeniach	0	4
		Liczba obiektów infrastruktury sportowej (boiska, place zabaw, siłownie zewnętrzne, place sportowe, orliki, sale gimnastyczne, hale widowiskowe, baseny itp.) na 100 mieszkańców	0,29	0,51

Źródło: opracowanie własne.

ZAŁĄCZNIK NR 3: KARTA OCENY PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNEGO

Tabela 26 Karta oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego - narzędzie służące do monitoringu realizacji poszczególnych przedsięwzięć realizowanych w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Kotlin

Nazwa przedsięwzięcia		
Jednostka odpowiedzialna	Wskaż jednostki odpowiedzialne za realizację przedsięwzięcia.	
Partnerzy	Wskaż partnerów przedsięwzięcia lub wpisz nie dotyczy.	
Miejsce realizacji	Podaj miejsce realizacji projektu na obszarze rewitalizacji.	
Aktualny status projektu	Podaj aktualny postęp rzeczowy projektu: „zakładane do realizacji”, „w trakcie realizacji” lub „zrealizowane”	
Termin realizacji		Podaj planowaną datę rozpoczęcia i zakończenia projektu
		Podaj rzeczywistą datę rozpoczęcia i zakończenia projektu
Opis realizacji projektu	Opisz zrealizowany projekt oraz zakres zrealizowanych zadań, podaj cel przedsięwzięcia, wskaż jakie problemy rozwiązuje, określ udział interesariuszy rewitalizacji w tworzeniu i realizacji przedsięwzięcia.	
Rezultaty projektu	Podaj efekty zrealizowanego projektu oraz ich wpływ na negatywne zjawiska w szczególności w sferze społecznej, oraz w sferach: gospodarczej, środowiskowej, funkcjonalno-przestrzennej, technicznej.	
Nazwa wskaźnika odpowiadająca realizacji projektu i jego wartość		Podaj nazwę i wartość wskaźnika produktu realizacji celów i przedsięwzięć.
		Podaj nazwę i wartość wskaźnika rezultatu realizacji celów i przedsięwzięć.
Wartość projektu	Wskaż całkowitą wartość projektu	
Poniesione koszty	Wskaż dotychczas poniesione koszty projektu	
Dofinansowanie UE	Określ wartość dofinansowania ze środków unijnych	
Program wsparcia	Wskaż fundusz, program wsparcia i działanie, w ramach którego został zrealizowany projekt	

Źródło: opracowanie własne.

SPIS TABEL

Tabela 1 Jednostki analityczne wyznaczone na terenie Gminy Kotlin	8
Tabela 2 Jednostki analityczne wyznaczone na terenie Gminy Kotlin	9
Tabela 3 Obszary zdegradowane na terenie Gminy Kotlin, tj. jednostki, dla których wskaźnik syntetyczny przyjął w sferze społecznej wartości poniżej 0 oraz dla których stwierdzono występowanie zjawisk kryzysowych w co najmniej jednej z pozostałych sfer	11
Tabela 4 Przedstawienie wyników analizy wskaźnikowej przeprowadzonej dla Gminy Kotlin w podziale na jednostki analityczne	12
Tabela 5 Porównanie wskaźników dla sfery społecznej obszaru rewitalizacji oraz Gminy Kotlin	21
Tabela 6 Porównanie wskaźników dla sfery gospodarczej obszaru rewitalizacji oraz Gminy Kotlin	38
Tabela 7 Porównanie wskaźników dla sfery środowiskowej obszaru rewitalizacji oraz Gminy Kotlin	42
Tabela 8 Realizacja Programu „Czyste Powietrze” w Gminie Kotlin na stan 31.12.2024 r.....	44
Tabela 9 Stan powietrza atmosferycznego w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi w strefie wielkopolskiej w 2023 roku	44
Tabela 10 Porównanie wskaźników dla sfery przestrzenno-funkcjonalnej obszaru rewitalizacji oraz Gminy Kotlin	48
Tabela 11 Porównanie wskaźników dla sfery technicznej obszaru rewitalizacji oraz Gminy Kotlin	58
Tabela 12 Cele i kierunki rewitalizacji	78
Tabela 13 Opis projektu zintegrowanego nr 1	80
Tabela 14 Opis projektu zintegrowanego nr 2	84
Tabela 15 Opis projektu zintegrowanego nr 3	89
Tabela 16 Opis projektu zintegrowanego nr 4	92
Tabela 17 Opis projektu zintegrowanego nr 5	95
Tabela 18 Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych ...	98
Tabela 19 Opis dokumentów strategicznych gminy realizowanych przez Gminny Program Rewitalizacji.....	100
Tabela 20 Komplementarność problemowa przedsięwzięć rewitalizacyjnych	119
	150

Tabela 21 Powiązania między przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi	120
Tabela 22 Wykaz projektów zrealizowanych w poprzednich latach przy wsparciu środków pochodzących z funduszy europejskich	122
Tabela 23 Szacunkowe ramy finansowe podstawowych i uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych	127
Tabela 24 Ramowy harmonogram realizacji procesu rewitalizacji	132
Tabela 25 Tabela ewaluacyjna	148
Tabela 26 Karta oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego - narzędzie służące do monitoringu realizacji poszczególnych przedsięwzięć realizowanych w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Kotlin	149

SPIS RYCIN

Rycina 1 Położenie Gminy Kotlin.....	7
Rycina 2 Jednostki analityczne na terenie Gminy Kotlin.....	10
Rycina 3 Poglądowa mapa obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla Gminy Kotlin	13
Rycina 4 Poglądowa mapa obszaru rewitalizacji Gminy Kotlin	14
Rycina 5 Udział ludności i powierzchni obszaru rewitalizacji w strukturze Gminy Kotlin	15
Rycina 6 Struktura przestrzenno-funkcjonalna obszaru rewitalizacji	18
Rycina 7 Mapa istniejących zabytków nieruchomości znajdujących się na obszarze rewitalizacji wpisanych do Rejestru Zabytków	20
Rycina 8 Główna przyczyna zjawiska bezrobocia w obszarze rewitalizacji według ankietowanych	24
Rycina 9 Pozostawione opakowania po napojach alkoholowych w miejscach publicznych ...	25
Rycina 10 Zaśmieczone przestrzenie publiczne w Kotlinie	28
Rycina 11 Przykłady aktów wandalizmu w postaci graffiti na obszarze rewitalizacji	29
Rycina 12 Sytuacja demograficzna w granicach obszaru rewitalizacji	32
Rycina 13 Ocena potrzeb działań rewitalizacyjnych według ankietowanych	34
Rycina 14 Ocena problemów występujących na obszarze rewitalizacji w sferze społecznej według ankietowanych	35
Rycina 15 Przyczyny zjawiska odpływu młodych mieszkańców z obszaru rewitalizacji według ankietowanych	36
Rycina 16 Grupy społeczne najbardziej narażone wykluczeniem społecznym w obszarze rewitalizacji według ankietowanych	37
Rycina 17 Przykłady przedsiębiorstw świadczących usługi występujących na obszarze rewitalizacji.....	40
Rycina 18 Ocena problemów występujących na obszarze rewitalizacji w sferze gospodarczej według ankietowanych	41
Rycina 19 Ocena problemów występujących na obszarze rewitalizacji w sferze środowiskowej według ankietowanych	46
Rycina 20 Przyczyny niskiej świadomości ekologicznej na obszarze rewitalizacji według ankietowanych	47
Rycina 21 Budynek dworca PKP oraz jego najbliższe otoczenie	50

Rycina 22 Przykład ciągów komunikacyjnych w złym stanie technicznym na terenie Kotlina	52
Rycina 23 Otoczenie stawu na terenie „Glinianek”	54
Rycina 24 Przykłady zaniedbanych przestrzeni i elementów małej architektury na terenie Kotlina.....	55
Rycina 25 Przykłady przestrzeni o niskiej dostępności na terenie Kotlina.....	56
Rycina 26 Ocena problemów występujących na obszarze rewitalizacji w sferze przestrzenno-funkcjonalnej według ankietowanych.....	57
Rycina 27 Przykłady budynków w złym stanie technicznym na terenie Kotlina	60
Rycina 28 Przykłady przestrzeni wymagających poprawy stanu technicznego na obszarze rewitalizacji.....	61
Rycina 29 Ocena problemów występujących na obszarze rewitalizacji w sferze technicznej według ankietowanych	62
Rycina 30 Struktura części programowej Gminnego Programu Rewitalizacji	77
Rycina 31 Szacunkowe zestawienie wartości przedsięwzięć rewitalizacyjnych	126
Rycina 32 Struktura zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Kotlin	131
Rycina 33 Prace warsztatowe na etapie wypracowywania założeń dokumentu	136
Rycina 34 Etapy powołania Komitetu Rewitalizacji	139
Rycina 35 Schemat wprowadzania zmian do Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Kotlin	142